
عباس رمضانعلی‌زاده

بسم الله الرحمن الرحیم

رمضان نشان از قامت رعنا

نویسنده:

عباس رمضانعلی زاده

ناشر چاپی:

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (علیه السلام)

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

فهرست ---- ۵

رمضان نشان از قامت رعنا ---- ۱۴

مشخصات کتاب ---- ۱۴

اشاره ---- ۱۴

فهرست مطالب ---- ۱۸

مقدمه ---- ۳۲

۱. ماه و مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ---- ۳۲

۲. میهمانی خدا ---- ۳۳

۳. جلسات قرآن ---- ۳۴

۴. قرائت قرآن ---- ۳۵

ولایت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف محور قرآن ---- ۳۶

صوت دلربا ---- ۳۶

رحمت الهی و یاد حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ---- ۳۷

رحمت بی بدیل ماه خدا ---- ۳۹

افضل الاعمال و یاد مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ---- ۴۰

اذان و یاد مهدی علیه السلام ---- ۴۲

اقامه و یاد مهدی علیه السلام ---- ۴۳

نماز و یاد مهدی علیه السلام ---- ۴۴

راه غلبه بر شیطان و یاد مهدی علیه السلام ---- ۴۵

صف نماز جماعت و یاد مهدی علیه السلام ---- ۴۶

دعای قنوت و یاد مهدی علیه السلام ---- ۴۸

سجده شکر و یاد مهدی علیه السلام ---- ۵۱

افطار و یاد مهدی علیه السلام ---- ۵۲

اشاره ---- ۵۲

۲. موقع دیدار خدا و حضرت مهدی ---- ۵۳

۳. هنگام صدقه افطار ---- ۵۴

۴. موقع خواندن سوره قدر ---- ۵۴

تحمل تشنگی و یاد امام حسین و حضرت مهدی علیهما السلام ---- ۵۵

اشاره ---- ۵۵

۱. تشنگی و گرسنگی روز قیامت ---- ۵۵

۲. تشنگی و گرسنگی امام حسین علیه السلام ---- ۵۵

۳. یاد حضرت مهدی علیه السلام ---- ۵۶

رفع عطش با صلوات بر مهدی ---- ۵۸

صلوات و یاد مهدی علیه السلام ---- ۵۸

اشاره ---- ۵۸

۱. شرط قبولی نماز ---- ۵۸

۲. مایه تمامیت نماز ---- ۵۹

۳. جفا بر پیامبر ---- ۵۹

۴. محرومیت از بوی بهشت ---- ۶۰

سحر و یاد مهدی علیه السلام ---- ۶۰

دعاهای ماه رمضان و یاد مهدی علیه السلام ---- ۶۱

۱. شکوه فراق ---- ۶۱

۲. دعای هر روزه ــ تعقیب هر نماز و یاد مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ---- ۶۶

اشاره ---- ۶۶

روایات ---- ۶۹

فراز اول ---- ۶۹

فراز دوم ---- ۷۱

فراز سوم ---- ۷۳

فراز چهارم ---- ۷۴

فراز پنجم ---- ۷۵

فراز ششم ---- ۷۶
فراز هفتم ---- ۷۷
فراز هشتم ---- ۷۸
فراز نهم ---- ۷۹
فراز دهم ---- ۸۰
فراز یازدهم ---- ۸۲
فراز دوازدهم ---- ۸۳
فراز سیزدهم ---- ۸۴
فراز چهاردهم ---- ۸۵
۳. دعای شب های دهه آخر ---- ۸۶
دعای سحر و یاد مهدی علیه السلام ---- ۹۰
دعای ابوحمزه ثمالی و یاد مهدی علیه السلام ---- ۹۳
گناه مانع دیدار ---- ۹۵
دعای جوشن کبیر و یاد مهدی علیه السلام ---- ۹۷
دعای مجیر و یاد مهدی علیه السلام ---- ۹۹
صبحگاه ماه رمضان و یاد مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ---- ۱۰۰
نماز اول وقت صبحگاه و شامگاه و یاد مهدی علیه السلام ---- ۱۰۱
شب جمعه و درخواست حاجت طبق دستور حضرت مهدی علیه السلام ---- ۱۰۲
جمعه روز مهمانی خصوصی هفتگی و روز ظهور ---- ۱۰۴
جمعه روز شادی شیعه ---- ۱۰۶
شفاعت جمعه از دعای فرج خوان ---- ۱۰۸
رعایت حقوق در ماه رمضان و حق مهدی علیه السلام ---- ۱۰۹
اشاره ---- ۱۰۹
۱. حق پدری ---- ۱۱۰
۲. حق سیادت ---- ۱۱۰
۳. حق معرفت ---- ۱۱۰

۴. حق عبادت ---------- ۱۱۰
۵. حق توحید ---------- ۱۱۱
۶. حق افتتاح ---------- ۱۱۱
۷. حق اختتام ---------- ۱۱۱
۸. حق تعلیم ---------- ۱۱۱
۹. حق تزکیه و طهارت ---------- ۱۱۳
۱۰. حق تربیت ---------- ۱۱۳
۱۱. حق نعمت و روزی ---------- ۱۱۳
۱۲. حق بقاء مخلوقات ---------- ۱۱۴
۱۳. حق خلقت و ایجاد ---------- ۱۱۴
۱۴. حق زیارت ---------- ۱۱۵
رضا و تسلیم و یاد مهدی علیه السلام ---------- ۱۱۶
روز اول ماه رمضان رحلت اولین نایب امام زمان ---------- ۱۱۷
اشاره ---------- ۱۱۷
۱. دوران جوانی ---------- ۱۱۷
۲. وکیل امام هادی ---------- ۱۱۷
۳. مسؤل نهاد ---------- ۱۱۷
۴. وکیل امام عسکری ---------- ۱۱۷
۵. اعتماد امام عسکری علیه السلام به او. ---------- ۱۱۸
۶. نشان دادن مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف به او ---------- ۱۱۸
۷. مسؤل عقیقه کردن برای امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ---------- ۱۱۹
۸. نایب خاص ---------- ۱۱۹
۹. متولی غسل امام ---------- ۱۱۹
۱۰. مسؤل نامه ها ---------- ۱۲۰
۱۱. مسؤل بیت المال ---------- ۱۲۰
۱۲. تسلیت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف ---------- ۱۲۰

۱۳. توثیق امام هادی علیه السلام ----- ۱۲۱
۱۴. توثیق علمای رجال ----- ۱۲۲
۱۵. شاگرد امام هادی علیه السلام ----- ۱۲۲
۱۶. کرامات عثمان بن سعید ----- ۱۲۲
۱. آدرس امانت ----- ۱۲۲
۲. حق عموزادگان ----- ۱۲۳
اشاره ----- ۱۲۳
۱. زمان رحلت ----- ۱۲۴
۲. محل دفن ----- ۱۲۴
روز دوم ماه رمضان (رحلت شیخ مفید) و یاد امام زمان علیه السلام ----- ۱۲۴
اشاره ----- ۱۲۴
مرثیه سرایی امام زمان برای شیخ مفید ----- ۱۲۷
دهم ماه رمضان، رحلت خدیجه جده امام زمان ----- ۱۳۲
شب چهارده ماه رمضان و یاد مهدی علیه السلام ----- ۱۳۳
اشاره ----- ۱۳۳
الف. بدر تمام ----- ۱۳۳
ب. قمر ----- ۱۳۳
ج. کوکب درّی ----- ۱۳۴
محبت امام صادق به پسر خدیجه ----- ۱۳۴
اشاره ----- ۱۳۴
فضایل خدیجه جده امام زمان ----- ۱۳۴
۱. مباهات خدا به خدیجه ----- ۱۳۴
۲. جهاد مالی خدیجه از زبان پیامبر ----- ۱۳۵
۳. خدیجه انتخاب شده خدایی ----- ۱۳۵
۴. خدیجه برترین زنان بهشت ----- ۱۳۶
۵. بهشت مشتاق خدیجه ----- ۱۳۶

۶. خدیجه از کُمّلین روزگار ۱۳۷
۷. سلام خدا به خدیجه ۱۳۷
۸. دفاع خدیجه از محمّد صلی الله علیه و آله ۱۳۸
۹. ملاک انتخاب خدیجه، پیامبر را ۱۳۸
۱۰. هستی خدیجه فدای محمّد ۱۳۹
۱۱. وصیت خدیجه ۱۴۰
۱۲. کفن بهشتی برای خدیجه ۱۴۲
۱۳. شفاعت خدیجه از شیعیان ۱۴۳
۱۴. رجعت حضرت خدیجه هنگام ظهور مهدی ۱۴۴
مدح خدیجه ۱۴۵
زبان حال پیامبر در سوگ همسرش خدیجه ۱۴۹
در عزای ام المؤمنین ۱۵۳
۱۳ ماه رمضان نزول کتاب انجیل و یاد مهدی ۱۵۵
اشاره ۱۵۵
منجی نزد مسیحیان ۱۵۶
مقصود از «فرزند انسان» کیست؟ ۱۵۷
زمان ظهور منجی در اناجیل ۱۵۷
علائم ظهور منجی در اناجیل ۱۵۸
اوصاف یاران منجی در اناجیل ۱۵۹
منجی باوری در انجیل ۱۶۵
روز چهاردهم ماه رمضان و یاد مهدی علیه السلام ۱۶۶
نیمه رمضان و یاد مهدی علیه السلام ۱۶۹
اشاره ۱۶۹
۱. شباهت ۱۶۹
۲. کرامت ۱۶۹
۳. نَسب و حَسَب ۱۷۰

۴. حجت ابن الحسن از دیدگاه امام حسن علیه السلام ---------- ۱۷۰
۱. عبادت و انتظار ---------- ۱۷۰
۲. جوانی حضرت مهدی در عصر ظهور ---------- ۱۷۰
۳. تحقق حاکمیت آل الله با ظهور بقیه الله ---------- ۱۷۱
۴. حکمت صلح امام حسن و غیبت امام مهدی ---------- ۱۷۱
۵. سفارش امام حسن علیه السلام به دعای فرج ---------- ۱۷۳
هفدهم ماه رمضان، بنیان گذاری مسجد جمکران ---------- ۱۷۴
اشاره ---------- ۱۷۴
نماز تحیت مسجد جمکران ---------- ۱۷۶
نماز امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف ---------- ۱۷۷
توجه علما، عرفا، فقها به مسجد مقدس جمکران ---------- ۱۸۰
۱. حضرت آیت الله مرعشی نجفی ---------- ۱۸۰
۲. حضرت آیت الله گلپایگانی ---------- ۱۸۱
۳. آیت الله محمد تقی بافقی ---------- ۱۸۱
۴. آیت الله فاضل لنکرانی ---------- ۱۸۲
۵. آیت الله صافی گلپایگانی ---------- ۱۸۲
۶. آیت الله بهجت ---------- ۱۸۳
۷. آیت الله بهاء الدینی ---------- ۱۸۳
۸. آیت الله بروجردی ---------- ۱۸۳
۹. آیت الله سید محمد حجت کوه کمره ای ---------- ۱۸۴
۱۰. آیت الله خوانساری ---------- ۱۸۵
۱۱. آیت الله حاج شیخ مرتضی حائری ---------- ۱۸۵
۱۲. آیت الله خامنه ای ---------- ۱۸۷
هفدهم ماه رمضان، جنگ بدر و یاد مهدی علیه السلام ---------- ۱۸۸
هفدهم ماه رمضان، قتل عایشه ---------- ۱۹۰
اشاره ---------- ۱۹۰

انتقام مهدی از عایشه ----- ۱۹۰
شب هجدهم ماه رمضان و مشاهده شیخ محد کوفی شوشتری ----- ۱۹۱
۱۸ ماه رمضان نزول زبور بر داود و یاد مهدی ----- ۱۹۴
اشاره ----- ۱۹۴
منجی باوری در زبور داوود ----- ۱۹۴
آینده داران زمین ----- ۱۹۴
شب های قدر و یاد مهدی علیه السلام ----- ۱۹۵
اشاره ----- ۱۹۵
روایات ----- ۱۹۶
مشترکات شب قدر با شب نیمه شعبان ----- ۱۹۸
طلب عافیت و یاد مهدی علیه السلام ----- ۱۹۹
دعای فرج در شب قدر و یاد مهدی علیه السلام ----- ۱۹۹
۲۱ ماه رمضان وفات حضرت موسی و یاد حضرت ----- ۲۰۰
اشاره ----- ۲۰۰
شباهت حضرت مهدی به موسی علیه السلام ----- ۲۰۱
تأخیر وفات موسی برای تعیین جانشین ----- ۲۰۱
دعای حج و یاد مهدی علیه السلام ----- ۲۱۶
شب بیست و سوم ماه رمضان و صیحه آسمانی ----- ۲۱۷
اشاره ----- ۲۱۷
ویژگیهای ندای آسمانی ----- ۲۱۹
۱. شنیدن تمام اهل زمین ----- ۲۱۹
۲. شنیدن اهل شرق و غرب ----- ۲۱۹
۳. شنیدن تمامی جانداران ----- ۲۲۰
۴. شنیدن هر قومی به زبان مادری ----- ۲۲۰
۵. یکنواختی صدا برای همگان ----- ۲۲۰
۶. غیر منتظره بودن ندای آسمانی ----- ۲۲۰

۷. ایمان آوردن مردم ---------- ۲۲۱
۸. بیرون آمدن دختران پرده¬نشین ---------- ۲۲۱
۹. بیدار شدن افراد خواب ---------- ۲۲۱
۱۰. وحشت افراد بیدار ---------- ۲۲۲
۱۱. نشستن افراد ایستاده و ایستادن افراد نشسته ---------- ۲۲۲
نتیجه ندای آسمانی ---------- ۲۲۲
۱. خروج حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ---------- ۲۲۲
۲. واکنش مومنان ---------- ۲۲۲
۳. واکنش معاندان ---------- ۲۲۳
۴. ندای شیطانی ---------- ۲۲۳
نتیجه ندای شیطان ---------- ۲۲۴
۱. شک در ندای رحمانی ---------- ۲۲۴
۲. برگشت از ندای رحمانی ---------- ۲۲۴
مژده به اهل ولایت ---------- ۲۲۵
دعای امام صادق علیه السلام و یاد مهدی علیه السلام ---------- ۲۲۶
بیست و پنجم ماه رمضان، رحلت صاحب مکیال المکارم ---------- ۲۲۶
اما کتاب: مانند نگارش کتاب کمال الدین و تمام النعمه ---------- ۲۲۹
نمونه دوم- دستور به نوشتن کتاب مکیال المکارم ---------- ۲۳۱
بهترین امور در زمان غیبت آن حضرت: ---------- ۲۳۱
دعای مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف به دعای فرج خوان ---------- ۲۳۲
۲۷ رمضان و یاد امام زمان علیه السلام ---------- ۲۳۳
عید فطر و یاد امام زمان علیه السلام ---------- ۲۴۲
روز قدس و یاد مهدی علیه السلام ---------- ۲۴۲
قبولی اعمال به واسطه حضرت مهدی علیه السلام ---------- ۲۴۳
منابع ---------- ۲۴۵
درباره مرکز ---------- ۲۵۰

رمضان نشان از قامت رعنا

مشخصات کتاب

سرشناسه : عباس رمضانعلی زاده.گردآورنده

عنوان و نام پدیدآور : رمضان نشان از قامت رعنا/ عباس رمضانعلی زاده

مشخصات نشر : قم: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری : ۲۱۶ص.؛ ۱۴/۵×۲۱ س م.

وضعیت فهرست نویسی : فاپا

یادداشت : فارسی- عربی.

موضوع : دعاهای ماه رمضان

رده بندی کنگره : BP۲۷۰ /ر۸پ۹ ۱۳۹۴

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۷۷۴

ص:۱

اشاره

رمضان نشان از قامت رعنا

(سیمای حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در آئینه رمضان)

عباس رمضانعلی زاده

کاش در این رمضان لایق دیدار شوم

سحری با نظر لطف تو بیدار شوم

کاش منت بگذاری به سرم مهدی جان

تا که هم سفره تو لحظه افطار شوم

فهرست مطالب

۱. ماه و مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ۱۲

۲. میهمانی خدا۱۳

۳. جلسات قرآن۱۴

۴. قرائت قرآن۱۵

ولایت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف محور قرآن۱۶

صوت دلربا۱۶

رحمت الهی و یاد حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ۱۷

رحمت بی بدیل ماه خدا۱۹

افضل الاعمال و یاد مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ۲۰

اذان و یاد مهدی علیه السلام ۲۲

اقامه و یاد مهدی علیه السلام ۲۳

نماز و یاد مهدی علیه السلام ۲۴

راه غلبه بر شیطان و یاد مهدی علیه السلام ۲۵

صف نماز جماعت و یاد مهدی علیه السلام ۲۶

دعای قنوت و یاد مهدی علیه السلام ۲۸

سجده شکر و یاد مهدی علیه السلام ۳۱

افطار و یاد مهدی علیه السلام ۳۲

۲. موقع دیدار خدا و حضرت مهدی۳۳

۳. هنگام صدقه افطار۳۴

۴. موقع خواندن سوره قدر۳۴

تحمل تشنگی و یاد امام حسین و حضرت مهدی علیهما السلام ۳۵

۱. تشنگی و گرسنگی روز قیامت۳۵

۲. تشنگی و گرسنگی امام حسین علیه السلام ۳۵

۳. یاد حضرت مهدی علیه السلام ۳۶

رفع عطش با صلوات بر مهدی۳۸

صلوات و یاد مهدی علیه السلام ۳۸

۱. شرط قبولی نماز۳۸

۲. مایه تمامیت نماز۳۹

۳. جفا بر پیامبر۳۹

۴. محرومیت از بوی بهشت۴۰

سحر و یاد مهدی علیه السلام ۴۰

دعاهای ماه رمضان و یاد مهدی علیه السلام ۴۱

۱. شکوه فراق۴۱

۲. دعای هر روزه _ تعقیب هر نماز و یاد مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ۴۶

روایات۴۸

فراز اول۴۸

فراز دوم۵۰

فراز سوم۵۲

فراز چهارم۵۳

فراز پنجم۵۴

فراز ششم۵۵

فراز هفتم۵۶

فراز هشتم۵۷

فراز نهم۵۸

فراز یازدهم۶۱

فراز دوازدهم۶۲

فراز سیزدهم۶۳

فراز چهاردهم۶۴

۳. دعای شب های دهه آخر۶۵

دعای سحر و یاد مهدی علیه السلام ۶۸

دعای ابوحمزه ثمالی و یاد مهدی علیه السلام ۷۱

گناه مانع دیدار۷۳

دعای جوشن کبیر و یاد مهدی علیه السلام ۷۵

دعای مجیر و یاد مهدی علیه السلام ۷۷

صبحگاه ماه رمضان و یاد مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ۷۸

نماز اول وقت صبحگاه و شامگاه و یاد مهدی علیه السلام ۷۹

شب جمعه و درخواست حاجت طبق دستور حضرت مهدی علیه السلام ۸۰

جمعه روز مهمانی خصوصی هفتگی و روز ظهور۸۲

جمعه روز شادی شیعه۸۴

شفاعت جمعه از دعای فرج خوان۸۵

رعایت حقوق در ماه رمضان و حق مهدی علیه السلام ۸۶

۱. حق پدری۸۷

۲. حق سیادت۸۷

۳. حق معرفت۸۷

۴. حق عبادت۸۷

۵. حق توحید۸۸

۶. حق افتتاح۸۸

۷. حق اختتام۸۸

۸. حق تعلیم۸۸

۹. حق تزکیه و طهارت۸۹

۱۰. حق تربیت۸۹

۱۱. حق نعمت و روزی۸۹

۱۲. حق بقاء مخلوقات۹۰

۱۳. حق خلقت و ایجاد۹۰

۱۴. حق زیارت۹۱

رضا و تسلیم و یاد مهدی علیه السلام ۹۲

۱. زمان رحلت۱۰۰

۲. محل دفن۱۰۰

روز دوم ماه رمضان (رحلت شیخ مفید) و یاد امام زمان علیه السلام ۱۰۰

مرثیه سرایی امام زمان برای شیخ مفید۱۰۳

دهم ماه رمضان، رحلت خدیجه جده امام زمان۱۰۸

شب چهارده ماه رمضان و یاد مهدی علیه السلام ۱۰۹

الف. بدر تمام۱۰۹

ب. قمر۱۰۹

ج. کوکب درّی۱۱۰

محبت امام صادق به پسر خدیجه۱۱۰

فضایل خدیجه جده امام زمان۱۱۰

۱. مباهات خدا به خدیجه۱۱۰

۲. جهاد مالی خدیجه از زبان پیامبر۱۱۱

۳. خدیجه انتخاب شده خدایی۱۱۱

۴. خدیجه برترین زنان بهشت۱۱۲

۵. بهشت مشتاق خدیجه۱۱۲

۶. خدیجه از کُمّلین روزگار۱۱۳

۷. سلام خدا به خدیجه۱۱۳

۸. دفاع خدیجه از محمّد صلی الله علیه و آله ۱۱۴

۹. ملاک انتخاب خدیجه، پیامبر را۱۱۴

۱۰. هستی خدیجه فدای محمّد۱۱۵

۱۱. وصیت خدیجه۱۱۶

مدح خدیجه۱۲۱

۱۳ ماه رمضان نزول کتاب انجیل و یاد مهدی۱۲۶

منجی نزد مسیحیان۱۲۷

مقصود از «فرزند انسان» کیست؟۱۲۸

زمان ظهور منجی در اناجیل۱۲۸

علائم ظهور منجی در اناجیل۱۲۹

اوصاف یاران منجی در اناجیل ۱۳۰

منجی باوری در انجیل۱۳۶

روز چهاردهم ماه رمضان و یاد مهدی علیه السلام ۱۳۷

نیمه رمضان و یاد مهدی علیه السلام ۱۴۰

۱. شباهت۱۴۰

۲. کرامت۱۴۰

۳. نَسب و حَسَب۱۴۱

۴. حجت ابن الحسن از دیدگاه امام حسن علیه السلام ۱۴۱

هفدهم ماه رمضان، بنیان گذاری مسجد جمکران۱۴۵

نماز تحیت مسجد جمکران۱۴۷

نماز امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف ۱۴۸

توجه علما، عرفا، فقها به مسجد مقدس جمکران۱۵۱

۱. حضرت آیت الله مرعشی نجفی۱۵۱

۲. حضرت آیت الله گلپایگانی۱۵۲

۳. آیت الله محمد تقی بافقی۱۵۲

۴. آیت الله فاضل لنکرانی۱۵۳

۵. آیت الله صافی گلپایگانی۱۵۳

۶. آیت الله بهجت۱۵۴

۷. آیت الله بهاء الدینی۱۵۴

۸. آیت الله بروجردی۱۵۴

۹. آیت الله سید محمد حجت کوه کمرهای۱۵۵

۱۰. آیت الله خوانساری۱۵۶

۱۱. آیت الله حاج شیخ مرتضی حائری۱۵۶

۱۲. آیت الله خامنه ای۱۵۸

هفدهم ماه رمضان، جنگ بدر و یاد مهدی علیه السلام ۱۵۹

هفدهم ماه رمضان، قتل عایشه۱۶۱

انتقام مهدی از عایشه۱۶۱

شب هجدهم ماه رمضان و مشاهده شیخ محد کوفی شوشتری۱۶۲

۱۸ ماه رمضان نزول زبور بر داود و یاد مهدی۱۶۵

منجی باوری در زبور داوود۱۶۵

آینده داران زمین۱۶۵

شب های قدر و یاد مهدی علیه السلام ۱۶۶

روایات۱۶۷

مشترکات شب قدر با شب نیمه شعبان۱۶۹

طلب عافیت و یاد مهدی علیه السلام ۱۷۰

دعای فرج در شب قدر و یاد مهدی علیه السلام ۱۷۰

۲۱ ماه رمضان وفات حضرت موسی و یاد حضرت۱۷۱

تأخیر وفات موسی برای تعیین جانشین۱۷۲

۴. هم سخن با خدا۱۷۵

۵. فرج۱۷۶

دعای حج و یاد مهدی علیه السلام ۱۸۷

شب بیست و سوم ماه رمضان و صیحه آسمانی۱۸۸

ویژگیهای ندای آسمانی۱۹۱

۱. شنیدن تمام اهل زمین۱۹۱

۲. شنیدن اهل شرق و غرب۱۹۱

۳. شنیدن تمامی جانداران۱۹۱

۴. شنیدن هر قومی به زبان مادری۱۹۱

۵. یکنواختی صدا برای همگان۱۹۲

۶. غیر منتظره بودن ندای آسمانی۱۹۲

۷. ایمان آوردن مردم۱۹۲

۸. بیرون آمدن دختران پردهنشین۱۹۲

۹. بیدار شدن افراد خواب۱۹۳

۱۰. وحشت افراد بیدار۱۹۳

۱۱. نشستن افراد ایستاده و ایستادن افراد نشسته۱۹۳

نتیجه ندای آسمانی۱۹۳

۱. خروج حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ۱۹۳

۲. واکنش مومنان۱۹۴

۳. واکنش معاندان۱۹۴

۴. ندای شیطانی۱۹۴

نتیجه ندای شیطان۱۹۵

۱. شک در ندای رحمانی۱۹۵

۲. برگشت از ندای رحمانی۱۹۶

مژده به اهل ولایت۱۹۶

دعای امام صادق علیه السلام و یاد مهدی علیه السلام ۱۹۷

بیست و پنجم ماه رمضان، رحلت صاحب مکیال المکارم۱۹۷

اما کتاب: مانند نگارش کتاب کمال الدین و تمام النعمه۱۹۹

نمونه دوم- دستور به نوشتن کتاب مکیال المکارم۲۰۱

بهترین امور در زمان غیبت آن حضرت:۲۰۱

دعای مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف به دعای فرج خوان۲۰۳

زمان رحلت۲۰۳

۲۷ رمضان و یاد امام زمان علیه السلام ۲۰۴

عید فطر و یاد امام زمان علیه السلام ۲۱۲

روز قدس و یاد مهدی علیه السلام ۲۱۳

قبولی اعمال به واسطه حضرت مهدی علیه السلام ۲۱۳

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحیم

برای عاشق حضـرت مهـدی علیه السـلام، در و دیوار، باغ و گلسـتان، ماه و خورشـید و آسـمان، همه و همه یادآور جلوه ای از معشوق است، و عاشق مهـدی علیه السـلام نیز، چنین عاشـقانه همه جا حضـرت مهدی علیه السـلام را می نگرد؛ به ویژه آن که روایات و آیات فراوانی این نشانه ها را پر رونق و زیباتر به چشم جان نشان می دهد.

به صحرا بنگرم صحرا ته بینم

به دریا بنگرم دریا ته بینم

به هرجا بنگرم کوه و در و دشت

نشان از قامت رعنا ته بینم (۱)

۱. ماه و مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

یکی از اعمـال در آسـتانه شب اول مـاه رمضـان همـان«اسـتهلال» یعنی طلب دیـدن مـاه است. از کلمه «مـاه» می توانیم یادآور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف شویم به دو جهت:

۱. چون در روایات و دعاها حضـرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشـریف تشبیه به ماه شده اند مثل: وجهه کالقمر الدری؛ (۲) چهره اش مانند ماه نورانی است و...

۱- باباطاهر.

۲- فردوس الأخبار، ج۴، ص۴۹۶.

کَفِلقَـهِ قمر؛ (۱) ماننـد پـاره مـاه است. و در دعـای نـدبه دربـاره صـفات امامـان معصوم علیهم السـلام آمـده که آنها «ماه های فروزانند... «وَ الْاَقمار المنیره» که حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف یکی از آن هاست.

۲. همانطور که مؤمنین مترصدند و آماده می شوند که ماه شب رمضان را ببینند و وظیفه خود را عملی کنند، باید آماده باشـند که «مـاه فـاطمه» چه زمـانی از افق کعبه نمایان می شود، بلکه بایـد تاریکی های گناه را بزداینـد تا هر چه زود تر چهره تابناک مهدی طلوع کند.

گیرند همه روزه و من گیسویت

جویند همه هلال و من ابرویت

از جمله این دوازده ماه تمام

یک ماه مبارک است و آن هم رویت

۲. میهمانی خدا

ماه رمضان، ماه «ضـیافه الله» و میهمانی دادن خداست که میزبان آن حضـرت مهدی علیه السلام است. چون: بِیُمنِهِ رزق الوری؛ به یمن و برکت حجت بن الحسن علیه السلام است که موجودات روزی می خورند.

گرچه، اگر با دیـده دقت بنگریم در همه سال و همه آنات سـفره میهمانی خدای کریم همراهِ میزبانی حضـرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف برقرار است چنان که سید بن طاووس رحمه الله گوید:

نَزیُلکَ حیثُ ما اتَّجهتْ رکابی وَ ضَیفُکَ حیثُ کنتُ مِنَ البلاد (۲)

۱- الخرایج، ج ۱، ص ۴۸۱.

۲- مفاتیح الجنان محدث قمی، زیارت امام زمان در روز جمعه.

ای امام زمان من بر تو نازل می شوم هر کجا که راحله ام روی آورد و مرا وارد نماید. و میهمان تو هستم در هر کجا که باشم از شهر ها (چون هستی مملوک توست).

میزبانی و خلق مهمانت

همه بنشسته بر سر خوانَت

جانب خلق دائماً جاری است

ریزش سیل وار احسانت

۳. جلسات قرآن

جلسات قرآن که برپا می شود خارج از چند امر نیست: تلاوت ـ قرائت ـ ترجمه ـ تفسیر ـ حفظ.

وقتی در ماه مبارک رمضان مشغول امور مذکور هستیم باید بدانیم که مصداق اتم و اکمل و اجمل و بهترین تالی و قاری و مترجم و مفسر و حافظ قرآن، حضرت صاحب الزمان مهدی موعود موجود عجل الله تعالی فرجه الشریف می باشند. چرا که در زیارتنامه آل یس و جامعه می خوانیم که:

۱. السلام علیک یا تالی کتاب الله (تلاوت)

سلام بر تو ای (امام زمان) که تلاوت کننده کتاب خدائی.

۲. السلام علیک... و ترجمانه ـ و رَضیَکُم تراجمةً لوحیه (ترجمه)

سلام بر تو ای امام زمان که ترجمه کننده کتاب خدائی.

۳. السلام علیک حین تقرءُ (قرائت)

سلام بر تو ای امام زمان که قرائت کننده کتاب خدائی.

۴. السلام علیک حین... تبیّن (تفسیر) (۱)

سلام بر تو ای امام زمان که تفسیر کننده کتاب خدائی.

۴. قرائت قرآن

ماه رمضان فصل «بهار قرآن» است همانطور که هر چیزی «بهاری» دارد کما قال النبی صلی الله علیه و آله و سلم : «لِکُلِّ شَیٍ رَبیعٌ و ربیعُ القرآن شَهرُ رمضان» (۲) همانطور که «ماه رمضان» بهار قرائت و تلاوت و تدبر و تفکر در قرآن صامت است و از نفحات الهی و نسیم بهاری رمضان و قرآن، دل ها زنده می شود باید تفکر و تدبر کنیم به قرآن ناطق که در هر عصری امام معصوم می باشد. چرا که پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: «انی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی».

قرآن ناطق این زمان حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف می باشند که یکی از عترت پیامبر است که حضرتش فرمودند: «المهدی من عترتی مِن وُلد فاطمه؛ (۳) مهدی از خانواده من، و از فرزندان فاطمه زهرا علیها السلام است. همان اندازه که به قرآن می اندیشیم به عِدل و شریک قرآن هم بیاندیشیم که می گوییم «السلام علیك یا شریك القرآن». اگر مردم برای قرآن «بهاری» دارند و آن ماه رمضان است بهار دیگری هم دارند که آن حضرت صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه الشریف است که در زیارتنامه می گوئیم. السلام علی

۱- مفاتیح الجنان، زیارت آل یس.

۲- وسائل الشیعه، ج۱۰، ص۳۰۲.

۳- سنن ابی داود، کتاب المهدی، ج۴، ص۴۷۳، ح ۴۲۸۰.

ربیع الانام. (۱) سلام بر بهار مردم.

ولایت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف محور قرآن

امـام صادق علیه السـلام فرمود: «ان الله جعل ولایتنا اهل البیت قطب القرآن و قطب جمیع الکتب علیها یسـتدیر محکم القرآن و بما نوّهت الکتب و یستبین الایمان؛ (۲) خداوند، ولایت ما اهل بیت را مدار قرآن و جمیع کتب آسمانی قرار داده است؛ آیات محکم قرآن بر محور آن می چرخد و به سبب آن کتب آسمانی بلند آوازه شده و ایمان آشکار گردیده».

روح قرآن؛ ولایت مهدی استعین ایمان، رضایت مهدی است

صوت دلربا

معمول است که در مقابل حرم هر امامی دعای ورود به حرم (اذن دخول) می خوانند.

ولی یک روز علامه سید بحر العلوم بر خلاف روزهای دیگر در ورود به حرم امیر المومنین علیه السلام بیت شعری را خواند.

چه خوش است صوت قرآن ز تو دلربا شنیدن

به رخت نظاره کردن سخن خدا شنیدن

وقتی از وی پرسیدند: مقام علمی و پارسائی شما و جایگاه مقدسی که ایستاده ای با این شعری که خواندی تناسب ندارد. علت

۱- مفاتیح الجنان. زیارت صاحب الزمان عج الله فرجه در سرداب مقدس.

۲- تفسیر عیاشی.

چیست؟

فرمود: چون خواستم وارد حرم شوم، دیدم حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف قسمت بالای سر جدش نشسته و با صدای روح بخش مشغول تلاوت قرآن می باشد. لذا این شعر را بالبداهه خواندم. (۱)

رحمت الهی و یاد حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

در طلیعه خطبه نبوی آمده است:

یا ایهاالناس انّه قد اقبل الیکم شهر الله بالبرکه و الرحمه و المغفره. (۲)

ماه خدا همراه با برکت و رحمت و آمرزش به شما رو کرده است.

بعد می فرماید:

فان الشّقی من حرم غفران الله فی هذا الشهر العظیم. (۳)

شقی و بدبخت کسی است که در این ماه بزرگ، از مغفرت الهی محروم شود.

در آیات و احادیث و ادعیه هم آمده است که خداوند، ارحم الراحمین است.

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم هم پدری مهربان و رحیم است که در قرآن آمده است:

۱- چهره هایی که در جستجوی قائم پیروز شدند، ص۱۰۵.

۲- بحار الانوار، ج۹۶، ص۳۵۶.

۳- بحار الانوار، ج۹۶، ص۳۵۶.

«لَقَدْ جَاءكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ». (۱) هما نا پیامبری از جنس خودتان به سوی شما آمده است که آن چه شما را برنجاند بر او سخت است؛ بر هدایت شما حریص و دلسوز و به مومنان رئوف و مهربان است.

امام معصوم هم پدری مهربان و دلسوز و رحیم است. در زیارت امیرالمؤمنین علیه السلام در روز مبعث آمده است:

« کُنتَ للمؤمنین اَباً رحیماً اذ صاروا علیک عیالاً فَحَمَلْتَ اثقال ما عنه ضعفوا.» (۲)

«تو برای اهل ایمان پدری مهربان بودی، که آنان را به منزله خاندان خود می شمردی، سپس کارهای سنگین که در تحملش ناتوان بودند، تو بر دوش می گرفتی».

در زیارت آل یس هم حضرت مهدی علیه السلام را «رحمت واسعه» نامیده است... (و الرّحمهُ الواسعه). (۳)

در روایت آمده که خود امام مهدی علیه السلام فرموده:

ان رحمه ربکم وسعت کل شیء و انا تلک الرحمه؛ همانا رحمت پروردگارتان همه چیز را فرا گرفته است و من آن رحمت بیکران الهی هستم. (۴)

آری؛ امام زمان علیه السلام هم که بنده و نماینده خدا و خلیفه رسول الله و

۱- سوره توبه: ۱۲۸.

۲- مفاتیح الجنان، ص ۳۸۱.

۳- مفاتیح الجنان، زیارت امیرالمومنین(، روز مبعث.

۴- بحار الانوار، ج۵۳، ص ۱۱.

فرزند امیر المؤمنین علیه السلام هست، برای امت پدری مهربان است.

از آن جا که هـدف از آفرینش و خلقت، بندگی خداوند است و اساس بندگی همان شـناخت و معرفت الهی است؛ و از طرفی عالی ترین تبلور این معرفت و شـناخت، شـناخت و معرفت پیامبر و اوصـیای او علیهم السـلام است؛ لـذا شـقی و بدبخت کسـی است که در این مـاه رحمت، ارتبـاطی بـا خـدا نـدارد؛ همـان طور که هر کس بـا مهـدی عزیز که امـامی رحیم و دلسوز اسـت ارتباطی نداشته باشد چنین است. در زیارت جامعه آمده است:

من اتیکم نجی و من لم یأتکم هلک. هر کس به سوی شـما آمد نجات یافت و آن که از این درگاه دور شد به هلاکت رسید. (۱)

رحمت بی بدیل ماه خدا

انس بن مالک می گوید: پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بر پله اول منبر بالا رفت و فرمود: «آمین» پس بر پله دوم منبر با لاـ رفت و فرمـود «آمین» (۲) سـپس بر پله سوم منبر بالاـ رفت و فرمود: «آمین» آنگـاه بالاـی منبر نشـست. اصـحاب گفتنـد: ای رسول خـدا! برای چه آمین گفتی؟ فرمود: هنگام صـعود بر منبر جبرئیل نزد من آمـد و در زمانی که در پله اول بودن گفت: به خاک مالیده باد بینی انسانی که نام ترا بشنود و لی بر

۱- مفاتیح الجنان، ص ۵۴۶.

۲- آمین یعنی خدایا مستجاب کن.

تو صلوات نفرستند. پس من گفتمی آمین. زمانی که در پله دوم بودم گفت: به خاك مالیده باد بینی انسانی که پدر و مادر خود را درك کند ولی اهل بهشت نشود، پس من گفتم: آمین. و زمانی که در پله سوم بودم گفت: به خاك مالیده باد بینی انسانی که ماه رمضان را درک کند ولی کاری نکند که مشمول رحمت واسعه الهی شود، پس من گفتم: آمین. (۱)

افضل الاعمال و یاد مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

همه می دانیم که پیامبر عظیم الشأن اسلام صلی الله علیه و آله و سلم در آخرین جمعه ماه شعبان خطبه ای مفصل درباره آداب و اعمال روزه داران در ماه رمضان ایراد کرد.

وقتی رسول الله الاعظم صلی الله علیه و آله و سلم ضمن خطبه شعبانیه فضائل ماه مبارک رمضان را توضیح می داد، امیرالمومنین علی علیه السلام سؤال کرد:

«با فضیلت ترین اعمال در این ماه چیست؟» فرمود: «یا ابالحسن! با فضیلت ترین اعمال در این ماه رمضان، پرهیز از محرمات الهی

۱- عن عبدالله ابن مسلمه بن وردان قال: سمعت انس بن مالک یقول: ارتقی رسول الله(درجه فقال: آمین. ثم ارتقی الثانیه. فقال: آمین، ثم ارتقی الثالثه فقال: آمین، ثم استوی فجلس، فقال اصحابه علی ما امنّت؟ فقال: اتانی جبرئیل فقال: رغم انف امری ذکرت عنده فلم یُصلّ علیک فقلت: آمین، فقال: رغم انف امری ادرک ابویه فلم یدخل الجنه، فقلت: آمین فقال: رغم انف امری ادرک رمضان فلم یغفرله. ففلت: آمین. بحار الانوار، ج۹۶، ص۳۴۷.

است». (۱)

محرمات الهی همان چیزهائی است که حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و اجداد طاهرینش به ما آموخته اند.

در زیارت جامعه کبیره می خوانیم:

بموالاتکم علّمنا الله معالم دیننا. (۲)

به واسطه ولایت شما اهل بیت، خدای متعال «معالم دین» را به ما تعلیم داد.

ما وظیفه داریم «محرمات از آن معالم» را ترک کنیم و در دعای ندبه همین وظیفه را معین کرده اند:

... و اَعنّا علی اجتناب معصیته؛ (۳)

خدایا! ما را بر پرهیز کردن از معصیت مهدی علیه السلام کمک کن.

در حدیث نبوی نیز آمده است:

افضل اعمال اُمتی انتظار فرج الله عزوجل؛ (۴)

هر زمان، بهترین عمل امت من، انتظار فرج و ظهور مهدی عزیز است. در حدیث حضرت سجاد علیه السلام آمده است:

المنتظرون لظهوره افضل اهل کل زمان؛ (۵)

۱- بحار الانوار، ج۹۶، ص۳۵۶ و ۳۵۸.

۲- مفاتیح الجنان، زیارت جامعه کبیره.

۳- مفاتیح الجنان، دعای ندبه.

۴- بحار الانوار، ج۵۲، ص ۱۲۲.

۵- بحار الانوار، ج۵۲، ص ۱۲۲.

منتظران ظهورش بهترین و بـا فضـیلت ترین افراد هر زمـان هسـتند. در نتیجه بهترین مصـداق انتظار آن است که با ترک گناه و محرمات الهی خود و جامعه را برای آمدن حضرتش آماده کنیم.

اذان و یاد مهدی علیه السلام

اذان، همان «اعلام» است؛ اعلام دخول وقت و اقامه نماز. هر کس می تواند این اذان را بگوید، در هر زمان و مکان و ماذنه ای بلند یا کوتاه. تا مؤمنان برای اقامه نماز اجتماع کنند.

یک اذان هم داریم که از آسمان به گوش خلایق می رسد که توسط فرشته ای مقرب در روز ظهور اعلام می شود:

یا معشر الخلایق! هذا مهدی آل محمد؛ با یعوه تَهتدوا ولا تُخالفوا امره فتُضلّوا؛ (۱)

ای گروه انسان ها! این، مهـدی آل محمـد است. با او پیمان ببندیـد تا هـدایت شویـد. مبادا از دسـتورات او سـرپیچی کنیـد که گمراه خواهید شد.

وقت عبادت بزرگ رسید. وقت ظهور روح عبادت رسید، وقت اقامه عدل و نجات مستضعفان رسید، وقت زانو زدن در محضر مهدی عزیز، یوسف زهرا علیها السلامَ رسید.

اینک وقت ملاقات طرفینی شد. که:

متی ترانا و نریک وقد نشرت لواءالنصر تری اترانا نحّف بک

۱- بحار الانوار، ج۵۳،ص۸.

و انت تأمّ الملاء.

آقـا جـان! چه زمـانی که تو ما را و ما شـما را ببینیم در حالی که پرچم پیروزی را در عالم برافراشـته ای و ما هم چون پروانه به دور شمع وجودت حلقه بزنیم و تو امت بی پناه را امامت کنی؟ (۱)

آری، آن روز تعبیرها تغییر می کند. به جای «اَینَ» می گوییم «هذا».

وصالت کی شود ما را میسّر؟

که تا گردد دل و دیده منور

خوش آن روزی که برخیزد ز کعبه

طنین نغمه الله اکبر (۲)

اقامه و یاد مهدی علیه السلام

در اقامه هر نماز می گوییم:

قد قامت الصلوه؛

همانا نماز بر پا شد.

در باره نماز روایتی واردشده است که امیر المومنین علیه السـلام فرمود: اَنَا صـلوهُ المومنین (۳)؛ من نماز مومنین هستم. و موید این معناست آن چه در تفسیر آیه شریفه «و استعینوا بالصبر و الصلوه (۴)» فرموده اند که مراد از صبر رسول خدا و از صلوه امیر المومنین

۱- مفاتیح الجنان، ص۵۳۷، دعای ندبه.
۲- گردی از رهگذر دوست، ص۳۹۳.
۳- پرواز در ملکوت، ج۱، ص ۲۴.
۴- بقره، ۴۵.

صلواتُ الله علیهما می باشد. (۱) و محدث قمی در کتاب گران سنگ سفینه البحار از امام صادق علیه السلام نقل کرده است که فرمود: منظور از قد قامت الصلوه قیام قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف می باشد. (۲) اگر کلمه صلوه را مشتق از وصل بدانیم، پس ائمه معصومین علیهم السلام کسانی هستند که در مقام قرب و صال حضرت حق به جایی رسیده اند که برای احدی از مخلوقین امکان وصول به آن مقام نیست.

نماز و یاد مهدی علیه السلام

هرگاه نماز می خوانیم، می توانیم از نمازی که حضرت مهدی می خواند یاد کنیم که در زیارت آل یس به هر فراز نمازش چنین سلام می دهیم:

السلام علیک حین تصلّی و تقنُت؛

سلام بر تو زمانی که در نماز و قنوتی!

السلام علیک حین ترکع و تسجد؛

سلام بر تو زمانی که در رکوع و سجده ای!

السلام علیک حین تُهَلّل و تکبّر؛

سلام بر تو زمانی که لا اله الا الله و الله اکبر می گویی!

۱- تفسیر المیزان، ج۱، ص۲۸۴.

۲- سفینه البحار، ج۱، ص۱۷، ماده اذن. متن روایت: عن خطّ الشهید عن ابی الولید عن الصادق(فی قوله: «قد قامت الصلوه» انّما یعنی به قیام القائم.

السلام علیک حین تحمدُ و تَستَغفر؛ (۱)

سلام بر تو زمانی که به حمد و استغفار مشغولی!

راه غلبه بر شیطان و یاد مهدی علیه السلام

در خطبه شعبانیه که در فضایل ماه مبارک رمضان بیان شده آمده است:

والشیاطین مغلولَهٌ(۲)... و شیطان ها در بندند.

یاد آور می شویم راه های غلبه بر شیطان، زیاد است؛ از جمله:

۱. گفتن بسم الله در آغاز هر کار؛

۲. گفتن ان شاء الله موقع تصمیم کاری؛

۳. گفتن استغفرالله بعد از هر لغزشی؛

۴. گفتن سلام موقع ملاقات با دیگران؛

۵. وضو داشتن؛

۶. فرستادن صلوات بر محمد و آل محمد علیهم السلام . برای غلبه بر شیطان.

۷. علاوه بر راه های ذکر شده

یکی از بهترین وسایل شکست شیطان، نماز خواندن است که حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در روایتی فرمود:

ما ارغم انف الشیطان افضل من الصلوه فصلّها و ارغِم اَنفَ

۱- مفاتیح الجنان، ص۵۲۳، زیارت آل یس.

۲- بحار الانوار، ج ۹۶، ص ۳۵۸.

الشیطان؛ (۱)

هیچ چیز مثل نماز، بینی شیطان را به خاک نمی مالد؛ پس نماز بگزار و بینی شیطان را به خاک بمال.

صف نماز جماعت و یاد مهدی علیه السلام

از آن جا که ظاهر و باطن، لازم و ملزوم یکدیگرنـد، برون انسان، درون او را و درون او برون او را می سازد و نظم ظاهری در نظم باطنی مؤثر است.

اجتماع پیکرها، اجتماع قلوب را پدیـد می آورد. اسـلام به شـرکت در اجتماع و نماز جماعت و جمعه تأکیـد می کنـد. در این راسـتا تاکید دارد حتی از جهت ظاهری، در صف های فشـرده مرتب و منظم قرار گیرید که شـیاطین نتوانند رخنه کنند و ابهت مسلمین از جهت وحدت و نظم ظاهری، همچون سربازان در صفوف منظم، رعبی در دل دشمنان اسلام ایجاد کند.

فیض کاشانی در کتاب منهاج النجات روایتی را نقل می کنـد که هیـچ قـدمی نزد خدا محبوب تر از قدمی که برداشـته شود تا صف نماز به هم متصل گردد نیست. (۲)

و در حدیث دیگر فرمود:

۱- وسایل الشیعه، ج۴، ص ۲۳۶.

۲- منهاج النجات (ترجمه)، ص۹۴.

در نماز جماعت صف ها را هماهنگ و منظم کنید تا دل هایتان هماهنگ شود، به یکدیگر شانه به شانه متصل گردید تا با هم مهربان باشید. (۱)

لذا هر گاه صف های نماز جماعت را منظم می کنیم، یادآور صف های منظم و پولادین لشکر حضرت مهدی علیه السلام باشیم که خدای متعال در قرآن از آن صف ها مداحی کرده است؛ آن جا که در سوره صف می فرماید:

«إِنَّ اللَّهَ یُحِبُّ الَّذِینَ یُقَاتِلُونَ فِی سَبِیلِهِ صَفّاً کَأَنَّهُم بُنیَانٌ مَّرْصُوصٌ»؛ (۲)

همانا خداوند کسانی را که در راهش در صف های منظم همچون بنیان های محکم مبارزه می کنند، دوست می دارد.

چه خوب است همانطور که خلل و فرجه های صف نماز جماعت را پر می کنیم، بکوشیم خلل ها و کاستی هایی که در صفوف مسلمین در سطح جهان است، اصلاح کنیم تا زمینه ظهور حضرتش آماده و آماده تر شود و قابلیت مجاهده در رکاب حضرتش در مقابل دشمنانش را پیدا کنیم. در زیارت نامه آن حضرت آمده است:

... فابعثنی عند خروجه ظاهراً من حفرتی مؤتزراً کَفَنی حتی اُجاهد بین یدیه فی الصّف الذی اَثنیتَ علی اهله فی کتابک فقلت: کانهم بنیانٌ مرصوصٌ؛ (۳)

۱- .«استُوا تستَوُا قلوبکم و تماسوا تراحموا» کنزل العمال، ح۵۷۵.

۲- سوره صف: ۴.

۳- مفاتیح الجنان، ص۵۲۸، زیارت نامه امام مهدی(در سرداب مقدس سامرا.

... خدایا! مرا در روزی که حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ظهور می کند، از قبرم در حالی که کفن پوشم خارج کن، تا این که در رکاب و مقابل روی مبارک آن حضرت جهاد کنم؛ در صفی که در کتابت از اهل آن تجلیل نمودی و فرمودی: «گویی صف آنان، مثل بنیانی محکم و استوار است».

دعای قنوت و یاد مهدی علیه السلام

در قنوت نماز که یکی از مستحبات موکد است، خواندن هر دعایی کافی است؛ خواه دعای قرآنی یا غیر آن؛ ولی چه خوب است که دعای قنوتمان، درباره حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و ظهور موفور السرور آن حضرت باشد؛ چرا که حضرات معصومین علیهم السلام در قنوت نماز و غیر آن، در فراق آن گل سرسبد آفرینش ناله ها سردادند و به خدا شکوه ها کرده اند که بعضی از آن ها را بر می شماریم:

۱. در روایت آمده است که امیر المومنین علیه السلام در قنوت نماز خود می خواند:

اللهم انا نشکو الیک فقد نبینا و غیبه امامنا ففرج ذلک اللهم بعدل تظهره و امام حق نعرفه.

خدایا! ما به تو شکایت می کنیم از رحلت و از دست دادن پیامبران و غیبت رهبرمان... خدایا! گشایشی فراهم کن با عدالتی که ظاهرسازی و پیشوای حقی که می شناسیم.

۲. امام باقر علیه السلام به زراره فرمود:

روز جمعه پیش از آن که برای خود دعا کنی، در قنوت نمازت [برای ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف] دعا کن و این گونه بخوان:

اللهم انا نشکو الیک فقد نبینا و غیبه ولیناصلواتک علیه و آله و شده الزمان علینا و وقوع الفتن بناوتظاهر الاعداء،

و کثره عدونا و قلّه عددنا فَافْرُج ذلک یا رب عنا بفتح منک تعجّله و نصر منک تعزه و امام عدل تظهره اله الحق آمین.

خدایا! ما به تو شکایت می کنیم از فقدان پیامبرمان و از غیبت ولی امرمان. از سختگیری روزگار، از وقوع فتنه ها، از همدستی دشمنان، از فزونی دشمنان و کمی یاران.

پروردگارا! گشایشی فراهم ساز، همراه با یک پیروزی نزدیک، نصرت شکوهمند و پیشوای عادلی که برای ما ظاهر فرمایی.ای خدای حق! مستجاب فرما. (۱)

۳. امام صادق علیه السلام به شیعیان امر کرده است که در قنوت نماز بعد از کلمات فرج (۲) همان دعای قنوت امیرالمؤمنین علیه السلام را بخوانند. (۳)

۴. امام رضا علیه السلام به شیعیان دستور می دهد در قنوت نماز ظهر روز جمعه دعایی را در همین رابطه بخوانند. (۴)

۵. امام جواد علیه السلام برای تعجیل در امر فرج دعا کرده و می گوید:

... فاصبحوا ظاهرین و الی الحق داعین، و للامام المنتظر القائم بالقسط تابعین....

آن ها پیروز شده، به سوی حق فرا می خوانند و از امام منتظری که قائم به قسط است، پیروی می کنند.

۱- شیخ طوسی، مصباح المتهجد، موسسه فقه الشیعه، بیروت، ۱۴۱۱ه، چاپ اول.

۲- کلمات فرج همان است که اولش آمده است: لااله الاالله الحلیم الکریم... که دستور است به محتضر تلقین کنند.شیخ عباس قمی، ۹، مفاتیح الجنان، ص ۴۲۴.

۳- دعای قنوت امیرالمؤمنین همان اللهم انا نشکو الیک فقد نبینا...

۴- کتاب الذکری، شهید اول صاحب لمعه، ص۱۸۴.

۶. امامین همامین عسکریین علیهما السلام نیز در قنوت نماز برای امر فرج دعا می کردند. (۱)

نقل شده است آیت الله بهاء الدینی رحمه الله در اواخر عمر خود، در قنوت نماز، دعای اللهم کن لولیک... را می خواندند. علت از او سؤال شد، فرمود: «حضرت پیغام دادند، در قنوت به من دعا کنید». یکی از علمای ایران می گوید: برای زیارت امیر المومنین علیه السلام به نجف اشرف شرفیاب شدم در نماز آیه الله خویی رحمه الله شرکت کردم ایشان دعای اللهم کن لولیك الحجه بن الحسن را در قنوت خواندند. بعدا ضمن تشکر از ایشان گفتم: خواندن این دعا در قنوت نماز توسط حضرت عالی درس بزرگی به دیگران است. ایشان فرمودند:... حدود پنجاه سال است که این دعا را در نماز هایم می خوانم و با آن انس دارم. (۲)

اگر خواهی به ما احسان کنی بهر ظهور خود

به درگاه خدا دست دعا بردار، مهدی جان

غم هجران ز دوش جان ما بردار مهدی جان

عنایت کن قدم بر چشم ما بگذار مهدی جان (۳)

***

تو فرمودی برای من دعا کن

ظهورم را تقاضا از خدا کن

روا گر حاجت ما را نکردی

خدایا حاجت او را روا کن (۴)

۱- مهج الدعوات، ص ۹۵.
۲- مسجد مقدس جمکران، تجلی گاه صاحب الزمان، ص۲۹۲،
۳- گردی از رهگذر دوست، ص۱۸۷.
۴- گردی از رهگذر دوست، ص۴۲۴.

سجده شکر و یاد مهدی علیه السلام

یکی از آداب مهم و مؤکد بعد از نماز، سجده شکر است.

محدّث قمی می گوید:

دعاهای این سجده بسیار است و آسان ترین آن ها این چند امر است: اول به سند معتبر از حضرت امام رضا علیه السلام منقول است که اگر خواهی، صد مرتبه «شکراً شکراً» بگو و اگر خواهی، صد مرتبه «عفواً عفواً».... (۱)

و در جریان سجده شکر باید بدانیم که این عمل، از دیدگاه مبارک حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف خیلی مهم است.

در توقیعی که به افتخار محمد بن عبدالله حمیری از ناحیه مقدسه امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف درباره «سجده شکر» صادر شده آمده است:

سؤال: آیا جایز است پس از نماز واجب، سجده شکر نمود یا نه؟ اگر جایز است، سجده شکر نماز مغرب، بعد از نماز واجب انجام گیرد یا پس از نافله های مغرب؟

جواب: سجده شکر از لازم ترین مستحبات است و کسی که آن را بدعت خوانده، خود قصد ایجاد بدعت در دین را داشته است.

اما خبری که درباره سجده شکر روایت شده و در آن اختلاف است، که پس از نماز مغرب است یا پس از چهار رکعت نافله آن؛ بدان که فضیلت دعا و تسبیح پس از فرایض در مقایسه با دعا و تسبیح بعد از نوافل، مشابه فضیلت خود فرائض بر نوافل و سجده دعا

۱- مفاتیح الجنان، ص ۱۰۰، حاشیه کتاب.

و تسبیح می باشـد؛ پس بهتر است بعد از فریضه و نماز واجب باشد. البته پس از نوافل هم جایز و صـحیح است. (۱) از آن جا که انجام سـجده شـکر بعد از نماز مورد سـفارش حضـرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشـریف می باشد حتی آن را در توقیع مبارک از لازم ترین مسـتحبات شـمرده اند هنگام رفتن به سـجده شـکر به یاد حضرت باشیم نه آن که در خود سجده؛ زیرا در سجده باید به یاد خدا باشیم، لذا می گوئیم: شکراً لله.

افطار و یاد مهدی علیه السلام

اشاره

هنگام افطار دستور داریم دعا بخوانیم و بگوییم:

اللهم لک صُمنا و علی رزقک افطَرنا فتقبّل منّا انک انت السّمیع العلیم.

ای خدا! برای تو روزه گرفتیم و با روزی تو افطار کردیم؛ از ما بپذیر، همانا تو شنوا و توانایی.

[با آداب و شـرایطی که حضـرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و اجداد طاهرینش علیهم السلام برای ما معین کرده اند] و افطـار می کنیم بـا رزق و روزی تو [که به وسـاطت حضـرت مهـدی عجـل الله تعـالی فرجه الشـریف به ما رسانـدی چون آن حضـرت واسطه فیض و ولی نعمت ماست]؛ پس، از ما قبول کن [که مُهر و قبولی روزه و سایر عبادات همان ولایت بی چون و چرایی حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و اجداد طاهرینش علیهم السلام می باشد].

پس بر هر روزه دار است که رضایت ولی نعمت خود حضـرت حجت ابن الحسن العسـکری علیه السلام را جلب کند، تا نشان قبولی به اعمالش

۱- احتجاج، ج ۲، ص ۵۷۶.

بخورد.

کاش در این رمضان لایق دیدار شوم

سحری با نظر لطف تو بیدار شوم

کاش منت بگذاری به سرم مهدی جان

تا که همسفره تو لحظه افطار شوم

درروایت آمده:

للصائم فرحتان. فرحةٌ عند افطاره و فرحةٌ عند لقاء ربه؛ (۱)

برای روزه دار دو خوشحالی است یکی موقع افطار و دیگری موقع ملاقات پروردگار.

۱. موقع افطار که پس از تحمل تشنگی و گرسنگی، جسمش متنعم می شود و به آب و غذای ظاهری و با انجام وظیفه همراه ولایت روحش شاد می شود؛ چون جلب رضایت خدا و امام زمانش حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف را می نماید.

۲. موقع دیدار خدا و حضرت مهدی

هر شخصی موقع وصال الهی و دیدار امامش خوشحال است که در قرآن آمده است:

یوم ندعوا کل أناس بامامهم. (۲) روزی که هر گروهی از مردم را با پیشوایشان فرا می خوانیم،

ما در این جا موارد دیگری را اضافه می کنیم:

۱- من لایحضره الفقیه، ج۲، ص ۴۵.

۲- (اسراء، ۷۱).

۳. هنگام صدقه افطار

یکی از دستورات هنگام افطار، دادن صدقه است که محبّ حضرت مهدی می تواند صدقه افطار را به نیت سلامتی آن حضرت بدهد و یاد کند از اجداد طاهرینش، چهار تن از آل عبا (امیرالمؤمنین، فاطمه زهرا، امام حسن و امام حسین علیهما السلام) که اصل افطاری خود را به محتاجان کَرَم کردند.

«... و یطعمون الطعام علی حبّه مسکینا و یتیماً و اسیراً». (۱)

ابرار کسانی اند که اطعام طعام کردند به مسکین و یتیم و اسیر با آن که خود به آن طعام نیاز مبرم داشتند.

۴. موقع خواندن سوره قدر

و این که یادآور شود پیوند این سوره را با حضرت مهدی علیه السلام و این که صبح سعادت با ظهور حضرتش طلوع می کند که فرمود: «سَلَامٌ هِیَ حَتَّی مَطْلَعِ الْفَجْرِ». (۲) و دیگر این که امام زمان علیه السلام در شب نیمه شعبان در شکم مادرش نرجس خاتون لحظاتی قبل از ولادت سوره قدر را تلاوت کردند و امام حسن عسکری به عمه اش حکیمه خاتون که قابله آن حضرت بود دستور داد که با او همنوا شود و سوره قدر را بخواند.

۱- سوره هل اتی : ۸.

۲- سوره قدر: ۵.

تحمل تشنگی و یاد امام حسین و حضرت مهدی علیهما السلام

اشاره

در ماه رمضان، هنگام غلبه تشنگی و گرسنگی در حال روزه یاد کنیم از سه چیز:

۱. تشنگی و گرسنگی روز قیامت

که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

و اذکروا بجوعکم و عطشکم فیه جوع یوم القیمه و عطشه؛ (۱) با گرسنگی و تشنگی خود در این ماه گرسنگی وتشنگی روز قیامت را یاد کنید.

که تشنگی و گرسنگی قیامت به مراتب شدیدتر از تشنگی و گرسنگی دنیا است که با ذکر و یادآوری آن؛ این تشنگی و گرسنگی آسان می شود.

۲. تشنگی و گرسنگی امام حسین علیه السلام

چرا که خود امام حسین علیه السلام در پیامی که از حلقوم بریده به دخترش حضرت سکینه علیها السلام داد «تشنگی» خود را مطرح فرمود:

شیعتی ما ان شربتُم ماء عذب فاذکرونی او سمعتم بغریبٍ او شهیدِ فاندبونی (۲)

ای شیعیان من! هر گاه آب خوشگواری نوشیدید از (تشنگی) منِ حسین یاد کنید. یا هرگاه نام غریب یا شهیدی شنیدید بر من گریه

۱- خطبه شعبانیه، (بحار الانوار، ج۹۶، ص۳۵۶).

۲- نفس المهموم، ص ۳۴۴. کفعمی/ مصباح، ص۷۴۱. مستدرک الوسائل نوری، ج۱۷، ص۲۶. البته با مختصر تغییر در مصراع اول، شیعتی ما اِنْ شربتم رَیَّ عذبٍ فاذکرونی.

کنیـد. علامه سـید محمـد حسن میر جهانی نقل کرده است که در مجلس یزید سـربریده امام حسـین علیه السـلام جواب سـلام پسـرش زین العابدین علیه السلام را داد و به او فرمود: بلغ شیعتی منی السلام وقل لهم ان ابی مات عطشانا فاذکروه و مات غریبا فاندبوه ومضـی شهیدا فابکوه. (۱) شـیعیانم را از من سـلام برسان و بر ایشان بگو که پـدرم تشـنه شـهید شـد، او را یاد کنیـد. و غریب از دنیا رفت برایش ندبه و عزاداری کنید. و شهید از دنیا رفت برای او گریه کنید.

علاـوه بر تشـنگی امـام حسـین علیه السـلام از گرسـنگی آن حضـرت نیز یاد کنیم؛ چرا که به گفته سـید بن طاووس در لهوف هرگاه آب و غذا نزد حضـرت سجاد علیه السلام می گذاشتند میل نمی کرد تا این که آب و غذا با اشک آن حضرت مخلوط می شد. وقتی علت را می پرسیدند که چرا آب و غذا میل نمی کنید؟ می فرمود:

قتل ابن رسول الله عطشاناً و قتل ابن رسول الله جائعاً؛ (۲)

فرزند رسول الله تشنه شهید شد، فرزند رسول الله گرسنه شهید شد.

۳. یاد حضرت مهدی علیه السلام

چرا که هر کس جگر تفتیـده و تشـنه ای دارد، دنبـال آب گوارا می باشـد. بایـد بـدانیم حضـرت مهـدی عجـل الله تعالی فرجه الشریف «ماء معین» است.

۱– البکاء للحسین(، به نقل از معالی السبطین، ج۲، ص۲۳.

۲– لهوف، ص ۲۳۰.

هر انسـانی ظاهر و باطن، و جسم و جانی دارد. اگر جسم انسان با همین آبی که از ابرها به اذن خـدا نازل می شود سـیراب می گردد، روح و باطن و جان انسانی هم با آب ولایت اشراب می شود که به فرموده امام صادق علیه السلام :

رحم الله شیعتنا خلقوا من فاضل طینتنا و عجنوا بماء ولایتنا؛ (۱)

خدا رحمت کند شیعیان ما را که از زیادی گل ما آفریده شدند و خاکشان با آب ولایت ما خمیر شده.

این که امیرالمؤمنین علیه السـلام ساقی کوثر و حضـرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشـریف «ماء معین» است و حضـرت رضا علیه السلام فرمود: «الامام الماء العذب علی الظّمآء؛ (۲) امام آب گوارای شیرین است بر تشنگی».

لذا چه مناسب است هنگام تشـنگی در حال روزه ماه رمضان برای رفع تشـنگی جسم و جان خود در دنیا و آخرت به حضـرت مهدی علیه السلام متوسل شویم.

عجب آبی است آب وصل چو نوشیدم ز دست تو

پس از نوشیدن آن آب، کامی تشنه تر دارم

***

تو با یک جرعه آب زندگانی

مرا هم ده حیات جاودانی

منم مشتاق دیدار جمالت

مگو در پاسخ من لنْ تَرانی (۳)

۱- شجره طوبی، ص۳.
۲- کتاب الغیبه، نعمانی، ص ۲۱۹.
۳- گردی از رهگذر دوست، ص۴۴۸.

رفع عطش با صلوات بر مهدی

در روایت آمده که خدای متعال به حضرت موسی علیه السلام وحی کرد:

«ای موسی! دوست داری روز قیامت گرفتار تشنگی نشوی؟» عرض کرد: «بله ای رب العالمین!» خطاب آمد: «ای موسی! امروز در دنیا به حبیب من صلوات بفرست، تا فردای قیامت از تشنگی و عطش در امان باشی». (۱)

از آن جا که خود پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرموده اند: لا ـ تصلّوا علیّ صلوه البتراء؛ (۲) بر من صلوات ناقص نفرستید (اللهم صل علی محمد)، بلکه صلوات را کامل کنید با اضافه کردن «آل محمد» و چون حضرت مهدی هم از آل محمد است صلوات بر آن بزرگواران علیهم السلام تشنگی قیامت را بر طرف می کند.

صلوات و یاد مهدی علیه السلام

اشاره

در روایات متعدد، قبولی اعمال، و ساکن شدن در بهشت برین و وفای به پیامبر و تمامیت نماز مقید شده است به صلوات فرستادن بر پیامبر و اهل بیت طاهرینش علیهم السلام ؛ از جمله درود و صلوات فرستادن به حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ؛

۱. شرط قبولی نماز

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

۱- ختوم و اذکار، جلد۱، ص۱۴۴.

۲- صواعق المحرقه، ص۱۴۴.

هر کس نماز بخواند و بر من و اهل بیتم درود نفرستد، نمازش قبول نخواهد شد. (۱)

از جابربن عبد الله انصاری نیز نقل شده است:

لو صلیتُ صلاه لم اصل فیها علی محمد و آل محمد ما رأیت انّها تقبل (۲)؛

اگر نمازی بخوانم و در آن بر محمد و آل محمد درود و صلوات نفرستم فکر نمی کنم که آن نماز قبول شود.

۲. مایه تمامیت نماز

امام صادق علیه السلام فرمود:

پرداخت زکات فطره مایه تمامیت روزه است همان گونه که فرستادن صلوات بر محمد (و آل او) باعث تمامیت نماز است. (۳)

۳. جفا بر پیامبر

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

کسی که گل سرخ (گل محمد) ببوید و بر من و آل محمد صلوات نفرستد بر من جفا کرده است. (۴)

۱- قال النبی(من صلی صلوهً لم یصل فیها علی و علی آلی لم تقبل منه. صلوات، نوشته عزیزی، ص۹۵.

۲- صلوات، نوشته عزیزی، ص۱۰۶.

۳- قال الصادق(: ان من تمام الصّوم اعطاء الزکوه یعنی الفطره کما انّ الصلاه علی النبی(من تمام الصّلوه...(من لا یحضره الفقیه، ج۲، ص۱۸۲).

۴- قال النبی(: «من شمّ الوردَ الاحمر و لم یصلّ علی و علی آلی فقد جفانی». صلوات عزیزی، ص۱۰۷.

۴. محرومیت از بوی بهشت

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

کسی که بر من صلوات بفرستد ولی بر آل من صلوات نفرستد، بوی بهشت به مشامش نخواهد رسید. (۱)

سحر و یاد مهدی علیه السلام

در دوران غیبت، روزمان هم تاریک است، تا چه رسد به شب که تاریک است تاریک. و شب سحر نگردد و فجر طلوع نکند، مگر آن زمان که مهر و ماه تابان آل محمد علیهم السلام طلوع کند.

السلام علی شمس الظّلام و بدر التّمام؛ (۲)

سلام بر خورشید تاریکی ها و ماه تمام.

به یاد روز تو هر صبح تا شب عمر سر کردم

خیالت را در آغوش از سر شب تا سحر دارم

همان طور که در دعای ماه رجب از زبان مبارک حجه بن الحسن عجل الله تعالی فرجه الشریف آمده است: یا مفر قا بین النور و الدیجور؛ (۳) ای خدایی که جداکننده نور از تاریکی هستی؛ بگوئیم ای خدا! تاریکی و ظلمت دوران ما را ببر و نور مهدی فاطمه علیها السلام را به مابنما که در سحر گاه روز

۱- قال النبی(: من صلی عَلَیَ و لم یصلّ عَلی آلی لم یجد ریح الجنّه. مرآه العقول، ص۹۶.

۲- مفاتیح الجنان، زیارت امام زمان(.

۳- مفاتیح الجنان، ص۱۳۴.

ظهور نوری در خانه های مومنین می تابد، به یک دیگر می گویند: این نور چیست؟ تا این که در سپیده دم متوجه می شوند که حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ظهور کرده است همان طور که به دعای فرشتگان تاریکی آسمان را با نور فاطمه زهرا علیها السلام بر طرف نمودی.

چه مبارک سحری بود و چه فرخنده شبی

آن شب قدر که این تازه براتم دادند (۱)

دعاهای ماه رمضان و یاد مهدی علیه السلام

۱. شکوه فراق

در دعای افتتاح مخصوصاً اواخر دعا که خود حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در این دعا به ما یاد داده است، این گونه از درد لاعلاج غیبت به درگاه خدای چاره ساز شکوه نمائیم:

اللهم انا نشکو الیک فقد نبینا صلواتک علیه و اله و غیبه ولینا؛ خدایا! شکایت می کنم به تو از فقدان پیامبران و غیبت ولیمان.

و کثره عدوّنا، و قلّه عددنا، و شدّه الفتن بنا، و تظاهر الزّمان علینا؛ و زیادی دشمنان، و کمی یاران، و شدت فتنه ها و غلبه زمان بر ما.

در دعای افتتاح، بیش از چهل مورد از حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف یاد شده است؛ از قبیل: اسم ظاهر، ضمیر، القاب و اوصاف و شؤونات و برکات حضرت.

۱- حافظ.

الحمد لله الذی یؤمن الخائفین، و ینجّی الصالحین و یرفع المستضعفین. و یضعُ المستکبرین و یهلک ملوکاً، و یستخلف آخرین.

باید بدانیم ناگریز، امنیت خائفان، نجات صالحان، رفع مستضعفان، وضع و زمین خوردن گردن کشان، هلاک ملوک و پادشاهان جور، و خلیفه شدن و امامت پابرهنگان بر کره زمین، به دست حضرت مهدی موعود علیه السلام است.

بر خوانندگان و شنوندگان دعای با عظمت افتتاح است که توجه داشته باشند این دعا ۷۰ سطر است که اعم از مناجات و مطالبی درباره چهارده معصوم علیهم السلام می باشد و مهم این است که از ۷۰ سطر ۱۱ سطر آن درباره ۱۳ معصوم علیهم السلام و ۲۱ سطر آن، مخصوص امام زمان حضرت مهدی علیه السلام است. شاهد بر این معنا، همان ضمیر های مفرد «بِهِ» می باشد و این که نفرموده اند: «بهم» یعنی به حق حضرت مهدی حوائج ما را برآور.

... اللهم و صَلّ علی ولی امرک القائم المؤمَّل والعدل المنتظَر و حُفَّهُ بملائکتک المقرّبین و اَیّده بِروح القُدُس یا رب العالمین. اللهم اجعله الداّعَی الی کتابک و القائم بدینک استَخلِفْهُ فی الاَرض کما استخلَفت الذینَ مِن قبله، مَکِّنْ دینِه الذی ارتَضَیتَهُ له، اِبدِلْهُ مِن بَعدِ خَوفِه اَمناً، یَعبُدُکَ لا یُشرِکُ بِکَ شَیئاً، اللّهم اَعِزَّهُ و اَعْزِزْبِهِ، و انْصُرْهُ و انتَصِرِبِهِ، وانصُره نصراً عزیزاً، و افْتَح له فَتْحَاً یَسیراً، و اجعَل له مِنْ لَدنک سُلطاناً نَصیراً، اللهم اَظِهر به دینَک، و سُنَّهَ نَبیّک، حَتّی لا یَستَخفیَ بِشَیٍ منَ الحقّ مَخافَهَ احدٍ مِنَ الخَلق، اللهم اِنّا نَرغَبُ الیکَ فی دَولَهٍ کریمَهٍ، تُعِزَّبِهاالاسلامَ و

اَهلَه، و تُذِلّ بِها النّفاقَ و اَهلَهُ، و تَجعَلُنا فيها من الدُّعاءِ اِلى طاعتِكَ، و القادَه الى سَبيلك و ترزُقُنا بها كرامهَ الدنيا و الاخرهِ، اللهم ما عَرَّفتَنا مِنَ الحق فَحَمِّلناهُ، و قَصرنا عنه فَبَلّغْناه، اَللّهمّ الْمُمْ به شَعَثَنا، و اشعَبْ به صَدعَنا، وار تُقْ به فَتْقَنا، و كَثّر به قلَّتنا، و اَعْزِز به ذِلَّتنا، و اَغنِ به عائلَنا، و اقضِ به عَنْ مُغرَمنا، و اجبُر به فَقَرنا، و سُدَّ به خَلَّتَنا، و يَسِّرْ به عُسرَنا، و بَيّضْ بِهِ وُجوهَنا، و فُكَّ به اَسَرنا، و اَنجِحْ به طَلَبتِنا،و اَنجز به مَواعيدَنا، وِ استَجِبْ به دَعْوَتَنا، و اَعطِنا به سُؤلَنا،و بَلّغِنا به من الدنيا و الاخره آمالَنا، و اَعْطِنا به فوقَ رَغبَتنا، يا خير المسئولين، و اَوسَعَ المُعطين، اشفِ به صُدُور رَنا، و اَذهب به غيظَ قُلُوبِنا، و اَهدِنابه لِمَا اختُلِفَ فيه من الحق بِاذنك،انک تَهدی مَن نَشاءُ الى صراطٍ مستقيم، وانصُرنا به عَلى عُدوّك وعَدوّنا، اله الحق آمين...

خدايا درود فرست بر ولی خود صاحب الامر امام عدل منتظر، و او را به سپاه فرشتگان مقّربت فراگير، و به روح القدسش مويّد بدار،ای پروردگار عالمين.

خدايا او را مقرر فرما تا دعوت به كتاب آسمانی تو كند، و به ترويج دين تو قيام فرمايد، و او را خليفه خود در زمين گردان، چنانچه پيشنيان او را امام و خليفه گردانيدی، و او را تمكين ده برای حفظ دين او كه پسند توست، و خوف او را پس از اين مدت بدل به ايمنی گردان تا تو را بپرستد و هيچ به تو شرک نياورده

خدايا او را عزّت بخش، و ما را به ظهورش عزيز گردان، و او را

یاری کن، و ما را به او یاری فرما، و او را نصرت کامل با عزت و اقتدار بخش، و به آسانی جهان را به دست او فتح کن، و از جانب خود او را سلطنت و قدرت عنایت فرما.

خدایا به دست او دینت را و سنّت پیمبرت را آشکار ساز، تا آنکه دیگر چیزی از حق و حقیقت از ترس احدی از خلق مخفی نمایند

خدایا ما از تو امید و اشتیاق داریم که دولت با کرامت آن امام زمان را به ظهور آوری، و اسلام و اهلش را به آن عزّت بخشی، و نفاق و اهل نفاق را ذلیل و خوار گردانی، و ما را در آن دولت حقه اهل دعوت به طاعتت و از پیشوایان راه هدایت قرار دهی و به واسطه آن بزرگوار به ما کرامت دنیا و آخرت عطا فرمایی.

خدایا آنچه از حق که ما را به آن شناسا کردی بعمل آن هم وادارکن و آنچه شناخته ایم به معرفتش برسان. خدایا پریشانی ما را به آن جمع گردان، و پراکندگی امور ما را بوجود او اصلاح فرما، و شکاف و تفرقه های ما را اتّحاد بخش، و عده ی قلیل ما را بسیار گردان، و ذلت ما را بوجودش بدل بعزت ساز، و نقص ما را مسدود ساز، و مشکلات ما را به برکتش آسان گردان، و بوجود او ما را روسفید گردان، و امیران ما را آزاد ساز، وحاجت های ما را رواگردان، و وعده هایی که دادی منجّز گردان، و به برکتش دعاهای ما مستجاب، و درخواستهای ما را عطا فرما، و به آرزوهایی که در دنیا و آخرت داریم برسان، و به ما فوق آنچه مایلیم عطا فرما،ای بهترین سؤال شدگان، و وسیع نظرتر از همه عطا کنندگان، و به برکت او دردهای باطنی ما را شفابخش، به او خشم دلهای ما را فرو نشان، و به

وجـودش مـا را بـا همه ی اختلاف که شـده است، به حق به التفـاتت هـدایت فرمـا، که تو البته هر که را خواهی به راه راست هـدایت می فرمـایی، و به ظهـور او مـا را نصـرت بخش، بر دشـمان تـو و دشـمنان مـا،ای خـدای به حـق، این دعـا را به کرمت مستجاب فرما.

خواندن دعای افتتاح توسط حضرت مهدی و تشرف شیخ صالح قطیغی

عالم عامل، شیخ صالح قطیغی _ صاحب کتاب اعمال السنه _ فرمود:

بعد از کشـتاری که در روز یکشنبه ۲۷ رجب سال ۱۳۲۵، در شـهر قُدَیْح که از بلاد فطیف و مسکن است من است.) واقع شد، در حالی که در محاصره دشمن بودیم به من مشغول تألیف این کتاب بودم و اغتشاش حواس داشتم.

شب جمعه ای بعـد از اداء نماز فریضه در مسـجد قُدَیْح. مشـغول نافله عشاء بودم، ناگاه صدای شخصـی را شـنیدم که از حفظ مشـغول خوانـدن «دعـای افتتـاح» است و حـال آنکه از اهـل قُدَیـح احـدی آن دعـا را نمی تـوانست بخوانـد و آنهـا هم که می خواندند. از حفظ نبودند خصوصاً در آن حال محاصـره و دگرگونی اوضاع، این شخص، دعا را به لهجه عربی و با کمال رقت و حال حزن، که مناسب آن است، می خوانـد، که همه اینها موجب تعجب من گردیـد! در حین خواندن فقره «اللّهم أنا نشـکوا الیک فَقْدَ نبیّنا» متوجه او شـدم ببینم که کیست که دعا را به این حال حزن و رقت می خوانـد، دیـدم شخصـی فقیر و مریض و بسیار صابر در فقر و مرض... غبطه خوردم که این

طور شخصی چنین حالی در عبادت دارد و من آن حال را ندارم.

مدتی مشغول شنیدن حال خواندن او بودم و خودم را سرزنش می کردم. به او خطاب کردم و از التماس دعا نمودم. او هم از من التماس دعا کرد. از مسجد بیرون آمدم و این قضیه را فراموش کردم. پانزده روز از این جریان گذشت. شب جمعه در همان مسجد، همان شخص را که اسم او مهدی بود، به همان حالت گذشته دیدم. از کثرت تعجب سؤال کردم: شما این دعا را که هر شب ماه رمضان خوانده می شود، از حفظ دارید، گفت: نه.

با خود گفتم: شاید اسم این دعا را نمی داند، لذا بعضی از فقرات آن را که از آن شخص شنیده بودم، خواندم که شاید به خاطر بیاورد. گفت: نه.

دانستم که خوانند. دعا در آن شب یا حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف یا یکی از اولیاء الله بوده است. (۱)

۲. دعای هر روزه _ تعقیب هر نماز و یاد مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

اشاره

اللهم ادخل علی اهل القبور السرور

اللهم اغن کل فقیر

اللهم اشبع کل جائع

اللهم اکس کل عریان

اللهم اقض دین کل مدین

۱- برکات ولی عصر (ترجمه العبقیری الحسان، ص۱۷۹).

اللهم فرّج عن کل مکروب

اللهم رد کل غریب

اللهم فکَّ کل اسیر

اللهم اصلح کل فاسدٍ من اُمور المسلمین

اللهم اشف کل مریض

اللهم سدّ فقرنا بغناك

اللهم غیّر سوءَ حالنا بحسن حالك

اللهم اقض عنّا الدَّین

و اغننا من الفقر

انک علی کلّ شيٍ قدیر. (۱)

دعای فوق، زمانی مستجاب می شود و به طور کامل جامه عمل می پوشد که حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ظهور کند؛ و آن هنگام:

وفور نعمت شود؛

اهل قبور خوشحال شوند؛

هر فقیری بی نیاز شود؛

هر گرسنه ای سیر شود؛

هر عریان و برهنه ای پوشیده شود؛

هر دَینی ادا گردد؛

هر غم زده ای خوشحال شود؛

هر غریبی به وطن برگردد؛

۱- مصباح، ص۶۱۷.

هر اسیری آزاد شود؛

هر فسادی اصلاح گردد؛

هر مریضی شفا یابد؛

و هر سوئی و زشتی تبدیل به حسن و زیبایی گردد؛

روایات

در این جا به برخی از روایاتی که در رابطه با فرازهای این دعای عظیم الشان وارد شده می پردازیم.

فراز اول

اللهم ادخل علی اهل القبور السرور

خدایا خوشحالی و سرور را به اهل قبور وارد کن.

سرور و خوشحالی اهل قبور

مومنانی که یک عمر در فراق یوسف زهرا به سر بردند تا عمرشان به سر آمد خوشحال و سرور نمی شوند مگر زبانی که خبر دار شوند حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ظهور نموده است.

امام صادق علیه السلام فرمودند: کانی بالقائم علیه السلام علی نجف الکوفه و قد لبس درع رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم و لایبقی مومن میت الا دخلت علیه تلک الفرحه فی قبره و ذلک حیث یتزاورون فی قبورهم و یتباشرون بقیام القائم. (۱)

گویا می بینم قائم علیه السلام را بر پشت کوفه در حالی که زره رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم

۱- روزگار رهایی ج۲، ص۸۸۱.

را پوشیده و در آن حال هیچ مومنی در قبر نمی ماند مگر این که داخل شود شادی و سرور در قبر او و این در حالی است که آن ها در قبر ها و عالم برزخ به دیدار هم می شتابند و ظهور قیام حضرت قائم علیه السلام را به یکدیگر بشارت می دهند.

خوشحالی همه موجودات

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: فیخرج من مکه متوجها الی الشام یفرح به اهل السماء و اهل الارض و الطیر فی الهواء و الحیتان فی البحر (۱)

سپس امام زمان علیه السلام را مکه بیرون آمده به سوی شام حرکت می کند، اهل آسمان خوشحال می شوند اهل زمین نیز مسرور می گردند پرندگان هوا شادی می کنند ماهیان دریا خوشحالی می نمایند.

پس برای خوشحالی و شادمانی اهل آسمان و زمین حتی ماهیان دریا و پرندگان هوا و جهت تبدیل کردن حسرت اهل قبور و مردگان به مسرت برای فرج موفور السررو آن زبده عالم و آدم دعا کنیم.

اللهم عجل لولیک الفرج و العافیه و النصر و اجعلنا من اعوانه و انصاره...

بالاخص برای خوشحالی اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام و به ویژه برای سرور و خوشحالی خواجه کائنات رسول الله الاعظم صلی الله علیه و آله و سلم و هر روز

۱- روزگار رهایی، ج۱، ص۴۹۰، حدیث ۶۱۲، از کشف الغمه، ج۳، ص۲۵۹.

دعای عهد این خواسته را از حضرت حق تعالی داریم:

اللهم و سر نبیک محمداً صلی الله علیه و آله و سلم برؤیته

خدایا با آمدن امام مهدی علیه السلام پیامبرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم را خوشحالی و مسرور نما.

فراز دوم

اللهم اغن کل فقیر

خدایا! هر فقیری را بی نیاز کن

بی نیازی فقیران

درد فقرا و مستمندان از نداری نیست بلکه از تبعیض نژادی و جناحی است و این معضل بزرگ اجتماعی حل نخواهد شد مگر در سایه عدالت واین عدالت در هیچ دولت و حکومتی به معنای واقعی اش اجرا نمی شود مگر در دولت کریمه امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در این زمینه می فرماید:

یتنعم امتی فی زمانه نعیماَ لم یتنعموا مثله قط. (۱)

مردم در زمان حضرت مهدی از نعمت هایی بهره مند می شوند که در هیچ زمانی بهره مندنشده اند.

باز پیامبر عظیم الشان فرمودند: یکون فی امتی المهدی... المال یومئذ کدوس یقوم الرجل فیقول یا مهدی اعطنی فیقول: خذ (۲)

۱- بحار، ج ۵۱، ص۷۸.

۲- بحار، ج ۵۱، ص۸۸.

در زمان حضـرت مهدی اموال مانند خرمن انباشـته شود هرکس (فقیر) به محضر حضرت مهدی آید و بگوید: به من مالی عطا کن آن حضرت بدون تامل می گوید: بگیر.

حقوق ماهیانه دو بار

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند:... و یعطی الناس عطایا مرتین فی السنه و یرزقهم فی الشهر رزقین. (۱)

امام مهدی در سال دو بار مرحمتی و بخشش دارد و در هر ماه دوبار حقوق می دهد.

محتاج پیدا نشود

امام باقر علیه السلام فرمودند:

و یسـوی بین النـاس حـتی لاـ تری محتاجاً الی الزکـاه. و یجئُ اصـحاب الزکـاه بزکـاتهم الی المحاویـج من شـیعته فلاـ یقبلونها فیصرونها و یدورون فی دورهم فیخرجون الیهم فیقولون: لاحاجه لنا فی دراهمکم.

امـام مهـدی عجـل الله تعالی فرجه الشـریف اموال را به طور مساوی تقسـیم می کنـد تا آن جا که نیازمنـد به زکات را نیابی. و صاحبان زکات زکات خود را به نزد نیازمنـدان آورنـد ولی ایشان قبول نمی کنند پس آن ها زکات خود را در کیسه هایی می گذارند و خانه ها را دق الباب می کنند مردم از خانه ها بیرون می آیند و می گویند: ما نیازی به درهم و دینار شما

۱- بحار، ج۵۲، ص۳۹۰، حدیث ۲۱۲.

نداریم.

لذا امام صادق علیه السلام فرمودند: تواصلوا و تباروا و تراحموا. فوالذی خلق الحبَّه و برا النسمه لیاتین علیکم وقت لایجد احدکم لدیناره و در همه موضعا یعنی لا یجد له عند ظهور القائم موضعاً یعرفه فیه لاستغناء الناس جمیعاً بفضل الله و فضل ولیه. (۱)

به یکدیگر صله و نیکی و رحم کنید به محتاجان شیعه رسیدگی نمائید به آن خدایی که حبه و انسان را خلق کرد و سوگند که زمانی بر شما خواهد آمد که احدی از شما جایگاهی برای خرج کردن درهم و دینارش نیابد و آن در زمان ظهور قائم آل محمد علیه السلام خواهد بود زیرا همه مردم به فضل الهی و تفضل ولی الله الاعظم حضرت بقیه الله علیه السلام بی نیاز خواهند بود.

فراز سوم

اللهم اشبع کل جائع

خدایا هر گرسنه ای را سیر نما.

یکی از علتهای وجوب روزه همان چشیدن طعم گرسنگی است تا انسان بیابد که در طول سال به گرسنگان چه می گذرد.

امام زمان علیه السلام در حکومت جهانی اش مال اندوزی را بر ثروتمندان حرام می کنند و صاحبان گنج ها را مامور می نمایند تا گنجها را نزد حضرت آورده تا در مصارف عمومی خرج شود.

۱- الغیبه نعمانی، ص۱۵۷.

قال امیرالمومنین علیه السلام :... فاذا قام قائمنا حرم علی کل ذی کنزه حتی یأتوا به و یَستَعینُ به. (۱)

تـا جایی که در حکومت آن حضـرت توسط عمال امام زمان لقمه غـذا به دهان افتادگان و ضـعیفان نهاده شود همان گونه که جد ایشان حضرت هاشم که نان را در کاسه های آبگوشت برای نیازمندان خرد و تکه تکه می کرد.

امام صادق علیه السلام فرمودند: یلعق الزبد... (۲) یعنی لقمه کره به دهان افتادگان می گذارد.

فراز چهارم

اللهم اکس کل عریان

خدایا برهنگان را بپوشان.

امام صادق علیه السلام می فرماید: المهدی سمح بالمال... رحیم بالمساکین (۳)

مهدی علیه السـلام بخشـنده ای است که مال را به وفور می بخشد... بر بی نوایان بسـیار رئوف و مهربان است که به طور کامل مساکین را تامین می کند از جهت خوراک، پوشاک، مسکن و...

و آن امام مهربان از خانـدانی است که جدش رسول الله لباس خود را به سائل می دهد و با حصـیری که به خود می پیچد نماز می خواند و

۱- اصول کافی، ج۳، ص۶۱، روزگار رهایی، ج۲، ص۶۴۱.

۲- روزگار رهایی، ج۲، ص۶۵۰، حدیث ۹۱۷.

۳- روزگار رهایی، ج۲، ص۵۹۸، حدیث۷۷۹.

نماز گزاران زمانی خبردار از این ایثار می شونـد که حضـرتش به نماز جماعت حاضـر نمی شونـد و عمار خبر می آورد که به علت نداشـتن لباس حضـرت به مسـجد نیامده و جده اش حضـرت فاطمه زهرا علیها السـلام است که پیراهن عروسی اش را در شب زفـاف به سائل می بخشـد. و در روایت امام سـجاد علیه السـلام آمـده است: و من کسا مومنا کسا الله من الثیاب الاخضـر. هرکس مومنی را لباس بپوشاند خداوند از لباس های بهشتی او را می پوشاند. (۱)

فراز پنجم

اللهم اقض دین کل مدین

خدایا ادا کن دین هر مدیونی را.

دین هر مدیونی در زمان حضرت مهدی ادا می شود.

امیرالمومنین علیه السلام در این زمینه می فرماید:

... و لا غارماً الا قضـی دینه. در روزگار ظهور بـدهکاری نمی ماند مگر این که امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشـریف آن را ادا می کند.

و لا مظلمه لاحـد من الناس الا ردها. و مظلمه و حقی به گردن کسـی باقی نمی مانـد مگر اینکه به صاحب حق بر گردانده می شود.

و لا یقتل قتیل الا قضی عنه دینه و الحق عیاله فی العطایا. (۲)

و کسی کشته نمی شود مگر این که دیه او را می پردازد و برای

۱- وسایل الشیعه، ج۶،ص۳۳۲.

۲- بحارالانوار، ج ۵۱، ص۲۲۴.

خانواده اش مستمری قرار داده می شود.

فراز ششم

اللهم فرج عن کل مکروب.

خدای هرگرفتاری را گشایش عنایت کن.

یفرج الله بالمهدی عن الامه. (۱)

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: خداوند به وسیله حضرت مهدی رفع گرفتاری از امت می نماید.

امام صادق علیه السلام فرمودند: هو المفرج الکرب عن شیعته بعد ضنک شدید و بلاءٍ طویل و جور فطوبی لمن ادرک ذلک الزمان.

او (حضرت مهدی) برطرف کننده رنجها و اندوه ها از شیعیان است و بعد از اندوهی سخت بلایی طولانی و ستمی جانکاه خوشا به حال آنان که آن زمان را درک کنند.

و خود امام زمان نیز فرمودند: انا خاتم الاوصیاء و بی یدفع الله عن اهلی و شیعتی. (۲)

من خاتم اوصیای پیامبرم و خداوند به وسیله من بلاها و گرفتاری ها را از خاندان و شیعیانم دفع می کند.

و در توقیعی از آن حضرت آمده است: اکثرواالدعاء بتعجیل الفرج

۱- غیبت طوسی، ص۱۱۴، روزگار رهایی، ص ۶۰۰، حدیث ۷۸۸.

۲- بحار، ج۵۳، ص ۱۸۱.

فان ذلک فرجکم. (۱)

برای تعجیل فرج بسیار دعا کنید زیرا رسیدن فرج امام زمان علیه السلام و گشایش برای شماست.

فراز هفتم

اللهم رد کل غریب.

خدایا هر غریبی را به وطن برگردان.

داوود بن کثیر رقی گوید: به امام موسی بن جعفر علیه السلام در باره صاحب الامر سوال نمودم فرمودند:

هو الطرید الوحید الغریب الغائب عن اهله. (۲)

و او طرد شده تنها و غریب و پنهان از نزدیکانش می باشد.

آری امام زمان علیه السلام که خود غریب و غربت کشیده بلکه غریب الغربا است یکی از دعاهایش در باره سامان یافتن غریبان است که فرمود: الهی بحق من ناجاک... و علی غرباء المومنین و المومنات بالرد الی اوطانهم سالمین غانمین بحق محمد و آله اجمعین. (۳)

خدایا به حق کسانی که با تو مناجات می کنند... و غریبان مومنین و مومنات را سالم و غانم به وطنشان برگردان.

۱- بحار، ج۵۳، ص ۱۸۱.
۲- بحار، ج ۵۱، ص ۱۵۱.
۳- بحار، ج ۵۲، ص۳۰۳، مفاتیح الجنان.

فراز هشتم

اللهم فکّ کل اسیر، خدایا هر اسیری را رها کن.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:... یرد به سبی المسلمین حیث کانوا. (۱)

به وسیله مهدی علیه السلام همه اسیران اسلامی را در هر جا که باشند آزاد می کند.

آزادی بر گان

از آن جایی که اسلام طرفدار آزادی و آزاد منشی انسان هاست لذا با فرهنگ بردگی به طور جدی مبارزه کرده است و یکی از جریمه های روزه خواری را آزادی بردگان قرار داده است.

حضرات معصومین علیه السلام غلامان و کنیزان را می خریدند و مدتی آن ها را در خانه نگهداری می کردند و با تربیت آن ها به آداب و معارف اسلامی آن ها را آزاد می نمودند امام زین العابدین علیه السلام در هر عید فطری غلامان وکنیزان را برای رضای خداوند آزاد می کردند.

امیرالمومنین علیه السلام فرمودند:... فلا یترک عبداً الا اشتراه و اعتقه. (۲)

در زمان ظهور هیچ برده ای نمی ماند مگر این که حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف او را می خرد و آزاد می کند.

امام صادق علیه السلام فرمودند:... ثم یعتق کل مملوکٍ و یعوّض علی اصحابه. (۳)

۱- الملاحم و الفتن، ص۱۰۸.

۲- بحار، ج۵۲، ص۲۲.

۳- روزگار رهایی، ج۱، ص۵۱۹، حدیث ۶۸۳.

آنگاه همه برگان را آزاد می کند و قیمت آن ها را به صاحبانشان می پردازد.

و امام مهدی علیه السلام در عصر غیبت برای آزادی اسیران این گونه دعا می کنند: اللهم ارزقنا توفیق الطاعه... و علی الاسراء بالخلاص و الراحه (۱) خدایا به اسیران آزادی و راحتی مرحمت فرما.

فراز نهم

اللهم اصلح کل فاسد من امورالمسلمین.

خدایا هر فسادی و خرابی از امور مسلمانان را اصلاح بفرما.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ... لیصلح الاُمّه بعد فسادها. (۲)

خدا بوسیله مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف این امت را بعد از گرفتاری به فساد، اصلاح می کند.

و نیز در زمینه احقاق حق مردم فرمودند:

َیبلُغُ رَدُّ المهدی المظالم حتی و لو کان تحت ضرس انسان شی انتزعه حتی یَردّهُ. (۳)

حضرت مهدی علیه السلام چنان از ستمدیدگان رفع ستم می کند که اگر حق کسی زیر دندان دیگری باشد آن را می گیرد و به صاحبش بر می گرداند.

۱- مفاتیح الجنان.

۲- بحار، ج ۵۱، ص۸۳.

۳- روزگار رهایی، ج ۲، ص ۶۰۰، حدیث۷۸۶.

و امام صادق علیه السلام فرمودند: و یذهب الزنا و شرب الخمر و یذهب الربا و یقبل الناس علی العبادات و تؤدی الامانات و تهلک الاشرار و تبقی الاخیار. (۱)

روابط نا مشروع مشروبات الکی و رباخواری از بین می رود مردم به عبادت و اطاعت روی می آورند امانت ها را به خوبی رعایت می کنند اشرار مردم نابود می شوند و افراد صالح باقی می مانند.

و نیز فرمود: و لا یأخذ فی حکمه الرُّشی (۲) در دولت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف رشوه راه ندارد.

و امیرالمومنین علیه السلام فرمودن: لَینزِعَنَّ عنکم قضاهَ السَّوء و لیقبضن عنکم المراضین و لَیعزِلَنَّ عنک اُمراء الجور و لیطهِّرنّ الارض من کل غاش. (۳)

امام زمان علیه السلام قاضیان بد را بر کنار می کند و دست سازشکاری را از سرتان کوتاه می کند و حاکمان ستم پیشه را عزل می نماید و زمین را از هر انسان نیرنگ باز و فریبکار پاک می سازد.

فراز دهم

اللهم اکشف کل مریض: خدایا همه بیماران را شفا مرحمت کن. امام حسین علیه السلام فرمود: و لا یبقی علی وجه الارض اعمی و لا مقعد و لا مبتلی الا کشف الله عنه بلاءه بنا. (۴)

۱- روزگار رهایی، ج۲، ص۶۰۰، حدیث ۷۸۷.

۲- روزگار رهایی، ج۲، ص۶۳۷، حدیث۸۷۶.

۳- بحار، ج۵۱، ص۱۲۰.

۴- بحار، ج۵۳، ص۶۲.

هیچ نابینا، زمین گیر و دردمندی بر روی زمین نمی ماند مگر آن که خداوند به وسیله ما اهلبیت بیماری او را بر طرف می کند.

و در حدیث لوح وارد شده از قول خدای متعال که می فرماید: و اُبری به مِنَ العَمی و اَشفی به المرضی. (۱)

و به دست مهدی کور را بینا و بیمار را شفا می دهم.

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: من ادرک قائم اهل بیتی من ذی عاهه بَرِئَ و مِن ذی ضعیف قَوِیَ. (۲)

هرکس قائم اهل بیت مرا درک کند اگر به بیماری گرفتار شود شفا گیرد و اگر دچار ضعف و نا توانی باشد توانا و نیرومند گردد.

و نیز فرمود:

و تزول کل عاهه عن معتقدی الحق من شیعه المهدی. (۳)

هر مریضی که اعتقاد به حق داشته باشد و از شیعیان مهدی علیه السلام باشد شفا می یابد.

مهدی است آن که از نظری بر جمال اوهر دردمند غمزده کسب شفا کند (۴)

و در دعای امام زمان علیه السلام آمده:

وعلی مرضی المسلمین بالشفاء و الراحه خدایا! و به بیماران مسلمین شفا و راحتی مرحمت بفرما.

۱- روزگار رهایی، ج۱، ص۷۷، حدیث۱۹.

۲- روزگار رهایی، ج۱، ص۴۲۱، حدیث۴۹۵.

۳- روزگار رهایی، ج۱، ص۴۲۱، حدیث۴۹۶.

۴- شعر از «حسان».

فراز یازدهم

اللهم سد فقرنا بغناک. خدایا به بی نیازی ات فقر و نیاز ما را بر طرف بفرما.

واژه فقر وغنا در این دعا می تواند به دو صورت باشد.

۱. مادی و ظاهری

۲. معنوی و باطنی

در حکومت مهـدوی انسان از هردو جهت مادی و معنوی تامین و آباد می شود که فقر مادی به وسـیله وجود نعمتی که خواهد بود و فقر معنوی هم به وسیله مناعت طبع و قناعتی که برای انسان حاصل می شود بر طرف خواهد شد.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: اذا خرج المهدی القی الله الغنی فی قلوب العباد. (۱)

در عصری که امام مهدی قیام کند خدا در دل های همه بندگانش غنا و بی نیازی را قرار می دهد.

و در دعای امام زمان علیه السلام آمده است:... و تفضل علی فقراء المومنین و المومنات بالغنی والثروه (۲)

خدایا به فقیران از مردان و زنان مومن بی نیازی و ثروت تفضل فرما.

۱- الملاحم والفتن، ص ۱۷۱.

۲- مفاتیح الجنان.

فراز دوازدهم

اللهم غیر سوء حالنا بحسن حالک.

خدایا بد حالی ما را به نیک حالی خودت تغییر ده.

زمانی انسان خوش حال می شود که مودب به آداب و اخلاق الهی شود و رنگ و بویی از انسان کامل که آئینه تمام نمای الهی است ببرد. و مملکت وجودش را از صفات نفسانی و شیطانی تخلیه و وجود خود را به صفات حمیده الهی مزین نماید آن هم در حد اعلی و اکمل و احسن.

که در دعای تحویل سال می گوئیم: «حوّل حالنا الی احسن الحال». (۱)

حال ما را به بهترین حالات مبدل کن.

روزی انسان نیک حال می شود که صفات رحمانی جایگزین صفات شیطانی شود.

۱. عدالت به جای تبعیض

۲. امانت به جای خیانت

۳. محبت به جای عداوت

۴. شکر به جای کفر

۵. تدیّن به جای توقّع

۶. حسنه به جای سیئه

۷. تدبر به جای تشتت

۱- مفاتیح الجنان، اعمال عید نوروز.

۸. تلقین مثبت به جای تلقین منفی

۹. امید به جای یاس

۱۰. قرآن به جای رمان

۱۱. رضا به جای ریا

۱۲ سعه. صدر به جای ضیق صدر

۱۳. راز و نیاز به جای سازو آواز

۱۴. توکل به جای تملق

۱۵. توسل به جای تسائل

۱۶. می توانم به جای نمی توانم

۱۷. می شود به جای نمی شود

۱۸. خدا به جای هوی

۱۹. عبودیت به جای رقیت

۲۰. خوشبینی به جای بدبینی، و...

فراز سیزدهم

اللهم اقض عنا الدین. خدایا دین ما را ادا کن.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: اول ما یَبتدِئ عَدلُ المهدی ان ینادی فی جمیع العالم. الا من کان له عند شیعتنا دین فلیذکر، حتی یردالثومه و الخردله فضلاً عن القناطیر المقنطره من الذهب و الفضه و الاملاک فیوفیه ایاه. (۱)

۱- روزگار رهایی، ج۲، ص۶۴۱، حدیث۸۸۹.

اولین چیزی که از عدالت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ظاهر می شود این است که در سرتاسر جهان اعلام می شود که هرکس از یکی از شیعیان ما بستانکار است یاد آوری کند. اگر کسی به مقدار یک دانه سیر و یا یک عدد خردل بستانکار باشد به او اعطا می کند تا چه رسد به کسانی که هزاران درهم و دینار از طلا و نقره طلبکار باشند، هرکس هر مقدار طلبکار باشد به او عطا می کند.

فراز چهاردهم

و اغننا من الفقر خدایا فقر و نیاز ما را به بی نیازی تبدیل نما.

در مدینه فاضله مهدوی بوی فقر مادی و معرفتی استشمام نمی شود.

در سایه آن دولت کریمه همه جوامع بشری در آسایش و آرامش بسر می برند تا جایی که مستحق زکات یافت نمی شود.

چهارده بند بودن این دعای شریف را به نام چهارده معصوم علیه السلام به فال نیک می گیریم امید است با فرج موفور السرور آن خورشید عالمتاب و رفع مشکلات مادی، معنوی، دنیوی، اخروی، ظاهری، باطنی، بشر به امنیت، حریت عدالت و عبودیت کامل نایل شود.

انک علی کل شیء قدیر. پایان بخش این دعا سخن از قدرت خداست که همراه با حکمت می باشد.

آن خدایی که بر هر چیز قادر است می تواند بنده صالح و ولی خودش حضرت بقیه الله الاعظم را برای قرون متمادی زنده و صحیح و سالم و با نشاط نگهداری کند و زمانی که مشیت او

قرار گرفت برای نجات بشر او را ظاهر کند.

نکته: هرکس دعای مزبور را بخواند دو نتیجه دارد

۱. خداوند گناهانش را می آمرزد

۲. ضمناً برای فرج امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف دعا کرده است.

پیامبر عظیم الشان فرموده: من دعا بهذا الدعا فی شهر رمضان بعد المکتوبه غفر الله له ذنوبه الی یوم القیمه (۱) هرکس این دعا را در ماه رمضان بعد از هر نماز واجبی بخواند خداوند گناهان او را تا روز قیامت می بخشد.

۳. دعای شب های دهه آخر

در دعای هرشب دهه آخر ماه مبارک رمضان بعد از آن که خداوند را به اسماء و صفاتش می خوانیم هفده حاجت را مطرح می کنیم. بعد از صلوات بر محمد و آل محمد علیه السلام که رمز اجابت است از خدا می خواهیم:

خدایا!

۱. از تو می خواهم که بر محمد و آل محمد درود فرستی.

۲. اسم مرا در این شب در زمره سعدا قرار دهی.

۳. روح و باطن مرا در زمره شهدا قرار دهی.

۴. نیکوکاری مرا در اعلی علین قرار دهی.

۵. گناه کاری مرا در این شب بیامرزی.

۱- بلد الامین کفعمی، ص۲۲۲.

۶. یقینی عنایتم کن که در جان و قلبم جای گیرد.

۷. ایمانی ارزانیم دار که شک را از من ببرد.

۸. راضی به قسمت تو باشم.

۹. در دنیا به ما حسنه عطا کن.

۱۰. در آخرت به ما حسنه عطا کن.

۱۱. ما را از آتش سوزان حفظ کن.

۱۲. در این شب یاد خود را به من ارزانی دار.

۱۳. در این شب شکر نعمتهایت را به من عطا کن.

۱۴. در این شب شوق و رغبت به سویت به ما روزی کن.

۱۵. در این شب حالت انابه و گریه به من عنایت کن.

۱۶. در این شب مرا موفق به توبه واقعی کن.

۱۷. در این شب مرا به آن چه که محمد و آل محمد را بر آن موفق کردی توفیق ده. (۱)

رمز اجابت خواسته های مطرح شده در این دعا همان ولایت محمد و آل محمد علیهم السلام است. در ابتدا بر آن بزرگواران درود و صلوات می فرستیم بعد خواسته خود را مطرح می نمائیم و می دانیم یکی از آل محمد علیهم السلام حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف می باشد.

اگر می گوییم: «خدایا اسم مرا در این شب در زمره سعدا قرار

۱- .... اسئلک ان تصلی علی محمد و ال محمد و ان تجعل اسمی فی هذه اللیله فی السعداء و روحی مع الشهدا و...؛ (کافی، ج۴، ص۱۶۴).

ده»، سعید چه کسی است؟ سعادت و شقاوت انسان به چیست؟ برای جواب به سراغ زیارت جامعه کبیره می رویم، که امام هادی علیه السلام فرمود:

سَعَدَ من والاکم و هَلَکَ من عاداکم؛ (۱)

سعید کسی است که ولایت شما اهل بیت را دارد، و شقاوتمند کسی است که با شما عداوت دارد.

و اگر می گوئیم: «خدایا حسنه در دنیا و حسنه در آخرت به ما روزی کن»، حسنه دنیا و آخرت چیست؟ در روایتی آمده است:

«حسنه دنیا و آخرت همان ولایت و مودت اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام می باشد و....» (۲)

هر کسی جوید توسل بر امام

بی گمان در عافیت باشد مدام

دامنی را گر بگیرد در نجات

در رهائی باشد او را بر ثبات

از مهالک همچنان باشد به دور

چون زظلمت رهنما گردد به نور

رهنمایش سوی حق خواننده است

در ره ارشاد او پاینده است

گر شنیدی حکم او در هر مقام

کس نباشد اینچنین غیر از امام

اینکه بینی در محبت خاص و عام

عشق هر یک را گرفته بر دوام

زین جهت باشد که رمزش شد پدید

هر که یار گلرخان شد؛ شد سعید

من در این معنا کنم سوگند یاد

که بود تنها همینم رسم و داد

هر که با نیکو رخان گردید یار

هم سعادت یابد و هم رستگار

لیک اگر راه خصومت را گزید

در نجات خود هلاکت را خرید (۳)

۱- مفاتیح الجنان، زیارت جامعه کبیره.

۲- تفسیر البصائر، ج۳۶، ص۱۰۰۳، ذیل آیه ۲۳ سوره شوری، «و من یقترف حسنةً» از تفسیر دُرّ المنثور سیوطی.

۳- شعر از: احمد زمردیان، متخلص به «زار». (شرح جامعه کبیره، حقیقت ولایت).

دعای سحر و یاد مهدی علیه السلام

موقع خواندن دعای سحر و اسماء جمال و جلال الهی یاد آور می شویم که حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف مظهر اسماء جمال و جلال الهی است.

وَلِلّهِ الأَسْمَاء الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا (۱)

برای خدا اسمای حسنایی است، پس به وسیله آن ها خدا را بخوانید.

مصداق بارز اسم احسن و اسم اعظم الهی، وجود مقدس حجت ابن الحسن العسکری علیه السلام است که به واسطه او باید خدا را بخوانیم.

نیز در دعای کمیل می خوانیم: «یا من اسمه دواء و ذکرهُ شِفاء»؛ (۲)

ای خدایی که اسمت دوا و ذکرت شفا است؛ آری؛ یاد و ذکر مهدی، یاد و ذکر مظهر کامل اسماء و صفات خداوند است.

امام محمد باقر علیه السلام فرمود: ان ذکرنا من ذکرالله؛ (۳)

همانا یاد ما یاد خدا است.

در این دعای عظیم الشأن که از لسان درر بار حضرت ثامن الحجج علی بن موسی الرضا علیه السلام نقل شده است، خداوند را به صفات زیر می خوانیم:

۱- اعراف: ۱۸۰.

۲- مفاتیح الجنان، ص۶۷.

۳- عده الداعی، ص ۲۴۱.

بهاء، جمال، جلال، عظمت، نور، رحمت، عزت، مشیّت، قدرت، علم، قول، شرف، سلطان، مُلک، علوّ، مَنَّ، آیات، جبروت.

اللهم انی اسألک من بهائک باَ بهاهُ و کل بهائک بهیٌّ .... (۱)

عجیب در این دعا این است که بعد از آن که خداوند سبحان را به این همه صفاتش می خوانیم، در پی آن چیزی طلب نمی کنیم؛ گویا خواسته اند به ما بفهمانند که در اوج شب های ماه رمضان، که همان سحر گاه است، خدا را بخوانیم، ولی نان و آبی نخواهیم، بلکه از جهت معرفت به جایی برسیم که از خدا، خدا را بخواهیم و بس و معرفت و ولایت او و امام زمان علیه السلام را که صرف خواندن خدا و معاشقه با او ملاک است. (۲)

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:الدّعاء مخّ العباده؛ (۳) دعا کردن، مغز و روح عبادت است.

در این جا توجه می کنیم به یک روایت خیلی شیرین.

امام محمد باقر علیه السلام فرمود:

۱- بحار الانوار، ج ۹۸، ص۹۴.

۲- این دعا را امام باقر در سحر گاهان می خواند. امام رضا تأیید فرمودند: پدرم موسی بن جعفر از ابوجعفر الباقر(نقل کرد: اگر مردم عظمت این دعا را می دانستند برسر خواندن آن با شمشیر مقاتله می کردند. اگر سوگند یاد کنم که اسم اعظم در این دعا می باشد راست گفته ام، پس این دعا را بخوانید و از نا اهلان که همان منافقین و دروغگویان ومنکران هستند کتمان کنید. این دعا معروف به دعای مباهله است.

۳- سفینه البحار، ج ۱، ص۴۴۶.

پدرم حضرت امام سجاد علیه السلام می فرمود:

روزی سخت بیمار شدم، پدرم امام حسین علیه السلام فرمود: چه میل داری؟ عرض کردم:

«اشتهی ان اکون ممن لا اقترح علی ربّی سوی ما یدبّره لی؛

دوست دارم چنان باشم که پیشنهادی به خداوند نداشته باشم (خواسته ای نخواهم) جز آن چه خدا برای من تدبیر فرماید».

پدر بزرگوارم فرمود: «آفرین بر تو! همانند حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام شده ای، وقتی جبرئیل به او گفت: آیا نیازی داری؟ گفت: در مقابل خداوند متعال اظهار نظری ندارم، بلکه او برای من کافی است و خوب وکیل و نگهبانی است». (۱)

جواب سؤال

علامه طباطبایی رحمه الله در جواب درخواست راه حلّی که علامه حسن زاده آملی داشته است فرموده:

دعای سحر حضرت امام محمد باقر علیه السلام را فراموش نکن که در آن «بهاء و جمال و جلال و عظمت و نور و رحمت و علم و شرف» است و حرفی از «حور و غلمان» نیست، اگر بهشت شیرین است، بهشت آفرین شیرین تر است. (۲)

۱- بحار الانوار، ج۴۶، ص۶۷.

۲- اذکار نافعه، ج۱، ص۵۴، نوشته محمود حسین پور علویه.

دعای ابوحمزه ثمالی و یاد مهدی علیه السلام

الف. اللهم انی اجِدُ سُبُلَ المطالب الیک مُشرِعةً؛ و مناهل الرّجاء الیک مترَعةً؛ و الاستعانه بفضلک لمن امّلکَ مباحةً؛ و ابواب الدعاءِ الیک للصّارخین مَفتوحةً؛

ای خدا! من راه حوایج خلق را به سوی تو باز می بینم و چشم های امید بندگان را به درگاهت پرآب می یابم و یاری جستن از فضل و کرمت، برای هر کس که آرزومند تو است، مباح و آسان است و درهای دعای فریادخواهان به سوی تو باز است.

یادآور می شویم امروز تنها راه رسیدن به حوایج (مادی، معنوی، دنیوی، اخروی، جسمی، روحی) و امید و آرزو و کمک کار بیچارگان امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف می باشد. درهای دعا بدون معرفت و توسل به حضرتش بسته و مسدود است که با درود و صلوات بر مهدی عزیز و اجدادش باز می شود. امیر المومنین علیه السلام فرمود:

کلُّ دعاءٍ محجوب حتی یصلّی علی النبی صلی الله علیه و آله و سلم ؛ (۱)

هیچ دعایی به آسمان اجابت نمی رسد، مگر این که دعا کننده بر محمد و آل محمد صلوات بفرستد.

ب. و اَنَّ الراحِلَ الیک قریب المَسافهِ؛

و هر کس به سوی تو سفر کند، راهش بسیار نزدیک است.

در صورتی مسافت سالک الی الله نزدیک می شود که امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف او را «ارائه طریق» بلکه «ایصال الی المطلوب» کند و الاّ نه تنها مسافت

۱- میزان الحکمه، ج۷، ص۳۱۶۴، ش۱۰۷۹۴.

دور است، بلکه به بیراهه می رود که هرگز به مقصد نمی رسد که خود حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در تشرف یکی از علما به محضرش فرمودند:

طلب المعارف من غیر طریقنا اهل البیت مساوق لانکارنا؛ (۱)

طلب کردن علوم و معارف از غیر طریق ما اهل بیت، مساوی با انکار ما است.

در زیارت نامه آن حضرت در سرداب مقدس نیز می خوانیم:

السلام علیک یا سبیل الله الذی من سلک غیره هلک؛ (۲)

سلام بر تو ای راه خدا که هر کس غیر آن ره پوید، هلاک شود.

بود آثار تو هر جا پدیدار

نشانی دارد از تو هرچه آثار

خدا نشناس آن باشد که دارد

وجود باهرالنور تو انکار (۳)

ج. و انک لا تحتجب عن خلقک....

خدایا! تو از خلق محجوب نیستی، همانا اعمال بد خلق است که بین آن ها و تو حجاب می افکند.

حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف از ما غایب نشده و پشت پرده غیبت قرار نگرفته است، مگر به واسطه اعمال بد امّت.

خود حضرت مهدی علیه السلام فرمود:

فما یحبسنا عنهم الّا ما یتّصل بنا ممّا نکرهه و لا نؤثره منهم؛ (۴)

۱- شیفتگان حضرت مهدی، ج۳، ص۶۰.

۲- مفاتیح الجنان، ص۵۲۶.

۳- گردی از رهگذر دوست، ص۳۹۰.

۴- بحار الانوار، ج ۵۳، ص۱۷۷.

پس تنها چیزی که ما را از آنان [= شیعیان] پوشیده می دارد همان چیزهایی است ناخوشایند که از ایشان به ما می رسد و خوشایند ما نیست و از آنان انتظار نمی رود.

در این زمینه امام باقر علیه السلام فرمود:

زمانی که خدا بر خلق خود غضب می کند ما را از مجاورت ایشان دور گرداند. (۱)

گناه مانع دیدار

اصلی ترین علّت محرومیت و مهجوری ما از وجود مقدس عنصری و معنوی امامان معصوم علیهم السلام بی لیاقتی و اعمال ناشایست ما است؛ اعمالی که قهر و غضب الهی را برمی انگیزد و توفیق بهره گیری از برترین نعمت الهی را از ما سلب می کند. آری، گناه و رفتارهای ستم گونه انسان را از امام خود دور می کند.

خیالی بس واهی و بیهوده است که با آلودگی و گناه آرزوی ارتباط و دیدار با پاک ترین وجود هستی را در سر بپروranیم.

استمرار گناه کاری و ارتکاب محرمات الهی، اگر با پشیمانی قلبی و اشک توبه پاک نگردد، به تدریج انسان را از امام زمان دور و دورتر می کند، تا جایی که خدای ناکرده او را در مقابل امامش به جنگ و ستیز وا می دارد، چنانچه در کربلا چنین شد. در این زمینه حضرت آیت الله بهجت می فرماید:

۱- قال الباقر(اذاغضب الله تبارک و تعالی علی خلقه نحانا عن جوارهم» اصول کافی، ج۱، ص۳۴۳).

ترک واجبات و ارتکاب محرّمات، حجاب و نقاب دیدار ما از آن حضرت است. اگر بفرمایید «چرا به آن حضرت دسترسی نداریم؟» جواب این است «چرا به انجام واجبات و ترک محرمات ملتزم نیستید؟» او به همین از ما راضی است. (۱)

دوری و مهجوری ما از امام زمان علیه السلام همه به سبب کوتاهی و ناقابلی ما است، وگرنه وجود مقدس او فیض مطلق است و در آن هیچ کوتاهی و بخلی نیست.

آن مرد صابون فروش را وعده وصل و دیدار دادند، در میانه راه چون باران گرفت، ناراحتی و نگرانی نیز او را گرفت که حالا صابون هایی که پشت بام پهن کرده ام، از بین می رود... در آستانه خیمه مولا ندایی شنید که فرمود: «رُدّوهُ انّه رجلٌ صابونی؛ (۲) او را واگذارید و بازگردانید!! همانا او مردی صابونی است».

ای شیعه! اینک به دقت بنگر که تعلق اصلی دلت چیست؟ و آیا در ادعای محبت خویش نسبت به آن حضرت صادقی و آیا شوق دیدارت واقعی است یا آرزویی لحظه ای؟ برای نائل شدن به دیدار آن عزیز، باید دل را یکدله ساخت و پا بر تمام هواها و خواسته های نفسانی گذاشت.

فیض کاشانی چه زیبا سروده است:

گفتم که روی خوبت، از ما چرا نهان است

گفتا تو خود حجابی ورنه رخم عیان است

۱- روز شمار به سوی ظهور، ۲۳ آبان، سال ۱۳۸۷.

۲- عبقری الحسان، ج ۲، ص ۱۳۴.

گفتم فراق تا کی؟ گفتا که تا تو هستی

گفتم نفس همین است؟ گفتا سخن همان است

د. این مواهبک – الهنیئه این رحمتک الواسعه این صنایعک السنیه.... (۱)

کجاست موهبت های گوارا، و رحمت واسعه تو و مرحمت های پر بهای تو؟

که همان مهـدی عزیز است که بیش از ۱۱۷۰ سـال عمر دارد و هنوز به مشـیت الهی همچون جوانی رعنا و با طراوت است که موقع ظهور مانند مردی چهل ساله نمایان می شود.

دعای جوشن کبیر و یاد مهدی علیه السلام

بنـا بر نقل مرحوم مجلسـی یکی از اعمال شب اول ماه مبارک رمضان (۲) خوانـدن «دعای جوشن کبیر» می باشد (۳)این دعا، مشتمل بر هزار اسم خدای متعال است؛ چرا که صد فصل دارد و در هر فصلی ده اسم خداوند خوانده می شود.

که در آخر هر فصل باید گفت:

سبحانک یا لا اله الا انت الغوث الغوث خلّصنا من النار یا ربّ؛

پـاک و منزّهی تو ای خـدایی که جز تو خـدایی نیست، به تو پنـاه آوردم، به تو پنـاه آوردم. مـا را از آتش قهرت آزاد کن،ای پروردگار من.

۱- مفاتیح الجنان محدث قمی ــ دعای ابوحمزه ثمالی

۲- زادالمعاد، ص۱۲۷.

۳- مفاتیح الجنان محدث قمی، زیارت آل یاسین.

کلمه «الغوث» که به معنای «دادرس» است، سرتاسر این دعا، دویست بار تکرار می شود، به هدف آزادی از آتش جهنّم.

همین واژه «الغوث» در زیارت نامه امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف نیز به کار رفته است؛ زیرا امام زمان مظهر اسماء و صفات الهی است:

السلام علیک أیها... و الغوث و الرحمه الواسعه. (۱) که امام زمان علیه السلام را مانند خداوند «فریادرس» می دانیم و در مشکلات، او را می خوانیم.

نکته:

در دعای جوشن کبیر برای جلب رحمت الهی دویست بار می گوییم «الغوث» همان طور که در نماز امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف دویست بار می گوییم: ایاک نعبد و ایاک نستعین.

آری «غوث» این امّت امام زمان علیه السلام است.

یادلیل المتحیّرین، یا غیاثَ المستغیثین، یا صریخ المستصرخین، یا جار المستجیرین، یا امان الخائفین، یا عون المؤمنین یا راحم المساکین، یا ملجأ العاصین، یا غافر المذنبین یا مجیب دعوه المضطرّین. (۲)

همان طور که خدای متعال دارای صفات فوق است، حضرت

۱- مفاتیح الجنان، ص۵۲۳.

۲- مفاتیح الجنان، دعای جوشن کبیر، ص۱۷۳.

مهـدی عجـل الله تعـالی فرجه الشـریف هم راهنمـای متحیّران، (۱) فریـادرس بیچارگـان، پناه دهنـده پناهنـدگان، امان خائفان، کمـک و یـاور مؤمنـان، رحم کننـده بر فقرا، پنـاه گنـاه کاران، عفو کننـده گناهکاران و اجابت کننـده بی چارگان است؛ زیرا خودش هم دل شکسته و مضطر، از غیر وارسته و به خدا پیوسته و از دیگران دل کنده و به خدا دل بسته است:

این المضطر الذی یجاب اذا دعی؟ (۲)

کجاست آن مضطر که هرگاه دعا کند، اجابت شود؟

دعای مجیر و یاد مهدی علیه السلام

دعـای مجیر سوغاتی جبرئیل است برای رسول خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلم، زمانی که کنار مقام ابراهیم مشـغول نماز بود. وارد شـده است هر کس دعای مجیر را در ایام البیض ماه مبارک رمضان (۱۵، ۱۴ و ۱۳) بخواند، گناهانش آمرزیده می شود؛ اگرچه به عـدد دانه هـای بـاران و برگ درختان و ریگ بیابان باشـد و برای شـفای مریض و ادای دین و توانگری و رفع غم و غصه نافع است. (۳)

مجیر به معنای پناه دهنده می باشد که همان خدای متعال است که از آتش جهنم به او پناه می بریم. در طول این دعای شریف هشتادو هشت بار می گوییم:

۱- البته پر واضـح است که صـفات فوق برای خداونـد تعـالی «ذاتی» است ولی برای انبیا و اوصـیا و حضـرت مهـدی «عَرَضـی» است. به عبارت دیگر در طول صفات الهی است نه در عرض و مستقل.

۲- مفاتیح الجنان، دعای ندبه، ص۹۶۸.

۳- مصباح، ص۲۶۸.

اجرنا من النار یا مجیر.

همان طور که خدای متعال پناه دهنده است، در عصر و زمان ما حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف باذن الله «پناه دهنده» امّت، بلکه هستی و ما سوی الله است و کسی که به امام زمان و آباء طاهرینش پناه ببرد به خداوند منّان پناه برده.

صبحگاه ماه رمضان و یاد مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

هر مسلمان در سحرگاه و در آستانه صبح صادق، برنامه ویژه ای را اجرا می کند از قبیل: خوردن سحری، دعا خواندن، قرآن خواندن و اقامه نماز؛ اما شیعه یک فوق برنامه، در هر صبحگاه دارد و آن، «عهد نامه» و «عقد نامه» و تجدید بیعت هر روزه است با حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف .

صادق آل محمد علیهم السلام فرمود:

من دعا بِهِ اربعین صباحاً کان من انصار القائم علیه السلام و اعطاهُ الله تعالی بکل کلمهٍ الفَ حسنهٍ و محی عنه الفَ سیّئهٍ؛ (۱)

هر کس چهل صبح این دعا [= دعای عهد] را بخواند، از یاوران قائم ما باشد و اگر پیش از ظهور آن حضرت بمیرد، خدا او را از قبر بیرون آورد، تا این که در خدمت آن حضرت باشد و حق تعالی او را در مقابل هر کلمه هزار حسنه و پاداش کرامت کند و هزار گناه از او محو نماید.

اول آن دعا این است: اللهم ربّ النور العظیم...

۱- مصباح، ص ۵۵۰.

در همین دعای عهد آمده:

اللهم انّی اجدد له فی صبیحه یومی هذا و ما عشت من ایّامی عهداً و عقداً و بیعهً له فی عنقی لا احول عنها و لا ازوُل ابداً؛ (۱)

خدایا! من در بامداد هر روز و تمام دوران زندگانیم، عهد و عقد و بیعتی را که از حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف بر گردن دارم با او تجدید می کنم که هرگز از آن عهد و بیعت برنگردم و بر آن، پایدار بمانم.

نماز اول وقت صبحگاه و شامگاه و یاد مهدی علیه السلام

یکی از مسائل مهم برای مؤمنان در هر زمان و مکان «وقت شناسی» می باشد، مخصوصاً در ماه مبارک رمضان برای رعایت حق روزه که برای امساک و افطار در هنگام طلوع صبح صادق و مغرب شرعی و انجام فریضه نماز باید مترصد «زمان» باشند.

یکی از کسانی که در زمان «غیبت صغری» بسیار مشتاق بود به محضر امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف برسد، جناب زُهَری بود که این مهم با وساطت دوّمین نایب خاص آن حضرت، جناب محمد بن عثمان عملی شد.

وقتی زُهری به محضر حضرتش مشرف شد سؤالاتی بیان کرد و پاسخ شنید.

در لحظه جدایی، امام زمان علیه السلام مسأله مهمی را درباره «وقت شناسی» بدواً فرموده و وارد منزل شد:

ملعونٌ ملعونٌ من اخّرَالعشاء الی انْ تشتبک النّجوم، ملعون است، ملعون است کسی که نماز مغرب را به اندازه ای تأخیر اندازد که ستاره ها در هم فرو رود،

۱- مصباح، ص ۵۵۰.

ملعونٌ ملعونٌ من اخّرَ الغداه الی اَن تنقضـی النّجوم؛ ملعون است، ملعون است کسـی که نماز صـبح را به قدری تأخیر اندازد که ستاره ها کاملا ناپدید شوند. (۱)

شایان ذکر است نمازهای حضـرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در «اول وقت» می باشد چه خوب است که مؤمنان هم در «اول وقت» نماز بگذارنـد که علاوه بر تشابه به امام زمان، نمازشان همراه نماز آن حضـرت نیز بالا رود و به طفیلی آن نماز واقعی، به درجه قبول برسد.

شب جمعه و درخواست حاجت طبق دستور حضرت مهدی علیه السلام

شب جمعه، شب دعـا و اسـتجابت دعـا و توبه و ریزش رحمت واسـعه الهی است. این شب، فرشـته ای از طرف خـدای سـبحان بندگان را دعوت می کند که خدا را بخوانیم. امام محمد باقر علیه السلام فرمود:

همانا خداوند، هر شب جمعه، فرشته ای را امر می کند که از بالای عرش از سر شب تا پایان آن ندا بدهد:

آیا بنده مؤمنی هست که برای دنیا و آخرتش قبل از طلوع مرا بخواند، تا او را اجابت کنم؟

آیا بنده مؤمنی هست که قبل از طلوع فجر از گناهانش توبه کند، تا توبه اش را قبول کنم؟

۱- بحار الانوار، ج ۵۲، ص۱۵.

آیـا بنـده مؤمنی هست که روزی اش را بر او تنـگ کرده بـاشم، پس قبل از طلوع فجر زیادی در رزق را از من بطلبـد، تا بر او وسعت دهم؟

آیا بنده مؤمن بیماری هست که قبل از طلوع فجر از من شفا بطلبد تا او را عافیت بخشم؟

آیا بنده مؤمن زندانی ای هست که قبل از طلوع فجر، از من آزادی بطلبد، تا او را آزاد کنم؟

آیا بنده مؤمن مظلوم و گرفتاری هست که حقش را برده باشند و از من قبل از طلوع فجر طلب یاری کند، تا او را یاری کنم؟

(سپس امام فرمود): این نداها پیوسته تا صبح ادامه دارد. (۱)

چه خوب است برای گرفتن حاجت، پناهنده به نماز شویم به دو سبب:

۱. چون قرآن دستور می دهد در گرفتاری ها از نماز و صبر (روزه)

۱- عن ابی بصـیر عن ابی جعفر(قـال: «ان الله تعـالی لیأمر ملکاً فینادی کل لیله جمعه من فوق عرشه من اول اللیل الی آخره. الا عبـدٌ مؤمن یـدعونی لآـخرته و دنیـاه قبل طلوع الفجر فاجیبه، الا عبـدٌ مؤمن یتوب الیَّ من ذنوبه قبل طلوع الفجر فاتوب علیه، الا عبـد مؤمن قـد قتّرتُ علیه رزقه فیسئلنی الزّیاده قبل طلوع الفجر فازیـده و اوسّع علیه، الا عبدٌ مومن سـقیم فیسألنی ان اشـفیه قبل طلوع الفجر فاعـافیه، الاـ عبـدٌ مومن مغموم محبوس یسألنی ان اُطلِقه من حبسه و اُفرّج عنه قبل طلوع الفجر فاطلقه و اخلیّ سبیله، الاـ عبـد مؤمن مظلوم یسألنی ان آخُـذ له بظلاـمته قبـل طلوع الفجر فانتصـر له و آخـذ بظلاـمته. قـال: فلا یزال ینادی حتی یطلع الفجر». بحار الانوار، ج۸۹، ص۲۸۲».

کمک بگیرید.

«وَاسْتَعِينُواْ بِالصَّبْرِ وَالصَّلاَهِ» (۱)

۲. چون حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در توقیعی که از ناحیه مقدسه صادر شده فرموده است:

من کانت له الی الله حاجهٌ فلیغتسل لیله الجمعه بعد نصف اللّیل و یأتی مصلّاه... (۲)

هر کس خواسته ای از خداوند دارد، باید شب جمعه بعد از نیمه شب غسل کند و در جایگاه نمازش قرار گیرد و دو رکعت نماز بخواند و هرگاه به آیه «ایّاک نعبد و ایّاک نستعین» رسید، صد بار آن را تکرار کند، سپس حمد را تمام کرده، بعد از آن یک بار سوره توحید بخواند. آن گاه رکوع و سجده به جای آورد و در هر کدام، هفت بار تسبیح بگوید. رکعت دوم را مثل رکعت اول به جای آورد. بعد از نماز، به سجده رود و به درگاه خدا گریه و زاری کند. آن گاه حاجت خود را بطلبد.

هر کس از زن و مرد چنین کند و دعا را از روی اخلاص بخواند، درهای اجابت به روی او باز می شود و حاجت او هر چه باشد، برآورده می گردد، مگر آن که آن حاجت قطع رحمی باشد.

جمعه روز مهمانی خصوصی هفتگی و روز ظهور

خدای متعال در طول شش روز همه موجودات را خلق نمود.

۱- بقره: ۴۵.

۲- مصباح، ص ۳۹۶.

«هُوَ الَّذِی خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِی سِتَّهِ أَیَّامٍ ...» (۱)

روز جمعه که روز جمع الجمع است همه موجودات را جمع کرد و از همه آن ها اقرار گرفت بر وحدانیت خودش و نبوت انبیا و ولایت اوصیا. در طول هفته مهمان اجداد طاهرین امام زمان علیهم السلام هستیم. در زیارت نامه روزانه هر یک از امامان معصوم - که روزهای هفته منسوب به آن ها است- می خوانیم: «انا ضَیفُکَ فیه». (۲)

ای مولا و امام من، من در این روز مهمان و پناهنده به شمایم.

جمعه، روز متعلق به امام زمان علیه السلام است و روز ظهور آن حضرت.

امام صادق علیه السلام فرمود:

یخرج قائمنا اهل البیت یوم الجمعه؛

قائم ما اهل بیت علیهم السلام روز جمعه قیام خواهد کرد. (۳)

لذا جمعه روز میهمانی ما در خانه امام زمان علیه السلام و یاری کردن آن حضرت است.

در زیارت نامه می خوانیم:

هذا یوم الجمعه و هو یومُک المتوقَّعُ فیه ظهورُک و الفرج فیه للمومنین علی یدیک...

و انا یا مولای فیه ضیفک و جارُک و انت یا مولای کریم مِن اولاد الکرام و مأمورٌ بالضّیافه و الاجاره فاضفنی و اجرنی. (۴)

۱- حدید: ۴.

۲- مفاتیح الجنان، ص ۱۱۱.

۳- بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۷۹.

۴- مفاتیح الجنان، ص ۱۱۱.

ای امام زمان! این روز جمعه است؛ آن روزی که در آن، انتظار ظهورت و یاری کردن مؤمنان به دست مبارکت می رود.

...ای امام زمان، مولای من! من در این روز جمعه میهمان و پناهنده به شمایم و تو ای آقای من! کریمی و از اولاد کریم زادگانی و مامور به ضیافت و میهمانی دادن و پناه دادنی.

پس ای آقای کریم مرا میهمان کن، مرا پناه ده.

بکَن با تیغ خود از بیخ و بنیاد

اساس ظلم و جور و کفر و بیداد

بیا تا قلب مظلومان تاریخ

شود از مقدم فرخنده ات شاد

***

الا ای میوه قلب پیمبر

فروغ دیده ساقی کوثر

تو گر آیی شود خوشحال و مسرور

دل غمدیده زهرای اطهر (۱)

***

تاکنون روز خوشی شیعه به خود کی دیده است؟

شاد می گردد ولی، روز ظهور حضرتش

غم مخور ای تشنه ماء وصالش عن قریب

نوش جانت می شود ماء طهور حضرتش

جمعه روز شادی شیعه

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در تجلیل از روز جمعه فرمود:

اطرفوا اهلیکم کل یوم جمعه بشیءٍ من الفاکهه و اللّحم حتی یفرحوا بالجمعه؛ (۲)

۱- گردی از رهگذر دوست، ص۳۹۱.

۲- سفینه البحار، ج۱، ص۱۷۵، ماده جمع.

هر روز جمعه، مقداری میوه و گوشت به خانواده خود تحفه دهید، تا از آن جمعه شاد شوند.

گوییم: یا رسول الله! خوشحالی ما و خانواده ما و کل شیعیان و مستضعفان جهان، آن زمان است که نور چشمت و همنام و هم کنیه ات مهدی، یعنی ابوالقاسم محمد عجل الله تعالی فرجه الشریف ظهور کند.

یا رسول الله! امروز، نه خوشحالیم، بلکه در ایام غیبت بالاخص جمعه ها در فراق «شمع جمع» هستی می نالیم و می سوزیم و می سازیم و فریاد فراق سر می دهیم که:

اَینَ اَینَ... اَینَ بقیه الله التی لاتخلو من العتره الهادیه؛ (۱)

کجاست، کجاست... کجاست بقیه اللهی که از عترت هدایتگر پیامبر جدا نیست.

شفاعت جمعه از دعای فرج خوان

امام صادق علیه السلام فرمود:

روز قیامت خداوند، روزها را مبعوث می کند، در حالی که خلایق آن ها را می شناسند و روز جمعه از همه جلوتر می باشد. همانند عروسی با جمال و کمال که او را برای مردی متدیّن و متموّل می برند. روز جمعه بر درب بهشت می ایستد و سایر روزها از پشت سرش می ایستند و برای

۱- مفاتیح الجنان، ص۹۶۷، دعای ندبه.

کسانی که بسیار صلوات می فرستادند بر محمد و آل محمد شفاعت می کنند و غیر این گروه را شفاعت نمی کنند.

شخصی عرض کرد: صلوات بسیار، چقدر است و چه زمان بهتر است.

فرمود: صد بار بعد از نماز عصر.

پرسید: چگونه صلوات بفرستم؟ فرمود: بگو: اللّهم صلّ علی محمد و آل محمد و عجّل فرجهم. (۱)

آری، صلوات بر حضرت مهدی و آباء و اجدادش و دعا برای فرج آن حضرت با ضمیمه جمله «عجّل فرجهم» (۲) موجب شفاعت روز جمعه از صلوات فرستنده می شود.

رعایت حقوق در ماه رمضان و حق مهدی علیه السلام

اشاره

در خطبه شعبانیه که توسط پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ایراد شد، حقوقی مطرح شده است که به حقوق امام معصوم علیه السلام پایان می پذیرد.

آری، یکی از وظایف مهم ادای حق امام زمان و اطاعت از فرامین آن حضرت است.

در دعای ندبه می خوانیم:

... و اعنّا علی تأدیه حقوقه الیه و الا جتهاد فی طاعته؛

۱- صلوات عباس عزیزی، ص۹۳.

۲- از علامه امینی نقل شده که فرمود: هر کس جمله «عجّل فرجهم» را به صلوات ضمیمه کند، من او را با ثواب کتاب «الغدیر» شریک می گردانم.

ما را در ادای حقوق امام زمان علیه السلام و جدیت و کوشش در راه اطاعتش کمک کن.

اینک جهت تذکر بعضی از حقوق امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف را برمی شماریم:

۱. حق پدری

امام رضا علیه السلام فرمود:

الامام، الوالد الشفیق؛ (۱)

امام پدری مهربان است.

۲. حق سیادت

امام هادی علیه السلام فرمود:

السادةُ الولاه؛ (۲)

امامان معصوم علیهم السلام سادات و والیان [جهان] هستند.

۳. حق معرفت

امام باقر علیه السلام فرمود:

بنا عرف الله؛ (۳)

به واسطه ما خدا شناخته شد.

۴. حق عبادت

امام باقر علیه السلام فرمود:

۱- اصول الکافی، ج۱، ص ۲۲۵.

۲- مفاتیح الجنان، صص ۵۴۷،۵۴۹،۵۴۸،۵۴۶.

۳- عن برید العجلی قال: سمعت اباجعفر(یقول: بنا عُبدالله و بنا عُرف الله و بنا وُحّدالله و مُحمّد حجاب الله. الحکم الزاهره، ج۱، ص۶۶، به نقل از بحار الانوار، ج۲۳، ص۱۰۳.

بنا عبدالله؛ (۱)

به واسطه ما خدا عبادت شد.

۵. حق توحید

امام باقر علیه السلام فرمود:

بنا وُحِّدَ اللهُ؛ (۲)

به واسطه ما توحید مطرح شد.

۶. حق افتتاح

حضرت هادی علیه السلام فرمود:

بکم فتح الله؛ (۳)

به واسطه شما اهل بیت عالم آفریده شد، یا پدیدار شد.

۷. حق اختتام

حضرت هادی علیه السلام فرمود:

بکم یخْتم؛ (۴)

به واسطه شما عالم و آدم خاتمه می یابد.

۸. حق تعلیم

حضرت هادی علیه السلام فرمود:

بموالاتکم علّمنا الله معالم دیننا؛ (۵)

۱- مفاتیح الجنان، صص ۵۴۷،۵۴۹،۵۴۸،۵۴۶.

۲- مفاتیح الجنان، صص ۵۴۷،۵۴۹،۵۴۸،۵۴۶.

۳- اصول الکافی، ص ۲۲۵.

۴- اصول الکافی، ص ۲۲۵.

۵- اصول الکافی، ص ۲۲۵.

به واسطه ولایت و پیشوایی شما اهل بیت، خدای متعال، معالم دین را به ما آموخت.

۹. حق تزکیه و طهارت

حضرت هادی علیه السلام فرمود:

و جعل صلوتَنا علیکم و ما خصّنا به من ولایتکم طیباً لخلقنا و طهارهً لَانفسنا و تزکیهً لنا و کفارهً لذنوبنا؛ (۱)

و صلوات و درود های ما را برای شما قرار داد و آن چه را که مخصوص ما کرد از نعمت ولایت شما، برای نیکویی فطرت و خلقت ما و پاکی نفوس ما بود و برای تزکیه و پاکیزکی ما و کفاره گناهان ما.

۱۰. حق تربیت

امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود:

اِنّا صنایع ربّنا و الناس بعد صنایع لنا. (۲)

ما تربیت شده و دست پرورده پروردگاریم و خلق دست پرورده وتربیت شده ما اهل بیت هستند.

۱۱. حق نعمت و روزی

امام هادی علیه السلام در زیارت جامعه فرمود:

اولیاء النعم؛ (۳)

۱- اصول الکافی، ص ۲۲۵.

۲- نهج البلاغه، نامه، ۲۸.

۳- شیخ عباس، مفاتیح الجنان، زیارت جامعه کبیره، ص۵۴۴.

شما اهل بیت ولی نعمت موجودات هستید.

در خصوص حضرت مهدی علیه السلام داریم، بیُمنه رزق الوری (۱)؛ به یمن وجود امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف ماسوی الله روزی می خورند.

۱۲. حق بقاء مخلوقات

در دعای عدیله آمده است: و امام رضا علیه السلام فرمود: لو خلت الارض طرفه عین من حجه لساخت باهلها. اگر یک چشم به هم زدن زمین خالی از حجت باشد زمین در هم ریخته و خراب می شود.

بوجوده ثبتت الارض و السماء؛ (۲)

به واسطه وجود حضرت مهدی علیه السلام آسمان و زمین برقرار است.

۱۳. حق خلقت و ایجاد

پیامبر ا کرم صلی الله علیه و آله و سلم خطاب به امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود:

یا علی لو لا نحن ما خلق الله آدم و لا الحواء و لا الجنه و لا النار و لا السماء و لا الارض... (۳)

ای علی! اگر ما نبودیم هرگز خداوند، آدم و حواء و بهشت و جهنم و آسمان و زمین را خلق نمی کرد...

۱-

۲- .مفاتیح الجنان، دعای عدیله، ص۸۴، عیون اخبارالرضا، ترجمه آقا نجفی اصفهانی، ج۱۰، ص۲۴۹.

۳- عیون اخبار الرضا، ج۱، ص۲۶۲.

۱۴. حق زیارت

عقـل انسـان حکم می کنـد که برای ولی نعمت خود، ادای احـترام کنـد که این ادای احـترام ممکن است به دو صورت انجـام شود:

۱. قولی: یعنی ذکر حقوق و فضائل اولیای نعمت؛

۲. عملی: یعنی حضور در حرم و زیارت آن ها.

که امام رضا علیه السلام فرمود:

اِنَّ لکل امام عهداً فی عُنُقِ اولیائه و شیعته و انّ من تمام الوفاء بالعهد و حسن الاداء زیاره قبورهم؛ (۱)

هر امامی عهـد و پیمانی بر گردن شـیعیانش دارد و از مراتب عالی ادای این عهد و پیمان، رفتن به زیارت امامان علیهم السـلام می باشد.

سوالی این جا پیش می آید که آیا صلوات فرستادن، موجب بالا رفتن مقام و مرتبه پیغمبر و اهل بیت اطهار او می گردد یا نه؟

جواب: علما در این باره، دو نظریه دارند:

۱. عده ای گفته اند: آری؛ صلوات، باعث ترفیع درجه پیامبر و اهل بیت او علیهم السلام است.

۲. عده ای گفته اند: نه؛ به جهت این که خدای تبارک و تعالی کامل ترین مرتبه ای را که سزاوار نوع انسان باشد، به پیغمبرش صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت آن حضرت عنایت کرده و زیادتر از آن، تصور نمی شود.

بنابراین نظریه فایده صلوات، فقط به کسی که صلوات می فرستد برمی گردد؛ همان طور که فرمایش امام هادی علیه السلام در زیارت جامعه ضمناً

۱- کامل الزیارات، باب۴۳، ص۲۳۷.

بر این مطلب دلالت دارد:

و جَعَلَ صلوتنا علیکم و ما خصّنا.... (۱) به من ولایتکم طیباً لخلقنا و طهاره لِاَ نفُسِنا وتزکیهً لَنا و کفّارهً لذنوبنا

و صلوات و درود های ما را برای شما قرار داد و ولایت شما را مخصوص ما گردانید تا باعث طهارت و تزکیه جان ما و کفاره گناهان ما باشد.

رضا و تسلیم و یاد مهدی علیه السلام

در جملات پایانی دعای ابوحمزه ثمالی، سخن از ایمان قلبی و تسلیم و رضاست:

اللهم انّی اسئلك ایمانا تباشر به قلبی و یقینا حتی اعلم انه لن یصیبنی الّا ما کتبت لی و رَضِّنی من العیش بما قسمت لی یا ارحم الراحمین؛ (۲)

خدایا! از تو ایمان قلبی و یقین صادق می خواهم، تا باور کنم که چیزی به من نمی رسد، مگر آن چه تو برایم نوشته ای و به آن چه که از زندگی برایم قسمت کرده ای، راضی کن.

اگر انسان بخواهد با خیال راحت و بدون دغدغه زندگی کند، باید تسلیم مقدّرات الهی باشد. حضرت مهدی علیه السلام هم فرمود:

قلوبنا اوعیه لمشیه الله فاذا شاءَ شِئنا و اللهُ یقول: و ما تشاؤونَ الّا ان یشاء اللهُ؛ (۳)

۱- القطره، ج۱، ص۱۷۳.

۲- مفاتیح الجنان، دعای ابوحمزه ثمالی.

۳- بحارالانوار، ج۲۵، ص۳۳۷.

قلب های ما [امامان معصوم] ظروفی برای خواست خداونـد است. اگر خـدا چیزی را اراده کنـد و بخواهـد، ما نیز اراده کرده و می خواهیم، چون خدای متعال می فرماید: «و شما نمی خواهید، مگر این که خداوند بخواهد».

روز اول ماه رمضان رحلت اولین نایب امام زمان

اشاره

ابو عَمر عثمان بن سـعید عَمری (۱) اولین نـایب خاص و سـفیر امام مهـدی است. افتخارات جناب عثمان بن سـعید به قرار ذیل است:

۱. دوران جوانی

دوران جوانی خود را در محضر خاندان عصمت و طهارت علیهم السلام بسر برده است.

۲. وکیل امام هادی

ده سال پایانی عمر شریف امام هادی علیه السلام را به عنوان وکیل آن حضرت بوده است.

۳. مسؤل نهاد

رهبری سازمان زیرزمینی وکالت را به عهده اشت

۴. وکیل امام عسکری

بعد از شهادت امام هادی علیه السلام وکیل خاص امام حسن عسکری علیه السلام شد و آن حضرت او را مورد مدح و ستایش خود قرار داد و فرمود:

۱- عَمری گفته می شودچون از طرف مادر به عمر الاطرف فرزند امیرالمؤمنین(می رسد سفینه البحار ج۲ ص۱۵۹

«هذا ابو عمر الثقه الماضی، و ثقتی فی المحیی و الممات فماقاله لکم فعنّی یقوله و ما اَدّی الیکم فعنّی یؤدیه (۱)

این ابو عمر ثقه و امین است، مورد اطمینـان گذشـتگان و مورد اطمینـان من در حیات و بعـد از حیات من است. هر آنچه برای شما می گوید از من است و آن چه به شما می رساند از جانب من می باشد.

۵. اعتماد امام عسکری علیه السلام به او.

شیخ طوسـی می نگارد: عثمان بن سـعید عمری به دستور امام عسکری علیه السلام اموالی را که جمعی از شیعیان «یمن» آورده اند از آنان تحویل گرفت. امام علیه السلام در مقابل اظهارات حاضران که مبنی بر اینکه چقدر امام عسکری علیه السلام عثمان بن سعید را مورد اعتماد خود می داند فرمود:

اشهدوا علیّ ان عثمان بن سعید وکیلی، و ان ابنه محمد وکیل ابنی مهدیکم. (۲)

گواه باشـید که عثمان بن سعید عمری وکیل من است و پسرش محمد وکیل پسرم مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف خواهد بود.

۶. نشان دادن مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف به او

امام حسن عسکری علیه السلام که مامور بود حضرت مهدی عزیز را از چشمان نا اهلان بپوشاند در این جو خفقان به چهل نفر از شیعیان

۱- الغیبه طوسی، ص۳۴۵، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۳۴۴.

۲- الغیبه، طوسی، ص ۳۵۵.

خاص و مورد اعتماد حضـرتش را ارائه و معرفی نمود مانند: حسـین بن ایوب، علی بن بلال، احمد بن هلال، که از جمله چهل نفر جناب عثمان بن سـعید عمری بودو و امام حسن عسـکری علیه السـلام به این گروه چهل نفره فرمود: دیگر قادر به رویت او نیستند و دستور داد در غیبت امام مهدی از عثمان بن سعید نماینده او اطاعت کنید. (۱)

۷. مسؤل عقیقه کردن برای امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

جناب عثمان بن سـعید محرم اسـرار امام حسن عسـکری علیه السـلام بود. زمانی که امام مهدی متولد شد. امام حسن عسـکری علیه السلام فرمود:

پیکی دنبال عثمان بن سـعید بفرستید. یک نفر اعزام شد و عثمان بن سـعید تشریف آوردند. امام فرمود: ده هزار رطل نان و ده هزار رطل گوشت بخر و آن را تقسیم و خیرات کن و برای فرزنـد متولـد شده ام حضـرت مهدی چندین گوسـفند عقیقه کن. (۲)

۸. نایب خاص

عثمان بن سعید پنج سال و فرزندش محمد حدود چهل سال نیابت امام زمان علیه السلام را به عهده داشتند.

۹. متولی غسل امام

در سال ۲۶۰ هجری امام حسن عسکری علیه السلام به شهادت رسید.

۱- بحار، ج ۵۱، ص ۳۴۶.

۲- کمال الدین، ج ۲، ص ۴۳۰.

عثمان بن سعید تمام امور تجهیز ایشان اعم از تغسیل و تکفین و... را به عهده داشت.

توضیح اینکه: شیعیان اعتقاد دارند که امر تجهیز امام را کسی نمی تواند به عهده بگیرد. مگر امام. لا یلی امر الامام الا الامام. همانگونه که حضرت سجاد از زندان کوفه به کربلا آمد برای تجهیز پدرش امام حسین علیه السلام و حضرت رضا علیه السلام از مدینه آمد به بغداد برای تجهیز پدرش امام موسی بن جعفر علیه السلام . و حضرت جواد علیه السلام از مدینه آمد به طوس جهت تجهیز پدرش امام علی بن موسی الرضا علیه السلام .

در این جا هم حضرت مهدی که امام زمان است متصدی تجهیز پدرش امام حسن عسکری علیه السلام بود.

و تصدی عثمان بن سعید امر تجهیز را به جهت مشتبه شدن امر بر طاغوت زمان بود.

۱۰. مسؤل نامه ها

نامه های مردم به حضرت مهدی توسط عثمان بن سعید به دست حضرت می رسید و جواب های توسط ایشان به شیعیان می رسید.

۱۱. مسؤل بیت المال

وجوهات شرعیه ای که شعیان به ناحیه مقدسه ارسال می کردند ایشان تحویل می گرفت.

۱۲. تسلیت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف

وقتی جناب عثمان بن سعید عمروی رحلت نمود توقیعی از طرف

امام زمان خطاب به فرزندش محمد بن عثمان صادر شده و او را به عنوان دومین نایب خاص خود منصوب کرد.

علاوه بر عرض تسلیت، عرض تبریک نیز در آن آمده بود. چون عثمان بن سعید چنین پسری خلف صالح دارد.

اجزل الله لک الثواب و احسن لک العزاء رزئت و رزئنا و اوحشک فراقه و اوحشنا فسره الله فی منقلبه. و کان من کمال سعادته ان رزقه الله ولدا مثلک.

خداوند به تو ثواب جزیل عنایت کند و عزا داری تو را نیکو گرداند. هم تو و هم ما مصیبت زده شده ایم.

پس خداوند او را در جایگاه خود مسرور گرداند.

از کمال و سعادت پدرت این است که خداوند پسری مانند تو به او روزی کرده است. (۱)

۱۳. توثیق امام هادی علیه السلام

احمد بن اسحاق قمی می گوید: به امام هادی علیه السلام عرض کردم: با چه کسی معاشرت نمایم و احکام دینم را از او یاد بگیرم و سخنش را بپذیرم؟ فرمود: عثمان بن سعید عمری مورد اعتماد من می باشد. اگر چیزی برایت نقل کرد صحیح می گوید. حرفش را بشنو و اطاعت کن زیرا من به وی اعتماد دارم. (۲)

۱- سفینه البحار، ج۲، ص۱۵۹، ماده عثم.

۲- دادگستر جهان، ص۱۳۶.

۱۴. توثیق علمای رجال

الف. مامقانی و بو علی نوشته اند: عثمان بن سعید موثق و جلیل القدر بوده احتیاجی به توصیف ندارد. وکیل امام هادی و امام حسن عسکری علیه السلام و امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف بوده است. (۱)

ب. علامه بهبهانی: عثمان بن سعید ثقه و جلیل القدر بوده است. (۲)

۱۵. شاگرد امام هادی علیه السلام

عثمان بن سعید از سن یازده سالگی در عصر امام هادی علیه السلام مشغول کسب علم فقه و حدیث و معارف اسلامی بود.

۱۶. کرامات عثمان بن سعید

۱. آدرس امانت

شیخ طوسی می نویسد: از قم و حوالی آن. اموالی نزد عثمان بن سعید حمل شد. وقتی حامل خواست مراجعت کند عثمان فرمود: امانت دیگری هم بتو سپرده شده چرا تحویل ندادی؟ عرض کرد: چیزی باقی نمانده است فرمود: برگرد و جستجو کن. آن مرد پس از چند روز تفحص، برگشته اظهار داشت: چیزی را نیافتم، عثمان گفت: دو قطعه پارچه سردانی را که فلانی فرزند فلانی به تو سپرده بود که به ما برسانی چه شد؟ عرض کرد به خدا سوگند! فرمایش شما درست است لیکن من فراموش کردم و الآن اصلاً نمی دانم کجاست، باز هم

۱- رجال بوعلی، ص ۲۰۰ و رجال مامقانی، ج ۲، ص ۲۴۵.

۲- منهج المقال بهبهانی، ص ۲۱۹.

به منزلش برگشته هر چه تفتیش کرد آنرا نیافت. نزد عثمان بن سعید برگشته جریان را اطلاع داد. گفت: برو پیش فلانی پسر فلانی پنبه فروش، که دوعدل پنبه به انبارش بردی، آن عدلی را که رویش چنین و چنان نوشته است باز کن پارچه امانتی را در آن خواهی یافت، آن مرد به دستورش عمل کرد و پارچه را یافته خدمتش برد. (۱)

۲. حق عموزادگان

اشاره

شیخ صدوق ره در کتاب شریف کمال الدین می نویسد: مردی از اهل عراق، مقداری اموال به عنوان سهم امام علیه السلام نزد عثمان بن سعید برد عثمان اموال را رد کرد و فرمود: حق عموزادگانت را که چهار صد درهم است از آن بیرون کن. مرد عراقی تعجب نمود وقتی به حساب اموال خود رسیدگی نمود معلوم شد هنوز قسمتی از زمین زراعتی عموزادگانش را که در دست وی بوده به صاحبانش رد نکرده است، وقتی با دقت حساب کرد دید سهم آنان چهارصد درهم می شود پس آن مبلغ را از اموال خود خارج نمود و بقیه را پیش عثمان بن سعید برد، این دفعه مورد قبول واقع شد. (۲)

در اینجا شایان ذکر است که دو مطلب باید مطرح گردد. اول: زمان رحلت، دوم: محل دفن.

۱- بحارالانوار ج ۵۱ ص ۳۱۶

۲- بحارالانوار ج ۵۱ص ۳۲۶ _ اثبات الهداه شیخ حر عاملی ج ۷ ص ۳۰۲

۱. زمان رحلت

با همه نقش حیاتی که جناب عثمان بن سعید عمری در تاریخ شیعه از جهت وکالت و نیابت امامان معصوم علیهم السلام دارد ولی تاریخ دقیقی از زمان رحلت آن بزرگوار گزارش نشده است. مورخان سه تاریخ را ارائه داده اند:

۱. هاشم معروف الحسنی گوید: سفارت عثمان بن سعید تا سال ۲۶۵ هجری ادامه داشت.

۲. دیگری گفته: درگذشت ابوعمرو عثمان بن سعید عمری بعد از رحلت امام حسن عسکری علیه السلام و قبل از سال ۲۶۷ هجری بوده است

۳. جواد علی می نویسد: ۲۰ سال پس از غیبت امام دوازدهم عجل الله تعالی فرجه الشریف نخستین سفیر در سال ۲۸۰ هجری درگذشت.

سالنامه به سوی ظهور، روز رحلت عثمان بن سعید عمری را اول ماه مبارک رمضان ثبت کرده است. (۱)

۲. محل دفن

در جانب غربی بغداد شارع المیدان در محلی بنام «درب الجبله» داخل مسجد سمت قبله مسجد دفن شده است.

روز دوم ماه رمضان (رحلت شیخ مفید) و یاد امام زمان علیه السلام

اشاره

شیخ مفید رحمه الله در سنگر های مختلف به دفاع از تشیع پرداخت، از

۱- سالنامه به سوی ظهور، نوشته محمد باقر حیدری کاشانی.

ص:۱۰۱

جمله

۱. سنگر فتوا؛

۲. سنگر قضاوت؛

۳. سنگر ترویج ولایت؛

۴. سنگر مناظره با معاندان شیعه؛

۵. سنگر تالیف و تصنیف کتب مفید متعدد.

دو توقیع ارزشـمند، از امام زمان علیه السلام خطاب به شیخ مفید صادر شده است که در آن، حضرت از او با القاب زیبایی یاد کرده است از قبیل:

۱. برادر استوار (اللاخ السدید)؛.

۲. دوست هدایت یافته... (والولیّ الرشید)؛

۳. یاور حق... (ایها الناصرللحق)؛

۴. مبلغ و مروج اعتقادات حقه... (الداعی الی کلمه الصدق)؛

۵. دوست مخلص... (ایها الولی المخلص)؛

۶. مجاهد در راه ولایت اهل بیت... (المجاهد فینا الظالمین)؛

۷. راه بلد جاده حقیقت... (ملهم الحق ودلیله)؛

۸. مخلص به اهل بیت... (المخصوص فی الدین)؛

۹. موقن به اهل بیت... (المخصوص فینا بالیقین)؛

۱۰. مفتخر ومشرف به نامه امام زمان... (انه قد اذن لنا فی تشریفک بالمکاتبه)؛

۱۱. قاصد امام زمان به سوی شیعیان... (وتکلیفک ما تودیه عنا الی موالینا)؛

۱۲. صاحب سر امام زمان... (و اعمل فی مادیته الی من تسکن الیه بما نرسمه)؛

۱۳. مخاطب سلام امام زمان... (سلام علیک ایهاالولی المولی... سلام علیک ایها الناصر للحق)؛

۱۴. مناجاتش مورد نظر امام زمان... (فانا کنا نظرنا مناجاتک)؛

۱۵. مشمول دعای امام زمان:

الف. خداوند توفیق تو را برای یاری حق دوام بخشد... اَدامَ الله توفیقک لنصره الحق.

ب. خداوند پاداش سخنانی که با راستی از جانب ما می گویی بیافزاید... واجزل مثوبتک علی نطقک عنا بالصدق...

ج. خداوند با یاریش در برابر دشمنانی که از دین خارجند توفیقت دهد به آن چه ما یادآوری می کنیم... ایدک الله بعونه علی اعدائه المارقین من دینه علی ما نذکره.

د. خداوند تو را به راه رشد ملهم نموده و با رحمت خود به تو توفیق عطا کند... والله یلهمک الرشد و یلطف لکم التوفیق برحمته...

ه. خداوند با آن سببی که از اولیای خود به تو عنایت کرده و از مکر و حلیه و شناخت فقط کرده تو را محفوظ بدارد... عصمک الله بالسبب الذی و هبه لک من اولیائه و حرمتک به من کید اعدائه؛

ز. خداوند از رحمت خود تو را به اعمالی که موجب نزدیکی و قرب به ماست موفق بدارد... والله موفقک لذلک برحمته؛

ح. خداوند با دیده خود که هرگز به خواب نرود تو را حفظ کند.

بایـد در برابر این فتنه، فتنه ای که باطـل را در دل گروهی کاشـته است بـا یستی تـا باطـل انـدیشان را بترسانی که بـدین وسـیله مومنان به خاطر سـرکوبی آنان خوش حال شـده و مجرمان در غم و انـدوه فرو رونـد... (فلتکن حرسک الله بعینه التی لا تنام ان تقابل لذلک فتنه تسبّل قوم حرست باطلا لاسترهاب المبطلین و تبتهج لذمارها المومنون و یحزن لذلک المجرمون)؛

ط. خداونـد تو را با یاری خود تاییـد فرمایـد همان گونه که پیشـینیان از دوسـتان شایسـته ما را با یاری خود تایید فرمود.... (۱)

(ایدک الله بنصره الذی اید به السلف من اولیاء الصالحین؛

مرثیه سرایی امام زمان برای شیخ مفید

علمای اعلام از جمله قاضـی نورالله شوشتری - که خود از شـهدای راه ولایت می باشـد - در کتب خود آورده انـد که بعـد از دفن شیخ مفید مردم روی قبرش چند بیت زیر که منسوب به امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف است دیدند.

لاصوّت الناعی بفقدک انه یومٌ (۲)

علی آل الرسول عظیمٌ

ان کنت قد غیبت فی جدث الثری

فالعلم والتوحید فیک مقیمٌ

والقائم المهدی یفرح کلما

تُلیت علیک من الدروس علومٌ (۳)

مبادا ناعی (۴) فقدان تورا خبر دهد، زیرا روز مرگ تو بر آل پیامبر روزی

۱- القطره، ج۲، ص۸۳۸، رحیمیان.

۲- رحلت شیخ مفید، سال ۱۴۱۳ه.

۳- نجم الثاقب، حکایت۵؛ میر مهر، ص۱۱۳.

۴- جارچی که خبر بد و ناگواری می دهد.

بس بزرگ و سنگین است. اگر تو ای شیخ مفید در میان خاک پنهان شدی، پس هرآینه علم و توحید در تو اقامت گزیده است. هرگاه تو از انواع علوم تدریس می کردی یا سخن شاگردان را استماع می کردی مهدی قائم شادمان می گردید.

مبلغان گرامی باید بدانند اگر خالصانه از امام زمان علیه السلام تبلیغ کرداری و گفتاری کنند، حتماً مورد عنایت های ویژه حضرت بقیه الله علیه السلام خواهند بود.

سوم ماه مبارک رمضان نجات حضرت یونس

از شکم ماهی و یاد مهدی

حضرت یونس بن متی یکی از انبیای مرسل است به دستور خداوند مامور شد مردم منطقه نینوی را از بت پرستی به حق پرستی دعوت نماید.

از آنجایی که روح و جان آن قبلیه با بت پرستی خود گرفته بود حضرت یونس را تکذب نمودند این چه دروغی است که برای ما آورده ای. پدران و مادران ما این بتها را می پرستیدند ما هم به پیروی از آنها بت ها را می پرستند و به هیچ قیمتی از آنها روی گردان نمی شویم.

حضرت یونس علیه السلام هرچه آنها را از این خرافه پرستیها نهی نمود و فرمود: این بتهای بی جان، هیچ نفع و ضرری به شما نمی رسانند اگر

از عـذاب خدا نمی ترسـید لااقل به فکر نجات خود باشـید قموش گفتند: ای یونس! بی خود خودت را خسـته نکن ما ایمان به خدای تو نمی آوریم حضرت یونس دل شکسته شد و از قوم خود خارج شد.

خارج شـدن یونس از قومش همان، آثار پدیـدار شدن عذاب همان. هوا تیره و تار شد قوم متوجه خطای خود شدند که کاری کردنـد که جهت خـدا بر آنها غضـبناک شـده لذا پشـیمان شدند عالمی آن قوم را راهنمایی کرد که هرچه زودتر توبه کنید تا عذاب برگردد همه آن قوم از پیرو جوان به صـحرا آندند بین بچه ها و مادرها جدائی انداختند صحرا یکپارچه ضجه و ناله شد تا خدای متعال عذاب را برگرداند.

همانطور که در حدیث آمده: دعا، قضای مبرم و حتمی را برمی گرداند.

قال الباقر علیه السلام : الدعا یَرُدّ القضاءَ و قد اُبروم ابراماً. (۱)

آری دعا و ضجه قوم یونس، عذاب نازل شده را برگرداند و به احدی آسیبی نرسید.

از آیات قرآن درباره حضـرت یونس علیه السـلام برمی آیـد که علت گرفتاری قوم او و نزول عذاب به آنها همان مقابله با امام زمـان خود و حجت الهی بود که یونس را تکـذیب کردنـد و علت برطرف شـدن عـذاب همـان ضـجه و ناله و توبه خالصانه و ایمان به خداوند و پذیرش آموزه های امام زمانشان حضـرت یونس علیه السـلام بود. و علت گرفتار شدن حضـرت یونس علیه السلام به

۱- اصول کافی، ج۴، ص۲۳۳.

شکم ماهی در دل دریا همان ترک اولایی بود که نمود بدون اذن الهی از قبیله خود قهر نمود و خارج شد.

وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنتُ مِنْ الظَّالِمِينَ... (۱)، به یاد آر صاحب نهنگ به یونس بن متی را هنگامی که خشمناک از میان قوم خود بیرون رفت، پس گمان کرد که ما هرگز بر او تنگ نخواهیم گرفت و علت نجات او از شکم ماهی بعد از مدتی همان حالت انابه و رجوع به پروردگار بود که در قرآن آمده: فنادی فی الظلمات ان لا اله الّا انت سبحانک انی کنت من الظالمین.

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنْ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ. (۲)

... پس در میان تاریکی ها نداد در داد که (ای خدا) جز تو معبودی نیست، تو منزّه و پاکی، حقا که من از ستمکاران بودم. پس ما خواسته او را برآوردیم و او را از اندوه نجات بخشیدیم، و ما این گونه مؤمنان را نجات می دهیم.

آری یونس علیه السلام از قوم و قبیله خود غضبناک بیرون رفت پس از پیمودن مسافت زیادی به دریا رسید کشتی آماده حرکت بود از مسافران تقاضا نمود که او را هم سوار کنند مسافرین کشتی به خاطر جلالت و بزرگی که در سیمای یونس هویدا بود او را سوار کردن وقتی کشتی به وسط دریا رسید گرفتار طوفان شدید و خطر غرق شدن شد طبق

۱-

۲- سوره انبیاء، آیه۸۸.

برنامه ای که داشتند به قید قرعه بیاد یک نفر را به دریا بیاندازند قرعه بنام یونس درآمد. بالاخره او را به دریا انداختند خداوند حکیم ماهی عظیمی را مأمور کرد که او را ببلعد ولی هضم نکند و در درون خود سالم نگه دارد یعنی امانت خداست. یونس مدتی (از سه روز تا چهل روز نوشته اند) در شکم ماهی بود در آن زندان تاریک شکم ماهی با هزار غم و غصه ندا داد «اَن لا اِله الّا انت سبحانک انّی کنتُ من الظالیمن»

خداوند دعای حضرت یونس علیه السلام را مستجاب نمود و به ماهی دستور داد او را کنار دریا پیاده نماید چون بدنش تحمل آفتاب سوزان را نداشت بوته کدویی را رویانید تا بنده اش که از سفر دریا برگشته در کنار آن آرامش بیابد و از میوه آن استفاده کند.

یونس علیه السلام پس از تجدید قوا به دستور خداوند بزرگ به قوم و قبیله اش که از شرک و بت پرستی دست شسته و به دامن پاک توحید برگشته اند بعنوان پیامبر الهی اعزام شد.

سوژه ارتباط با مهدویت

در آیات ۸۷ و ۸۸ سوره انبیاء آمد که حضرت یونس در اثر اظهار عجز و ندامت از اینکه چرا امت را رها کرده و اقرار به پاکی و منزه بودند پروردگار از هر عیب و نقصی از غم و غصه و تنهایی و تاریکی دریا و شکم ماهی نجات یافت.

و در آیات ۱۴۳ و ۱۴۴ سوره صافات آمده که: فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنْ الْمُسَبِّحِينَ، لَلَبِثَ فِی بَطْنِهِ إِلَی يَوْمِ يُبْعَثُونَ.

اگر نه این بود که او در شکم ماهی از تسبیح گویان بود، حتماً تا روزی که (مردم) برانگیخته می شوند در شکم آن ماهی می ماند.

نتیجه اینکه اگرمعقول نباشد که انسانی بیشتر از عمر معمولی و متعارف، زنده بماند پس باید قبول کنیم که خداوند از یک امر معالی خبر داده است که در قرآن آمده: حضرت یونس علیه السلام در شکم ماهی، تا قیامت زنده می ماند.

دهم ماه رمضان، رحلت خدیجه جده امام زمان

در دعای ندبه که امام صادق علیه السلام تعلیم فرموده است که شیعیان در عصر غیبت امام زمان بخوانند در پی جویی و تفحص و تحسس از یوسف زهرا، از حضرت خدیجه علیها السلام یاد می کنیم. علاوه بر آنکه امام زمان را بعنوان پسر پیامبر و امیرالمومنین و حضرت زهرا می خوانیم. او را به عنوان فرزند خدیجه می خوانیم. و می گوئیم:

اَینَ ابنُ النبیِ المصطفی، و ابن علیٍ المرتضی، و ابن خدیجه الغَرآءِ، و ابن فاطمهَ الکُبری. (۱)

کجاست فرزند محمد مصطفی، و فرزند علی مرتضی و فرزند خدیجه بلند مقام، و فرزند فاطمه زهرا بزرگترین زنان عالم.

۱- مفاتیح الجنان، دعای ندبه

شب چهارده ماه رمضان و یاد مهدی علیه السلام

اشاره

عرب برای «ماه» چند واژه دارد: هلال، قمر و بدر تمام.

هلال، به ماه سه شب اول و آخر ماه قمری گویند.

قمر، در همان شب هایی است که بین سه شب اول و سه شب آخر ماه است.

بدر تمام، ماه شب چهاردهم است که کامل می شود.

در روایات، حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف را به «قمر» و «بدر تمام» و «ستاره فروزان» تشبیه کرده اند.

الف. بدر تمام

در زیارتنامه حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف می خوانیم:

السلام علی البدر التمام؛ (۱)

سلام بر بدر تمام.

ب. قمر

در روایت آمده است:

المهدی طاووس اهل الجنه وجهُهُ کالقمر الدّرّی علیه جلابیب النور؛ (۲)

حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف طاووس اهل بهشت است؛ چهره اش مانند ماه درخشنده است و بر بدن مبارکش، جامه هایی است از نور.

۱- مفاتیح الجنان، ص ۵۳۰.

۲- منتهی الآمال، ج۲، ص ۷۶۲.

ج. کوکب درّی

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

المهدی رجلٌ من ولدی وجهُهُ کالکوکب الدّرّی؛ (۱)

مهدی مردی از فرزندان من است و چهره اش مثل ستاره تابناک است.

اگر از چهره ماهت فتد یکسو نقاب آن گه

نمی ماند دگر از ماه و از خورشید آثاری

اگر درک حضورت نیست تقدیرم چه می گردد

نقاب از چهره از بهر خدا یک لحظه برداری

محبت امام صادق به پسر خدیجه

اشاره

در دعای ندبه می خوانیم که امام صادق علیه السلام چگونه نسبت به فرزند خدیجه کبری علیها السلام حضرت بقیه الله عجل الله فرجه اظهار محبت می نماید تا جائیکه می فرماید بِاَبی اَنت و اَمیّ، و نَفْسی لَکَ الوِقاءُ و الحِمَی. (۲)

پدر و مادرم فدای تو، جانم نگهدار و حامی ذات پاک تو باد

فضایل خدیجه جده امام زمان

۱. مباهات خدا به خدیجه

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم به دستور خدا قرار شد برای چهل شبانه روز از حضرت

۱- منتخب الاثر، ص۲۳۹.

۲- منتخب الاثر، ص۲۳۹.

خدیجه علیها السـلام کناره گیری کند تا زمینه سازی انعقاد نطفه کوثر قرآن حضـرت فاطمه زهرا سلام الله علیها انجام شود لذا برای آنکه حضرت خدیجه علیها السلام گمان نکند که پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم قهر کرده توسط جناب عمار یاسر پیام فرسـتاده: به خدیجه بگو: نیامدنم به منزل چهل شـبانه روز به دستور خداست تا امر خدا جاری شود و بدان که خدای متعال هر روز به تو در مقابل فرشتگان مباهات می کند (۱)

۲. جهاد مالی خدیجه از زبان پیامبر

الف: ما قام و لا استقام دینی اِلّا بِشَیئَین: مال خدیجه و سَیفُ علی بن ابی طالب علیهما السلام (۲)

دین من قوام پیدا نکرد و استقامت نکرد مگر به دو چیز: مال حضرت خدیجه علیها السلام

و شمشیر امیرالمومنین علی بن ابی طالب علیه السلام

ب: خدیجه! و اَینَ مثلُ خدیجه؟ صَدّقَتْنی حینَ کذّبنی الناس، و آزَرَتْنی علی دین الله، و اَعانَتْنی عَلَیهِ بما لِها (۳)

خـدیجه! کجا مانند خدیجه پیدا می شود. زمانی که مردم مرا تکذیب کردند او مرا تصدیق کرد و ایمان آورد. و مرا برای اقامه دین خدا یاری کرد. و در پایداری دین خدا با مال خویش مرا کمک کرد.

۳. خدیجه انتخاب شده خدایی

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: اِنَّ الله اختارَ مِنَ النّساءِ اَرْبَعْ: مَریَمَ و آسِیَهَ و

۱- بحار ج۴۳ ص۵۳

۲- شجره طوبی ص ۲۲۲

۳- بحار الانوار ج۴۳ ص۱۳۱ ـ سفینه البحار ج۱ ص ماده «خدج»

خَدیجَه (۱) و فاطمه. خدای متعال از میان زنان نمونه و تاریخ-ساز چهار زن را برگزید: مریم، آسیه و خدیجه و فاطمه.

۴. خدیجه برترین زنان بهشت

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: اَفضَلُ نِساءِ اَهل الجَنَّه خَدیجَهُ بِنْتُ خویلدٍ، و فاطمهُ بنْتُ محمد، و آسِیَهُ بِنتُ مُزاحِمٍ و مَریَمُ بِنتُ عِمرانَ. (۲)

برترین و پرفضیلت ترین زنان بهشت اینانند: خدیجه دختر خویلد. فاطمه دختر محمد صلی الله علیه و آله و سلم، آسیه دختر مزاحم، مریم دختر عمران.

۵. بهشت مشتاق خدیجه

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: اِشتاقَتِ الجَنَّهُ الی اَرْبَع مِنَ النّساء: مَریَمُ بِنتُ عِمرانَ، و آسِیَه بَنَتُ مُزاحِم زَوجَهث فِرعَونَ و هِی زَوْجَهُ النبی فی الجنّهِ، و خَدیَجهُ بنتُ خَوَیلِدٍ زَوجَهُ النّبی فی الدنیا و الآخِرهُ و فاطمه بِنتُ مُحَمَّدٍ (۳)

بهشت مشتاق چهار زن

۱. مریم دختر عمران ۲. آسیه دختر مزاحم همسر فرعون که در بهشت همسر پیامبر مکرم اسلام است ۳. خدیجه دختر خویلد همسر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در دنیا و آخرت ۴. فاطمه دختر محمد صلی الله علیه و آله و سلم

۱- فروغ آسمان حجاز خدیجه ص۲۵

۲- تفسیر قرطبی ج۲ ص۱۳۲۵، بحار الانوار ج۴۳ ص۹

۳- بحارالانوار ج۴۳ ص۵۳

۶. خدیجه از کُمّلین روزگار

پیامبر عظیم الشان السـلام فرمودند: کَمُلَ مِن الرّجال کثیرٌ و لَمْ یَکْمُلْ مِنَ النّساءِ اِلّا اَربَع: آسـیَهُ بنتُ مُزاحم امرأهُ فرعون، و مریم بنت عِمرانَ، و خدیجه بنتُ خُوَیلْد و فاطِمهُ بنت مُحَمَّدٍ. (۱)

بسیاری از مردان در کمال به نقطه اوج می رسیدند ولی از میان زنان فقط چهار زن به قلّه کمال رسیدند: آسیه، مریم، خدیجه و فاطمه.

۷. سلام خدا به خدیجه

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: جبرئیل امین نزد من آمد و فرمود:ای پیامبر خدا! این خدیجه است بنده خاص و پراخلاص بارگاه پروردگار.

فَاقْرَأ علیهَا السلام مِن رَبّها و مِنّی و بَشِّرها بِبَیْتٍ فی الجنهِ مِنْ قَصَبٍ لاصَخَبٌ و لا نَصَبٌ (۲)

هنگامی که خدیجه نزدت آمد. سـلام پروردگارت را به او برسان. سـپس سـلام مرا به او برسان. و به او بشارت بده به خانه ای باشکوه از یک قطعه از زبرجد (۳)در بهشت که هیچ رنج و نارامی در آن وجود ندارد.

۱- الکشاف ج۴ ص۵۷۳

۲- ۲۱. صحیح بخاری ج۵ ص۱۱۲

۳- ۲۲.منظور از خـانه بلورین در بهشت قصـری است که از یک گوهر توخالی است نه آنکه ازقطعه های مختلف ساخته شـده باشد. بحارالانوار ج۱۶ ص۸

۸. دفاع خدیجه از محمّد صلی الله علیه و آله

وقتی حضرت خدیجه علیها السلام با محمّد ازدواج نمود مردان قریش او را سرزنش کردند که با وجود خواستگارانی از سران قریش و بزرگان عرب و امراء چگونه شد که با یتیم ابوطالب که هیچ سرمایه و امکاناتی ندارد ازدواج کند و مهریه اش را از مال خودش قرار دهد لذا زنان قریش را به مهمانی دعوت کرد پس از پذیرایی اینگونه فرمود:

معاشر النساء بَلَغنی اَنّ بعولتکنّ عابوا عَلّیَّ فیما فَعَلْتُه، مِنْ اَنّی تزوَّجْتُ محمداً صلی الله علیه وآله و اَنَا اَسئلکُم هَلْ فیکم مِثْلُه؟ اَو فی بَطْنِ مکه شکله مِنْ جَماله و کماله و فَضلِه و اخلاقه الرضیهُ و اَنَا قد اَخَذْتُهُ لِاجَلِ ما قد رأیت منه (۱)

ای زنان قریش! به من خبر داده اند که همسران شما از من عیبجویی کرده اند در اینکه باحضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم ازدواج کردم و مهریه ام را از مال خویش پرداخته ام! و من از شما می پرسم آیا در میان مردانتان همانندی برای او سراغ دارید؟ آیا در شهر مکه کسی در جمال و کمال و فضایل اخلاقی و نفسانی به پای او می رسد.

و من به جهت آن کمالاتی که از وی مشاهده کردم انتخاب نمودم.

۹. ملاک انتخاب خدیجه، پیامبر را

حضرت خدیجه علیها السلام توسط کسی پیغام داد به پیامبر که

۱- بحارالانوار ج۱۶ ص ۷۱

نزد او بیاید وقتی حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم حاضر شد حضرت خدیجه علیها السلام خطاب به او فرمود: یَابنَ عَم انّی رَغبتُ فیکَ لقرابتکَ منّی و شرفِکَ فی قَومِکَ، و امانتکَ عندهم، و حُسنِ خُلقِکَ، و صدق حدیثکَ (۱)

ای پسرعمو! من به خاطر خویشاوندی، شخصیت، امانت داری، خوش اخلاقی و راستگویی تو در میان قوم، مشتاق و شیفته تو شده ام.

۱۰. هستی خدیجه فدای محمّد

حضرت خدیجه سلام الله علیها خطاب به عمویش ورقه بن نوفل گفت:ای عمو! کلید تمام خزانه های اموالم را نزد حبیبم محمّد صلی الله علیه و آله و سلم ببر و از جانب من به او بگو:

ان هذه جمیعها هدیهٌ له و هی مِلکُه یتصرّف فیها کیف یشاء، انّ مالی و عبیدی و جمیع ما اَملِکُ و ما هو تَحْتَ یَدی فَقَدْ و هبتُه لمحمّد صلی الله علیه و آله و سلم اجلالاً و اعظاماً له. (۲)

تمامی اموالم هدیه است به محضراو تمامی آن ملك اوست که هر گونه تصرفی که می خواهد در آن بکند، آنچه از مال و برده گان و املاك دارم و آنچه که در آن تصرف می کنم، تمامی آن هبه است به محمّد صلی الله علیه و آله و سلم تا احترام و تعظیمی باشد از من به ساحت با عظمت او.

۱- الصحیح من سیره النبی ج ۲ ص ۱۱۵ _ سیره ابن هشام ج۱ ص۱۹۹
۲- بحار الانوار ج۱۶ ص ۷۱

و خودش را به عنوان «کنیز محمّد» معرفی نمود و اَنَا جاریتکَ (۱)

۱۱. وصیت خدیجه

هنگامی که بیماری ام المومنین حضرت خدیجه کبری سلام الله علیها شدت یافت از پیامبر خواست تا به وصایای او گوش فرا دهند عرضه داشتند:

«یا رسول الله اسمع وصایایَ»

وصیت اول (طلب حلالیت): اعفنی یا رسول الله فَاِنّی قاصِرهٌ فی حقک.ای پیامبر خدا، مرا عفو کنید به خاطر کوتاهیم در ادای حقوقتان!! (۲)

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: حاشا و کلّا. ما رأیتُ منکِ تقصیراً. فَقَدْ بَلَغْتِ جَهدَکِ و تَعبْتِ فی داری غایهَ التَّعَبِ، و هرگز چنین چیزی نیست، من از شما کوتاهی ندیده ام، شما آخرین توان و تلاش را در ادای حقوق رسالت انجام داده اید و بیشترین سختی ها را در زندگی با من متحمل شده اید و تمام اموالتان را در راه خدا صرف نموده اید

وصیت دوم (سفارش به فاطمه): اوُصیکَ بهذه و اشارت الی فاطمه سلام الله علیها فانها یتیمهٌ من بَعدی فلا یؤذیها اَحَدٌ من نساء قریش، و لا یلطمن خَدَّها، و لا یَصِحْنَ و جهِها، و لا یرینها مکروهاً. (۳)

۱- سفینه البحارج ۱ماده (خدج)

۲- سفینه البحارج ۱ماده (خدج)

۳- سفینه البحارج ۱ماده (خدج)

وصیت می کنم شما را به دخترم فاطمه زهرا سلام الله علیها (که کنار مادرشان نشسته بود) ایشان پس از من یتیم و غریب و تنها می شود، پس کسی از زنان قریش او را اذیت نکند او را سیلی نزنند، و بر او فریاد نکشند و با او به سختی و درشتی رفتار نکنند.

وصیت سوم (طلب عبا): اما الوصیه الثالثه. فانی اقولها لِابنَتی فاطمه و هی تقول لکَ، فَاِنّی مُستَحیَهٌ منک یا رسول الله.

وصیت سوم را به دخترم فاطمه سلام الله علیها می گویم و ایشان به شما بازگو می کند زیرا ای رسول خدا! از شما خجالت می-کشم.

فقام النبی صلی الله علیه و آله و سلم و خَرَجَ من الحجره، سپس خدیجه به حضرت زهرا علیها السلام فرمود: یا حبَیبَتی و قُرَّهَ عینی، قولی لابیک اِنّ اُمّی تَقول: انَاَ خائفَهٌ من القَبر. اُریدُ منکَ ردائک الذی تلبسه حین نزولِ الوحیِ، تکفّننی فیه.

ای حبیبه من، و ای نور چشمانم، به پدرت بگو، مادرم می گوید: من از قبر در هراسم و از شما می خواهم آن ردایی که هنگام نزول وحی می پوشید، کفن من قرار دهید.

فخرجت فاطمه علیها السلام و قالت لَابیها ما قالت اُمُّها خدیجه علیها السلام .

پس حضرت فاطمه وصیت مادرشان را به پیامبر بازگو کردند.

فقام النبی صلی الله علیه و آله و سلم و سَلَّمَ الرداء الی فاطمه سلام الله علیها و جاءت به اِلی اُمّها فَسَّرتْ به سروراً عظیماً.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم برخواستند و ردائی که هنگام نزول وحی به شانه مبارک می افکندند را به صدیقه طاهره علیها السلام دادند و ایشان آن

را برای مادرشان حضرت خدیجه آوردند حضرت خدیجه به شدت خوشحال شد.

۱۲. کفن بهشتی برای خدیجه

وقتی روح مطهر خدیجه به ملکوت اعلی پیوست پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم او را غسل و حنوط کردند و خواستند که در همان رداء مخصوص کفن کنند که جبرئیل نازل شد و گفت: یا رسول الله! ان الله یُقرِئک السلام و یخصّک با التَّحیه و الاکرام و یقول لک یا محمد! ان کفن خدیجه من عندنا، فانها بذلت ما لَها فی سَبیلنا.ای رسول خدا! خدای متعال سلامت می رساند و تو را با بهترین و گرامی ترین درودها و احترام ها مخصوص می گرداند و به تو می گوید:ای حبیب ما! کفن خدیجه با ماست چون او همه دارائی اش را در راه ما بخشید.

فجاء جبرئیل بکفن و قال: یا رسول الله! هذا کفن خدیجه و هُو مِن اَکفانِ الجَنَّه اَهدیَ الله الیها.

پس حضرت جبرئیل کفنی آورد و گفت:ای رسول خدا، این کفن از بهشت است و خداوند آن را به حضرت خدیجه علیها السلام هدیه نموده است.

فکفَّنها رسول الله بردائه الشریف اَوَّلاً و بما جآءَ به جبرئیل علیه السلام ثانیاً، فکان لها کفنان، کفنٌ من الله و کفنٌ من رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم . (۱)

سپس رسول خدا حضرت خدیجه را ابتدا با رداء خودشان کفن

۱- سفینه البحارج۱ماده (خدج)

کردند و سپس با کفنی که جبرئیل آورده بود پس حضرت خدیجه در دو کفن دفن شد یکی از الله یکی از رسول الله.

۱۳. شفاعت خدیجه از شیعیان

شخصـی از امام صادق علیه السلام پرسید: منظور از حجاب بین بهشتیان و دوزخیان چیست و طبق آیه ۴۶ سوره اعراف «و بَیَنَها حجابٌ و عَلَی الاعَراف رجالٌ یَعرِفُونَ کُلًا بِسیماهُمْ...)

حضرت فرمود: «آن حجاب، سوری و دژی بلند است بین بهشت و دوزخ.»

پس فرمود: قائمٌ علیه محمّدٌ و علیٌّ و الحسنُ والحُسَین فاطمهَ و خدیجهَ علیه السلام .

فَیُنا دونَ: اَینَ مَحبَّونا؟ اَینَ شیعتُنا، فَیَقبِلُونّ اِلیهم. فیَعرِفُونَهم بِاَسمائهم و اَسماءِ آبائِهم.

بر فراز آن سور (اعراف) حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم، حسن و حسین علیها السلام، فاطمه و خدیجه علیهما السلام قرار دارنـد. فریـاد می زننـد: دوسـتان ما کجاینـد؟ شـیعیان ما کجاینـد؟ دوسـتان و شـیعیان به سوی آنها روانه می گردنـد. آنها دوستان و شیعیان را با نامهای خودشان و نامهای پدرانشان می شناسند. آنگاه دست شیعیان و دوستان را می گیرند و آنها را از گذرگاه و گردنه اعراف و پل صراط عبور می دهند و روانه بهشت می کنند (۱)

۱- کنز الفوائد ص۸۹ به نقل خدیجه همسر پیامبر محمدی اشتهاردی ص ۲۸۱

۱۴. رجعت حضرت خدیجه هنگام ظهور مهدی

آیات متعدد و حدود پانصد روایت دلالت بر رجعت دارند یعنی در عصر ظهور حضرت بقیه الله عجل الله تعالی فرجه الشریف پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و بعضی از یاران آن حضرت و اولیاء الهی به دنیا مراجعه می کنند و مدتی در دنیا زندگی می کنند و از دشمنان انتقام می گیرند. امام صادق علیه السلام خطاب به مفّضل بن عمر فرمود: سپس امام حسین علیه السلام در حالیکه به خونش رنگین است همراه یاران شهیدش در کربلا ظاهر می شوند هنگامی که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم او را با این وضع می بیند گریه می کند اهل آسمان ها و زمین در گریه او می گریند.

در جانب راست امام حسین علیه السلام حضرت حمزه، و در طرف چپ او حضرت جعفر طیار حرکت می کنند. در این هنگام حضرت خدیجه علیها السلام می آید در حالی که حضرت محسن فرزند شهید حضرت فاطمه، را در آغوش گرفته همراه فاطمه بنت اسد (مادر حضرت علی علیه السلام) می آیند و بلند بلند گریه می-کنند. حضرت زهرا علیها السلام مادر محسن علیه السلام پشت سر آنها می آید و فریاد می زند: هذا یَومکم الذی کُنتم تُوعَدوُنَ، این همان روزی است که به شما وعده داده می شد. (۱)

آنگاه امام صادق علیه السلام گریه کرد به طوری که محاسنش از اشک چشمش خیس شد، مفضّل نیز گریه طولانی نمود. (۲)

آری رحلت شهادت گونه حضرت خدیجه علیها السلام در سال دهم بعثت

۱- انبیاء آیه ۱۰۳

۲- بحارالانوار ج۵۳ ص۲۳

دهم ماه مبارک رمضان در مکه معظم واقع شد و در قبرستان ابوطالب در دامنه کوه حَجون مدفون گشت.

مدح خدیجه

ای خو گرفته با نَفَست عطر احمدی

ای پیشتر ز بعثت احمد محمّدی

ای بارها سلام ترا بر رسول خود

ابلاغ کرده ذات خداوند سرمدی

چون شمع در فروغ نبوت گداختی

پیش از نزول وحی نبی را شناختی

ای بر تو لحظه لحظه سلام پیمبران

خاک دَرِ تو سجده گه خیل سروران

پیش از پیمبریِّ پیمبر به روی او

چشم تو دید آنچه ندیدند دیگران

در قلب تو کتاب کمالش نوشته شد

سر خط مادریت به آلش نوشته شد

بی دامن تو ختم رسل کوثری نداشت

نخل بلند آروزی او بری نداشت

حتی علی که جان عزیز پیغمبر است

در ملک بی حدود خدا همسری نداشت

ای همدم رسول خدا در نزول وحی

ای دامن تو مرکز نور بتول وحی

تو وصل بر رسول و زهستی جدا شدی

تو آفتاب بیت سراج الهدی شدی

نیزار وحی مثل علی شیرمرد داشت

ای شیرزن تو تالی شیر خدا شدی

دارایی تو هدیه به پروردگار شد

در جنگ اقتصاد نبی ذوالفقار شد

تو دیگر و زنان جهان جمله دیگرند

سادات عالمت پسرانند و دخترند

دارایی تو، تیغ علی، خلق مصطفی

در پیشبرد فتح نبوّت برابرند

دامان پاک تو ثمرش یازده ولیست

این رتبه ات بس است که داماد تو علیست

در دور بت پرستی و تاریکی حجاز

بودت رخ نیاز به درگاه بی نیاز

پیش از نزول وحی الهی تو و علی

خواندید با رسول خدا در حرم نماز

چون تو که با رسول خدا همسری کند

دُرّ یتیم آمنه را مادری کند

ای تکیه گاه خواجه ی لولاک شانه ات

ای لحظه لحظه ذکر محمّد ترانه ات

به یازده ستاره ی توحید، آسمان

روی منیر فاطمه خورشید خانه ات

در بیت آفتاب مه تام کیست، تو

اول زن مجاهد اسلام کیست، تو

پیغمبر خدا به تو عرض اراداتش

زهراست هم کلام تو پیش از ولادتش

گویی که با تو گرم سخن بود فاطمه

حتی به لحظه های غروب شهادتش

با آنکه سالها ز جهان چشم بسته ای

انگار دور بستر زهرا نشسته ای

ای اُمّ پاک نبی ام مومنین

ای مادر بزرگ امامان راستین

روزی که یار هر دو جهان یاوری نداشت

روزی که آن معین بشر بود بی معین

مردانه ایستادی و کردی حمایتش

تا جاودانه ماند چراغ هدایتش

ای قامتت به قائم توحید قائمه

دشمن شدند با تو دغل دوستان همه

از هست خویش دست کشیده و ذات حق

بخشید گوهری به تو مانند فاطمه

الحق تویی تو که کغو پیمبری

شایسته ای که بهر نبی کوثر آوری

آزرد ای فرشته فرشته حق اهرمن ترا

زخم زبان زدند به هر انجمن ترا

از بس که ریخت عطر قداست پیکرت

پیراهن رسول خدا شد کفن ترا پیکرت

از بس بلند بود مقام و جلال تو

گردید سال حزن نبی ارتحال تو

روح مقدّست چو در بهشت به پرواز می شود

درهای غم به قلب نبی باز می شود

در فصل خردسالی و آغاز زندگی

بی مادری فاطمه آغاز می شود

اشک نبی برای تو ای جان پاک ریخت

بادست خویش بر تن پاک تو خاک ریخت

با رفتن تو یار محمد ز دست رفت

خورشید روزگار محمد ز دست رفت

شد حمله ور به گلشن دین لشکر خزان

تو رفتی و بهار محمد ز دست رفت

زیبد که با هزار زبان در ثنای تو

«میثم» دُر قصیده بریزد به پای تو (۱)

زبان حال پیامبر در سوگ همسرش خدیجه

رفتی و داغت مانده بر دلم خدیجه

تاریک از این غم گشته محفلم خدیجه

دردم ندارد مرهمی

احمد ندارد همدمی

ای همسر من

ای یاور من

ای اولین مومن به آیینم خدیجه

کردی فدا جان در ره دینم خدیجه

ای غمگسار مسلمین

با رفتنت گشتم حزین

ای همسر من

ای یاور من

خون چشم زهرا دخترت در این عزا شد

در کودکی با درد غربت آشنا شد

با قلب پرخون دخترت

در بر کشیده پیکرت

ای همسر من

ای یاور من

۱- حاج غلامرضا سازگار، متخلص به «میثم».

ترسم که از داغ تو زهرا جان سپارد

او طاقت هجران رویت را ندارد

تادیدگانت بسته شد

از غصه دل شکسته شد

ای همسر من

ای یاور من

حیدر شده نوحه سرای ماتم تو

زانوی غم در برکشیده از غم تو

محزون ز هجرانت علی

گردیده گریانت علی

این همسر من

ای یاور من (۱)

غربت بی مادری

حرم گرید برای رحمه للعالمین امشب

فضای مکه دارد ماتم بانوی دین امشب

حریم وحی حق

شده ماتم سرا

رسول هاشمی

شده صاحب عزا

نشسته فاطمه در غربت بی مادری امشب

گرفته گرد غم آیینه پیغمبری امشب

حریم وحی حق

شده ماتم سرا

رسول هاشمی

شده صاحب عزا

خدیجه رفت و شد صدیقه اطهر یتیم امشب

نبی سر در گریبان آل پیغمبر یتیم امشب

حریم وحی حق

شده ماتم سرا

رسول هاشمی

شده صاحب عزا

کنار تربتش چشم رسالت گریه کرد امشب

ز داغ رحلت بانوی عصمت گریه کرد امشب

حریم وحی حق

شده ماتم سرا

۱- رازی اصفهانی.

رسول هاشمی

شده صاحب عزا

به عام الحزن محنت تازه شد داغ نبی امشب

خزانی شد گل نیلوفر باغ نبی امشب

حریم وحی تو امشبشده ماتم سرا

رسول هاشمی

شده صاحب عزا (۱)

در عزای ام المؤمنین

امشب زمین و آسمان را غم گرفته

زهرا برای مادرش ماتم گرفته

ای آسمان خون گریه کن در ماتم او

زیرا که امشب گریه کرده همدم او

امشب شب هجران دو دلداده باشد

شام وداع همسری آزاده باشد

گرد یتیمی بر رخ زهرا نشیند

از بعد مادر رنگ شادی را نبیند

آئینه مهر و وفا و عشق بشکست

امشب علی گویا که مادر داده از دست

امشب خدیجه می رود از خانه وحی

تاریک شد در ماتمش کاشانه وحی

چشم از خدیجه برنمی دارد پیمبر

خون جگر از دیده می بارد پیمبر

یارب خدیجه عاشق و همراز من بود

در راه قرآن چون علی جانباز من بود

ای در غریبی آشنایم ای خدیجه

ای جان نثار باوفایم ای خدیجه

در موج طوفان ها فداکاری نمودی

با مال و جان خود مرا یاری نمودی

در راه من زخم زبان ها را شنیدی

هر دردو محنت را به جان خود خریدی

ای هرنگاهت در خزان غم بهاران

در حفظ جانم پیکرت شد سنگباران

۱- جعفر رسول زاده کاشانی، متخلص به «آشفته».

لرزانده اشک دخترت عرش خدا را

سوزانده تنهایی او دل های ما را

۱۳ ماه رمضان نزول کتاب انجیل و یاد مهدی

اشاره

۱۳ ماه رمضان نزول کتاب انجیل و یاد مهدی

(۱)

«انجیل» نام کتاب حضرت عیسی بن مریم علیه السلام می باشد.

نام این کتاب دوازده بار در قرآن مجید ذکر شده است قرآن، انجیل را کتاب خدا می داند ولی آن انجیلی را کتاب آسمانی می خواند که مشتمل بر احکام و تکالیف بشر باشد، زندگی او را تنظیم کند و سر و سامان بخشد، چنان که شأن ادیان الهی است گویند: انجیل های کنونی نزد مسیحیان چهار است: انجیل مَرقُس که از همه اناجیل، قدیم تر است و به احتمال قوی در شهر انطاکیه در حدود سال های ۶۵ ـ ۷۰ میلادی به تحریر درآمده است. انجیلِ متی و لوقا پس از مَرقُس و انجیل یوحَنّا. شصت سال پس از مسیح یعنی سال ۹۳ میلادی نوشته شده است، لازم به ذکر است که مسیحیان در کنار چهار انجیل، به مجموعه ای دیگر مکتوبات و رسالات اعتقاد دارند که

۱- محدث قمی(نیز در کتاب هدیه الانام الی قایع الایام قائل به نزول انجیل در دوازدهم ماه رمضان است. عن حَفص بن غیاث عن الصادق(قال: قال النبی(: نَزَلَتْ صُحُفُ ابراهیمَ فی اوّل لَیلهٍ مِن شَهر رَمضَانَ، و أنزِلَتِ التَّوراهُ لِسِتٍ مَضَینَ مِنِ شهر رَمضانَ، و اُنْزِلَ الانجیلُ، لِثَلاثِ عَشَرَهَ لَیلَهً فَلَتْ مِن شَهَر رَمضانَ، و أنزِلَ الزَّبُورُ لِثَمانِ عَشَرَ خَلَوْنَ من شهرِ رَمضانَ، و اُنزِل القرآنُ فی ثَلاثِ و عِشرینَ من شهر رمضانَ. حفص بن غیاث گوید: امام صادق(از قول پیامبر(فرمود: صحف ابراهیم(در شب اول ماه رمضان نازل شد، و تورات در شب ششم ماه رمضان و انجیل در شب سیزدهم ماه رمضان نازل شده، و زبور در شب هیجدهم ماه رمضان و قرآن در شب بیست و سوم ماه رمضان نازل شده است. اصول کافی (ترجمه شیخ محمد باقر کمرئی) کتاب فضل القرآن، ج۴، ص۴۴۴.

به آن مجموعه آن ها «عهـد جدیـد» اطلاق می نمایند. به هر تقدیر آن چه که برای هدایت آدمیان توسط حضـرت عیسـی علیه السـلام آورده شـده، از دسترس مـا خـارج است و آن چه که به نـام اناجیـل در کتـاب مقـدس دیـده می شود، محصول تلاشِ مسیحیان و رسولان دوره ی اول مسیحیت می باشد. (۱)

منجی نزد مسیحیان

حضـرت عیسی علیه السلام مبعوث شد تا مردم را بشارت دهد کلمه «انجیل» از لغت یونانی گرفته شده و به معنای «خبر خوش» و بشارت به رهایی آمده است. این بشارت همان قیام سکوت خداوند و یا به تعبیر دیگری می توان از آن به حکومت توحیدی در سطح کره زمین یاد نمود.

در کتاب مقدس می خوانیم: «بر من واجب است تا تمام شهرها را به ملکوت خدا بشارت دهم و برای این امر فرستاده شده ام». (۲)

در انجیل متی آمده است: «حضـرت عیسـی در جمیع شـهرها و دهات سیر می کرد و در مجامع آنها مردم را تعلیم و به ملکوت بشارت می داد. (۳)

در کلمات حضرت مسیح کلمه «فرزند انسان» را یا به چشم می خورد، در انجیل متی آمده است: «به حق می گویم که از میان

۱- روز شمار قمری، ص۲۵۲.

۲- موعودشناسی، ص۲۵۲.

۳- موعود شناسی، ص۱۱۴ _ انجیل متی، ۹/۶۲/۳۵.

حاضرین در این مکان کسانی هستند که مرگ را نمی چشند تا اینکه «فرزند انسان» را مشاهده نموده که در ملکوتش می آید. (۱)

و نیز می خوانیم: «به همین جهت آماده باشید، در ساعتی که انتظار آن را نمی کشید «فرزند انسان» خواهد آمد. (۲)

مقصود از «فرزند انسان» کیست؟

مسیحیان درصدد آن هستند که بر حضرت مسیح منطبق سازند، ولی از قرائن و شواهد موجود استفاده می شود که مقصود از «فرزند انسان» شخصی غیر از مسیح است که همان حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف باشد.

الف: در انجیل یوحنا از حضرت مسیح می خوانیم: «من طالب مسجد و عظمت خود نیستم در آنجا کسی است که آن را می طلبد و حکم می کند. (۳)

ب: از عباراتی که در انجیل متی آمده به خوبی استفاده می شود که «فرزند انسان» در آن عبادات غیر از حضرت مسیح است که در آخر الزمان به جهت پیاده کردن ملکوت خداوند ظهور کرده و عیسی بن مریم او را متابعت و مشایعت خواهد نمود.

زمان ظهور منجی در اناجیل

از برخی عبادات اناجیل به دست می آید که وقت ملکوت آسمان ها

۱- موعود شناسی، ص۱۱۴ _ کتاب مقدس، عهد جدید، انجیل متی، ص۸۲ _ ۸۴، رقم۱۳ _ ۲۸.

۲- موعود شناسی، ص۱۱۴. _ کتاب مقدس، عهد جدید، انجیل یوحنا، ص۳۱۷، رقم ۵۰.

۳- موعود شناسی، ص۱۱۴. _ کتاب مقدس، عهد جدید، انجیل یوحنا، ص۳۱۷، ۲۴/۱۰۵/۴۴.

که همان حکومت عدل جهانی توحیدی در روی زمین است، «آخر الزمان» معین شده است.

حضرت عیسی علیه السلام در مورد مقدمات برپایی ملکوت خداوند می فرماید: «و زود است که خبر از جنگ ها و شایعات بشنوید، مبادا که فزع کنید، زیرا حدوث آن ها حتمی است، ولی نهایت عالم نخواهد بود. (۱)

و نیز می فرماید: «... آنکه تا نهایت باقی می ماند اوست کسی که خلاصی می یابد» (۲)

در این مطلب موافق روایاتی است که از رسول اکرم صلی الله علیه و آله رسیده اشاره دارد به اینکه «المهدی یخرج فی آخر الزمان» (۳) «مهدی در آخر الزمان خروج خواهد کرد».

علائم ظهور منجی در اناجیل

در انجیل متی آمده است: «... و در آن هنگام که عیسی در باغ زیتون نشسته بود شاگردانش به نزد او آمده و با او خلوت کردند و از او سؤال نمودند: به ما بگو: در چه زمانی این امور تحقق خواهد یافت و علامت و نشانه آمدن تو و پایان عالم چیست؟ (۴)

و نیز می خوانیم: «و زود است که خبر از جنگ هایی می شنوید...

۱- موعودشناسی، ص۱۱۵ _ کتاب مقدس، عهد جدید، انجیل متی، ص۱۰۲، رقم۶.

۲- موعودشناسی، ص۱۱۵ _ کتاب مقدس، عهد جدید، انجیل متی، ص۱۰۲، ۲۴/۱۰۳/۱۳.

۳- موعودشناسی، ص۱۱۶ _ الغیبه طوسی، ص۱۷۸.

۴- موعودشناسی، ص۱۱۷ _ کتاب مقدس، عهد جدید، انجیل متی، اصحاح۲۴، ص۱۰۲، رقم۳.

مبادا که فزع کنید زیرا وقوع آنها حتمی است» (۱)

و نیز آمده است: «و هنگامی که فرزند انسان در مجد و عظمتش می آید و در حالی که ملائکه او را همراهی می کنند بر روی مرش عظمتش می نشیند و جمیع امّت ها نزد او محشور خواهند شد». (۲)

در انجیل لوقا آمده است: «فریسیّون از او سؤال نمودند: چه زمانی ملکوت خداوند می آید؟ او در جواب فرمود: ملکوت خداوند غیر مترقبّه می آید». (۳)

و نیز می خوانیم: «و هنگامی که خبر از جنگ ها و فتنه ها شنیدید نزع نکنید زیرا این امور باید در ابتدا تحقق یابد ولی این پایان عالم نیست. آن گاه به آنان فرمود: زود باشد که اُمتی بر اُمتی و مملکتی بر مملکتی قیام کند و زلزله های شدید و گرسنگی ها و قحطی ها در مکان های زیادی به وقع پیوندد و زود است که امور خوفناک و نشانه های بزرگی حادث گردد». (۴)

اوصاف یاران منجی در اناجیل

در اناجیل مسیحیان اوصافی برای یاران منجی بشریت ذکر شده که به برخی از آنها اشاره می کنیم:

۱. اطاعت: در انجیل مرقس آمده است: «به حق به شما می گویم:

۱- موعودشناسی، ص۱۱۸ _ انجیل متی، ۲۴/۱۰۲/۶.

۲- موعودشناسی، ص۱۱۸ _ کتاب مقدس، عهد جدید، انجیل متی، اصحاح۲۵، ص۱۰۷، رقم۳۱ _ ۳۴.

۳- موعودشناسی، ص۱۱۸ _ انجیل لوقا، ۱۷/۲۵۲/۲۰.

۴- موعودشناسی، ص۱۱۸ _ انجیل لوقا، ۲۱/ ۲۶۵/۹ _ ۱۱.

هرکس که همانند طفل، ملکوت خدا را نپذیرد در آن داخل نخواهد شد». (۱)

مثال به طفل اشاره به اطاعت مطلق است.

۲. عمل به احکام: در انجیل متی آمده است: «این گونه نیست که هرکس یا ربّ یا ربّ بگوید داخل در ملکوت آسمان ها شود، بلکه هرکس به خواست پروردگار عمل کند در آسمان هاست» (۲)

۳. استضعاف: در انجیل لوقا آمده است: «خوشا به حال شما ای فقرا، زیرا برای شماست ملکوت خداوند. خوشا به حال شما ای گرسنگان در امروز، زیرا در آینده سیر خواهید شد. خوشا به حال شما ای گریه کنندگان، زیرا در آینده خندان خواهید شد.

این در حالی است که در جای خود «ملکوت آسمان» به عصر ظهور تطبیق شده است». (۳)

وسعت حکومت حضرت مهدی در اناجیل از عهد جدید استفاده می شود که حکومت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف که از آن به ملکوت آسمان ها یا ملکوت خداوند برای فرزندانشان تعبیر شده تمام روی زمین را فرا خواهد گرفت.

در انجیل لوقا آمده است: «در آینده مردی از شرق و غرب و شمال و جنوب زمین آمده و بر سر سخره، در ملکوت خداوند خواهند

۱- موعودشناسی، ص۱۱۷ _ کتاب مقدس، عهد جدید، انجیل مرقس، ص۱۵۷، رقم۱۵.

۲- موعودشناسی، ص۱۱۷ _ کتاب مقدس، عهد جدید، انجیل متی، ۷/۵۶/۲۱.

۳- موعودشناسی، ص۱۱۷ _ کتاب مقدس، عهد جدید، انجیل متی، ص۲۱۰، رقم ۲۰ و ۲۱.

نشست». (۱)

و در انجیل مَرقُس می خوانیم: «و واجب است که قبل از آن به جمیع عالم بشارت داده شود». (۲)

در احادیث اسلامی نزی به این موضوع اشاره شده است: امام باقر علیه السلام می فرمایند:

«القائم منّا... یبلغ سلطانُه المشرف و المغرب»، (۳) قائم از ما... حکومت او مشرق و مغرب عالم را فرا خواهد گرفت.»

ابو داوود به سندش از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم نقل کرده که فرمود: «و یَهلِكُ الله فی زمانه الملل کلَّها اِلَّا الإِسلام»؛ (۴) خداوند در زمان او (مهدی) اهل هه ملت ها به جز اسلام را هلاک خواهد نمود.»

بازگشت حضرت عیسی به زمین در اناجیل مطابق نصّ آیات قرآن و اناجیل، حضـرت عیسی علیه السلام به آسمان ها رفت و در پایان تاریخ به زمین باز می گردد.

در انجیل یوحنّا می خوانیم: «از من شنیدید که به شما گفتم: من می روم و دوباره به سوی شما باز می گردم». (۵)

در قرآن نیز به نزول حضرت عیسی علیه السلام اشاره شده است:

۱. خداوند متعال می فرماید: « وَیُکَلِّمُ النَّاسَ فِی الْمَهْدِ وَکَهْلًا وَمِنْ

۱- موعودشناسی، ص۱۱۶ _ انجیل لوقا، ۱۳/۲۴۲/۲۹.

۲- موعودشناسی، ص۱۱۶ _ انجیل مرقس، ۱۳/۱۶۶/۱۰.

۳- موعودشناسی، ص۱۱۶ _ کمال الدین، ص ۳۳۰، ح۱۶.

۴- موعودشناسی، ص۱۱۶ _ سنن ابی داوود، ج۲، ص۳۱۹، ح۴۳۲۴.

۵- موعودشناسی، ص۱۱۶ _ کتاب مقدس، عهد جدید، انجیل یوحنا، ص۳۳۹، رقم ۲۸ _ ۳۰.

الصَّالِحِینَ» (۱) و او (عیسی) در گهواره و به هنگام پیری با مردم سخن می گوید.»

می دانیم که حضرت عیسی علیه السلام سی سالگی به آسمان ها رفت، پس مقصود به پیری همان زمان نزول او از آسمان در آخرالزمان است.

۲. و نیز خداوند می فرماید: « وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْکِتَابِ إِلَّا لَیُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَیَوْمَ الْقِیَامَهِ یَکُونُ عَلَیْهِمْ شَهِیدًا» (۲) «و هیچ یک از اهل کتاب نیست مگر اینکه پیش از مرگش به او (مسیح) ایمان می آورد و روز قیامت بر آنها گواه خواهد بود.»

ضمیر «به» و «موته» به حضرت عیسی علیه السلام باز می گردد. از این آیه به خوبی استفاده می شود که حضرت عیسی در آخر الزمان از آسمان نزول کرده و مردم به او ایمان خواهند آورد. (۳)

۳. و نیز می فرماید: « وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَهِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا» (۴) «و همانا عیسی نشانه روشنی برای قیامت است پس در آن شک نداشته باشید.» (۵)

و نیز روایات شیعه و سنّی به نزول حضرت عیسی اشاره کرده است.

بخاری به سند خود از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل کرده است که فرمود:

۱- سوره آل عمران، آیه۴۶.

۲- سوره نساء، آیه۱۵۹.

۳- موعودشناسی، ص۱۱۲؛ صحیح بخاری، ج۴،ص۱۴۳؛ درالمنثور، ج۲، ص۲۴۱.

۴- سوره زخرف، آیه۶۱.

۵- جامع البیان، ج۴، ص۱۴۳.

«کیفَ انتم اذا نزل ابن مریم فیکم و امامکم منکم»؛ (۱) «شما را چه می شود هنگامی که فرزند مریم در میان شما فرود آمده در حالی که امام شما از بین شماست.»

شیخ صدوق رحمه الله به سندش از محصد من مسلم ثقفی نقل کرده که از امام باقر علیه السلام شنیدم که می فرمود: «القائم منا منصور بالرعب... و ینزل روح الله عیسی بن مریم، فیصلّی، خلفَه»، (۲) «قائم از ماست که با رعب و وحشت (که در قلوب مردم می افتد) یاری خواهد شد... و روح الله عیسی بن مریم فرود آمده و پشت سر او به نماز خواهد ایستاد.»

محل فرود آمدن حضرت عیسی

از روایات اسلامی استفاده می شود که مکان نزول حضرت عیسی علیه السلام در آخر الزمان سرزمین «دمشق» است.

طبرانی به سند خود از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل کرده که فرمود: ینزل عیسی بن مریم علیه السلام عند المناره البیضاء شرقی دمشق»؛ (۳) «عیسی بن مریم کنار مناره سفید قسمت شرق در سرزمین دمشق فرود خواهد آمد.»

ابن کثیر می گوید: «مسیح دجال خروج می کند، آن گاه مسیح از آسمان بر زمین فرود می آید و محل فرود او کنار مناره سفید شرقی

۱- صحیح بخاری، ج۴،ص۱۴۳.

۲- کمال الدین، ص۳۳۱، ح۱۶.

۳- موعودشناسی، ص۱۱۳؛ المعجم الکبیر، ج۱، ص۲۱۷.

در دمشق هنگام نماز صبح است». (۱)

علت زنده ماندن حضرت عیسی تا کنون

حکمت بقا و زنده ماندن حضرت مسیح علیه السلام خصوصیاتی یافت می شود که در سایر انبیاء نبوده است، از قبیل ولادت بدون پدر، زنده کرده مردگان، به آسمان ها رفتن و دیگر خصوصیات.

۲. زنده بودن و بقای او برهان و دلیل و شاهدی بر غیبت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف خواهد بود، زیرا بقای مسیح با عمری بیش از دو هزار سال، دلیلی بر امکان وجود و حیات حضرت مهدی علیه السلام در کمتر از این مقدار سال است، همان حکمتی که در روایات برای طول عمر حضرت خضر بیان شده است.

شیخ صدوق رحمه الله در «کمال الدین» به سند خود از امام صادق علیه السلام نقل می کند که فرمود: «... بلی، ان الله تبارک و تعالی لمّا کان فی سابق علمه ان یقدّر من عمر القائم علیه السلام فی ایام غیبته ما یقدّر، و علم ما یکون من انکار عباده بمقدار ذلک الغمر فی الطول، طوّل عمر العبد الصالح فی غیر سبب یوجب ذلک الّا لعله الاستدلال به علی عمر القائم علیه السلام و ثیقطع بذلک حجه المعاندین لئلا یکون للناس علی الله حجه»؛ (۲) «... آری، از آنجا که در علم سابق خداوند مقدّر شده بود که عمر قائم را در ایام غیبتش طولانی می گرداند و می دانست که این مقدار طول عمر را بندگانش انکار می کنند، لذا عمر بنده صالحش را تنها به

۱- موعودشناسی، ص۱۱۴؛ الفتن و الملاحم، ص۱۷۲.

۲- موعودشناسی، ص ۱۱۰ و ۱۱۱؛ کمال الدین. ص۳۵۷، ح۵۳.

جهت استدلال و شاهد آوردن عمر قائم علیه السلام طولانی کرد، و تا اینکه حجت و دلیل معاندین قطع گردد و برای مردم حجت و استدلالی بر خدا نباشد.»

حکمت مشارکت حضرت مسیح در تشکیل حکومت جهانی

شرکت حضرت مسیح علیه السلام در تشکیل حکومت عدل توحیدی جهانی و مساعدت حضرت مهدی علیه السلام در این امر مهم جهاتی دارد که به برخی از آنها اشاره می کنیم:

۱. از آنجا که مسیحیان جماعت زیادی را از مردم عالم تشکیل می دهند، لذا با نزول او از آسمان و مشاهده معجزه از او، ایمان آورده و در حقیقت به جهت پیروی و اقتدای او به حضرت مهدی علیه السلام مسیحیان نیز تسلیم حضرت مهدی می شوند.

۲. در نتیجه جهت اول، فتح و پیروزی حضرت بر عالم سریع تر و آسان تر خواهد شد. و لذا به جهت ایمان مسیحیان به امام مهدی علیه السلام بدون جنگ و خونریزی بخش عظیمی از عالم تحت اختیار حضرت قرار خواهد گرفت.

منجی باوری در انجیل

در انجیل و ملحقات آن از عهد جدید، پنجاه مورد از مصلح و نجات دهنده ای سخن می گوید که در آخر الزمان ظهور خواهد کرد، آن موعود جهانی پس از تشکیل حکومت، با اقتدار عدلت و سعادت عمومی را برای جهانیان به ارمغان می آورد. تا جایی که موجودات دیگر نیز از برکت عدالت گستری او بهره مند می گردند و درندگان

وحشی نیز خوی وحشیانه خود را از دست می دهند و با دیگر حیوانات سازشی عادلانه می یابند. (۱)

فرازی از انجیل متی: «آن گاه بر کرسی جلال خود خواهد نشست، ... به اصحاب سمت راست خواهد گفت: «بیایید و ملکوتی را که از ابتدای عالم برای شما آماده شده است به میراث گیرید». (۲)

روز چهاردهم ماه رمضان و یاد مهدی علیه السلام

در چهاردهم ماه مبارک رمضان - که از ایام البیض و نورافشانی است- چند مطلب و واقعه قابل یادآوری است:

۱. شهادت مختار ثقفی و همسر با ایمان او به دستور مصعب بن زبیر در سال ۶۷ ق.

۲. انتقام گیرنده اصلی و کلی امام حسین علیه السلام که «ثارالله» است، حضرت «بقیه الله» می باشد. در دعای ندبه می خوانیم:

این الطالب بدم المقتول بکربلا.

در تفسیر آیه:

«و من قتل مظلوماً فقد جعلنا لولیّه سلطاناً فلا یسرف فی القتل انّه کان منصوراً». (۳)

هر کس مظلوم کشته شود، پس برای ولی او سلطنت (حق قصاص قرار دادیم)، نباید در قتل زیاده روی کند.

۱- انتظار موعود، شماره۱۵، ص۱۴۳.

۲- کتاب مقدس، عهد جدید، انجیل متی، باب۲۵، بند ۳۱ _ ۳۴، ص۴۴.

۳- اسراء: ۳۳.

از امام صادق علیه السلام روایت شده است که فرمود:

ان الآیه نُزلت فی الحسین علیه السلام لو قُتل ولیّه اَهلَ الارض به ما کان سرفا و ولیه القائم عجل الله تعالی فرجه الشریف . (۱)

این آیه، در شأن امام حسین علیه السلام نازل شده است. او کسی است که مظلوم کشته شده. ولی او قائم علیه السلام است که حق قصاص به او داده شده است. اگر همه اهل زمین را به سبب این جرم بزرگ بکشد، اسراف نکرده است.

۳. حال که انتقام اصلی به دست ید اللهی حجت ابن الحسن علیه السلام با پرچم «یا لثارات الحسین (ای خون خواهان حسین)» می باشد، از خدا بخواهیم که ما را هم در رکاب آن حضرت قرار دهد.

در زیارت عاشورا این خواسته را به درگاه خدای متعال عرضه می نمائیم.

فاسئلُ الله الّذی اکرم مقامک و اکرمنی بک ان یرزقنی طلب ثارک مع امام منصورمن اهل بیت محمد صلی الله علیه و آله و سلم . (۲)

پس از خدایی که مقام تو را بلند و گرامی داشت و مرا هم بواسطه دوستی تو عزت بخشید از او درخواست می کنم که روزی من گرداند تا با امام منصور از اهل بیت محمد صلی الله علیه و آله خون خواه تو باشم. امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: قسم به خدا که البته من و این دو فرزندم حسن و حسین کشته می شویم و البته خداوند مردی از فرزندانم را در آخرالزمان بر می انگیزد که خون های ما را مطالبه می کند، البته او

۱- تفسیر برهان، ج۲، ص۴۱۹.

۲- مفاتیح الجنان، زیارت عاشورا.

از نظر مردم غـایب می شود تـا اهل ضـلالت از آنان جـدا شونـد به طوری که جاهلان بگوینـد: خـدای را در آل محمـد نیازی نیست. (۱)

طبرسی در کتاب احتجاج از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در خطبه غدیر نقل کرده است که فرمود:

اگـاه باشـید! خـاتم امامـان امام مهـدی عجل الله تعالی فرجه الشـریف می باشـد، آگاه باشـید، اوست چیره شونـده بر همه دین، اوست انتقام گیرنده از ظالمین، اوست فاتح و منهدم کننده دژها، اوست که تمام قبائل اهل شرک را نابود می سازد، اوست که خونبهای تمام اولیای حق را می گیرد، اوست که از دریای ژرف می نوشاند، اوست که هرکسـی را بر اساس فضل و شایستگی سمت می دهـد، او برگزیـده و منتخب خداونـد است، او وارث همه علوم و محیـط بر همه آن هاست، او ست که از پروردگار خود خبری میدهـد و حقائق ایمان به او را مطلع می سازد، اوست که صاحب رشاد و سـداد در رای و عمل می باشد، امور دین به او تفویض و واگـذار شـده و پیغمبران و امامـان پیشـین به او مژده داده انـد، او حجت بـاقی است و بعـد از او حجتی نیست و حقی نیست مگر بـا او، و نوری نیست جز نور او، کسـی بر او غالب و منصور نمی شود. او ولی خداونـد در زمین و حـاکم الهی بر خلایق و امین پروردگار در ظواهر و اسرار است... (۲)

۱- مکیال المکارم، ج۱، ص ۱۸۰؛ بحار، ج۲، ص۱۱۲.

۲- مکیال المکارم، ج۱، ص۱۱۲؛ احتجاج طبرسی، ج۱، ص ۸۰.

نیمه رمضان و یاد مهدی علیه السلام

اشاره

در نیمه مـاه مبارک رمضان که ولادت با سـعادت کریم اهل بیت، امام حسن مجتبی علیه السـلام است، یاد اور چنـد مطلب می شویم:

۱. شباهت

امام حسن علیه السلام شبیه ترین مردم به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از جهت صورت و سیرت بوده است. (۱)

همانطور حضرت مهدی علیه السلام این گونه است که جدش پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

مهدی علیه السلام در شکل و شمایل و اخلاق و رفتار شبیه ترین مردم به من است. (۲)

این هلال از طرف باغ جنان می آید هوش باشید که ماه رمضان می آید

در شب اول این ماه پی ماه، مرو ماه این ماه شب نیمه آن می آید

۲. کرامت

ولادت امام حسن علیه السـلام ولادت «کرامت» و صـلح و صـفاست؛ همان گونه حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف صلح و صفا را بر سراسر گیتی حاکم می کند و

۱- قال الصادق(: «کان الحسن اشبه الناس برسول خلقاً و سؤوداً و هدیاً»؛ (ارشاد مفید، ج۲، ص۵).

۲- کمال الدین، ج۱، ص۴۸۴. قال رسول الله(: «... مهدی امتی اشبه الناس بی فی شمائله و اقواله و افعاله...»؛

آن قدر کرامت دارد که مال را به وفور و بی محابا می بخشند.

۳. نَسب و حَسَب

حضرت مهدی علیه السلام سیّد حسنی و حسینی می باشند؛ چون از حیث پدر، به امام حسین علیه السلام می رسد و از جهت مادر هم به فاطمه بنت الحسن می رسد که همسر امام زین العابدین و مادر امام محمد باقر علیه السلام بوده اند. محدث قمی از قول امام صادق علیه السلام در عظمت این بانوی بزرگوار فرموده اند: «کانت صدیقه (۱) لم یدرک فی آل الحسن مثلها»؛ جده ام صدیقه بود و در خاندان امام حسن مجتبی علیه السلام زنی همانند این بانو یافت نشد.

در اینجا می پردازیم به برخی از روایاتی که از امام حسن علیه السلام درباره حضرت مهدی و زمان ظهور رسیده است.

۴. حجت ابن الحسن از دیدگاه امام حسن علیه السلام

۱. عبادت و انتظار

العباده انتظار الفرج (۲)

عبادت، در انتظار فرج بودن است.

۲. جوانی حضرت مهدی در عصر ظهور

امام حسن علیه السلام در پاسخ به تعجب کنندگان از عمر طولانی حضرت

۱- منتهی الآمال، ج۲، ص۱۷۳.

۲- تنبیه الخواطر، مجموعه ورام، ص۴۲۷.

حجت بن الحسن فرمود:

«لو قام المهدی لا نکره الناس یرجع الیهم شاباً و هم یحسبونه شیخاً کبیراً» (۱)

وقتی مهدی قیام کند، مردم او را نمی شناسند، زیرا وی به صورت جوان بر آن ها ظاهر می شود، در حالی که مردم او را پیری سال خورده می پندارند.

۳. تحقق حاکمیت آل الله با ظهور بقیه الله

امام حسن مجتبی علیه السلام به سفیان بن ابی لیلی در باره تحقق حاکمیت آن پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: «یا سفیان ابشر فان الدنیا تتسع البر و الفاجر حتی یبعث الله امام الحق بین آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم »

ای سفیان، مژده ات باد چه آن که دنیا نیکوکار و بدکار را در بر می گیرد و آنان را به خود مشغول کند» تا آن که خداوند امام حق را از آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم را بر انگیزد.

۴. حکمت صلح امام حسن و غیبت امام مهدی

عن ابی سعید عقیصا قال: لما صالح الحسن بن علی علیهما السلام معاویه ابن ابی سفیان دخل علیه الناس، فلامه بعضهم علی بیعته، فقال علیه السلام ویحکم ما تدرون ما علمت والله الذی عملت خیر لشیعتی مما طلعت علیه الشمس او غربت. الا تعلمون اننی امامکم مفترض الطاعه علیکم و احد سیدی شباب اهل الجنه بنص رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم علی؟ قالو: بلی قال: اما علمتم ان

۱- یوم الخلاص، ص۱۴۵.

الخضـر علیه السلام لما خرق السفینه و اقام الجدار و قتل الغلام کان ذلک سخطا لموسی بن عمران اذن خفی علیه وجه الحکمه فی ذلکو کان ذلک عنـدالله تعالی ذکره حکمه و صواباً امام علمتم انه ما منا الا و یقع فی عنقه بیعه لطاغیه زمانه الا القائم الـذی یصلی روح الله عیسی بن مریم علیهما السلام خلفه. فان الله عزوجل یخفی ولادته، و یغیب شخصه لئلا یکون لاحد فی عنقه بیعه اذا خرج ذلک التاسع ولادته من ولـد اخی الحسـین ابن سـیده الاماء، یطیل الله عمره فی غیبته ثم یظهره بقـدرته فی صوره شاب دون اربعین سنه، ذلک لیعلم ان الله علی کل شی، قدیر. (۱)

ابوسعید عقیصا می گوید: زمانی که امام حسن مجتبی علیه السلام با معاویه مصالحه کرد، مردم به نزد او آمدند و بعضی از آن ها امام را به واسطه بیعتش مورد سرزنش قرار دادنـد. امام علیه السـلام فرمود: وای بر شـما چه می دانید که چه کردم؟ به خدا سوگنـد این عمـل برای شـیعیانم از آنچه آفتـاب بر آن بتابـد و غروب کنـد بهتر است. آیا نمی دانیـد که من امام واجب الطاعه برشـما هسـتم؟ و به نص رسول خدا صـلی الله علیه و آله و سلم یکی از دو سروران جوانان بهشتم؟ گفتند: آری، فرمود: ایا می دانید که وقتی خضـر علیه السلام کشتی را سوراخ کرد و دیوار را ساخت و آن جوان را کشت، این اعمال موجب خشم موسی بن عمران گردید چون حکمت آن ها بر وی پوشیده بود؟ آن اعمال نزد خدای متعال عین حکمت و صواب بود؟

۱- کمال الدین، (ترجمه پهلوان)، ج ۱، ص ۵۸۱.

آیا می دانیـد که هیچ یک از ما ائمه نیست جز آن که بیعت سـرکش زمانش را بر گردن اوست مگر قائمی که روح الله عیسـی بن مریم پشت سر او نماز می خواند؟

خداوند ولادت او را مخفی سازد و شخص او نهان می شود تا آن گاه که خروج کند بیعت احدی بر گردن او نباشد.

او نهمین از فرزندان برادرم حسین است و فرزند سرور کنیزان.

خداونـد عمر او را در دروان غیبتش طولانی می کنـد سپس با قدرت خود او را در صورت جوانی که کمتر از چهل سال دارد ظاهر می سازد تا بدانید که خداوند بر هر کاری تواناست.

۵. سفارش امام حسن علیه السلام به دعای فرج

میرزا محمد باقر اصفهانی می گوید:

شبی در خواب امام حسن مجتبی علیه السـلام را دیـدم که فرمود: «روی منبرها به مردم بگویید: توبه کنند و برای فرج و تعجیل ظهور حضـرت حجت دعا نماینـد و بگوییـد: این دعا ماننـد نماز میّت نیست که «واجب کفایی» باشـد، بلکه ماننـد «نماز یومیه» است؛ یعنی به عهده همه است».

فیض کاشانی چه زیبا سروده درباره مهدی علیه السلام

علم دانایان عالم یک سخن از علم او است

جود و بخشش های حاتم یک نم از دریای او است (۱)

۱- شعر از فیض کاشانی.

هفدهم ماه رمضان، بنیان گذاری مسجد جمکران

اشاره

صاحب کتاب تاریخ قم حسن بن محمد بن حسن قمی معاصر شیخ صدوق به نقل از کتاب مونس الحزین فی معرفه الحق و الیقین. نوشته محمد بن بابویه قمی شیخ صدوق در مورد چگونگی بنای مسجد جمکران چنین نقل می کند:

شیخ صالح و عفیف، حسن بن مثله جمکرانی گفت: شب سه شنبه ای که مصادف بود با هفدهم ماه مبارک رمضان سال سیصدو نود و سه هجری در خانه ام خوابیده بودم در حالی که شب از نیمه گذشت بود. نا گهان صدای عده ای از مردم که در پشت خانه گرد آمده و مرا صدا می زدند به گوشم رسید. وقتی بیدار شدم خطاب به من گفتند: برخیز که حضرت مهدی صاحب الزمان تو را به نزد خود می خواند.

حسن بن مثله گوید: به آن شخص گفتم اجازه بدهید تا مهیا شوم و لباس هایم را بپوشم. صدایی از طرف در خانه به گوشم رسید که آن پیراهن از تو نیست. «هو ما کان قمیصک». لذا از پوشیدن آن صرف نظر کردم و بعد شلوارم را با برداشتم تا بپوشم باز هم صدا بلند شد که «لیس ذلک منک، فخذ سرا ویلک». آن شلوار مال تو نیست. شلوار خودت را بردار. آن را به زمین انداختم و شلوار دیگری را که مال خودم بود پوشیدم و سپس دنبال کلید درب خانه می گشتم تا آن را باز کنم باز از طرف در خانه همان صدا به گوشم رسید که «الباب مفتوح»، در خانه باز است وقتی به نزدیک در آمدم با

جماعتی از بزرگان مواجه شدم. به آن ها سلام کردم آن ها بعد از جواب سلام این پیشامد را به من تبریک گفتند. سپس مرا همراه خود به محلی که هم اکنون مسجد در آن بنا شده است آوردند. در آنجا وقتی خوب دقت کردم تختی را دیدم که فرش زیبایی روی آن انداخته شده بود و جوانی در حدود سی ساله در روی آن به بالشی تکیه زده بود و پیرمردی مطلبی را از روی کتاب برای او می خواند و بیش از شصت مرد که بعضی از آن ها لباس سبز و بعضی دیگر لباس سفید به تن داشتند در گوشه و کنار آن محل مشغول خواندن نماز بودند. آن پیرمرد که حضرت خضر علیه السلام بود مرا در کنار خود جای داد. آنگاه همان جوان نورانی که بعد معلوم شد حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف هستند بعد از تفقد و احوالپرسی مرا به اسم خودم صدا زده فرمودند: نزد حسن بن مسلم برو و به او بگو مدت پنج سال است که تو این زمین را آماده ساخته کشت می کنی ولی ما آن را خراب می کنیم و امسال قصد داری در آن زراعت نمایی در حالی که تو چنین اجازه ای نداری باید سود این چند سال کشت را رد کنی تا در این جا مسجدی بنا شود.

سپس فرمودند: به حسن بن مسلم بگو: این جا زمین شریفی است که خداوند آن را از بین سایر زمین ها برگزیده است ولی تو آن را به زمین خود ملحق کردی و خداوند به خاطر این کار خلاف دو پسر جوان تو را از دست تو گرفت. ولی باز متنبه نشدی. اگر باز هم بخواهی به این کار ادامه دهی کیفر الهی دیگری که نتوانی آن را برگردانی بر تو متوجه خواهد شد.

حسن بن مثله گویـد: به آن حضـرت عرض کردم: مولای من برای این که مردم سـخن مرا بپذیرنـد نشان و علامتی در این باره برای من تعیین بفرمائید.

امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشـریف در پاسخ فرمودند: ما در این جا نشانه ای قرار می دهیم تا سخن شما را مردم تصدیق کنند. تو آن چه را که بیان شد انجام بده به نزد سید ابوالحسن برو و به او بگو بیاید و حسن بن مسلم را حاضر کند و سود چند ساله زمین را از او بگیرد و آن را به مردم بدهد تا با آن مسـجد را شـروع کنند و بقیه مخارج آن را از منافع قریه رهق که ملک ما در ناحیه اردهال است به اتمام برساند. ما نصف در آمد رهق را وقف این مسجد نموده ایم تا همه ساله درآمد آن را بیاورند به این جا و صرف عمارت و آبادانی و سایر مخارج این مسجد بنمایند.

سپس حضـرت فرمودنـد: «قـل للناس لیرغبوا الی هـذا الموضع و یعزّروه و یُصـلّوا هنا اربع رکعات فمن صـلّاها فکانما صـلیّ فی البیت العتیق».

به مردم بگو به این مکان با میل و رغبت روی آورنـد و آن را عزیز و گرامی دارنـد و در آن چهار رکعت نماز بگذارند که به جا آورنده آن گویی درون کعبه این نماز را به جا آورده است.

نماز تحیت مسجد جمکران

به این ترتیب که در هر رکعت: اول سوره حمـد را یـک بـار و بعـد سوره قل هو الله را هفت بار ودر ادامه هر یک از ذکر های رکوع و

سجود را هم هفت بار تکرار کنند و نماز را به پایان ببرند.

نماز امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف

و دو رکعت بعد را به نیت نماز امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف به جا آورند.

به این ترتیب که در هر رکعت بعد از نیت وقتی سوره حمد را شروع کردند به «ایاک نعبد و ایاک نستعین» که رسیدند آن بخش را صد بار تکرار می نمایند و در ادامه سوره حمد را می خوانند و آنگاه سوره «قل هو الله احد» را یک بار و هر یک از ذکر های رکوع و سجود را هفت بار تکرار می کنند و در ادامه هم تسبیحات حضرت زهرا علیها السلام را که عبارت از سی و چهار مرتبه الله اکبر و سی و سه مرتبه الحمد لله و سی و سه مرتبه سبحان الله است. ذکر می نمایند و آن گاه به سجده رفته صد بار بر پیامبر و آل پیامبر درود و صلوات می فرستند.

حسن بن مثله می گوید: وقتی این سخنان را شنیدم با خود گفتم گویی آن مکان مورد نظر این جاست که مسجد با شکوه امام زمان علیه السلام خواهد شد. بعد حضرت به من اشاره ای کردند که: برو.

چون به راه افتادم و مقداری رفتم دوباره آن حضرت مرا صدا زدند و فرمودند: در گلّه جعفر کاشانی «که یک نفر چوپان بود» بزی هست که اگر مردم پول آن را دادند با پول آن ها و اگر ندادند با پول خودت آن را خریداری کن و آن را به این جا بیاور و ذبح کن و در روز چهار شنبه که برابر با هجدهم ماه مبارک رمضان است گوشت آن را در شب آینده برای بیماران و کسانی که گرفتاری دارند انفاق کن. خداوند همه آن ها را شفا می دهد. نشانی و علامت آن بز این است که

ابلق است و موی بسیار دارد و در ضمن هفت علامت سیاه وسفید در بدن آن بز هست که سه تای آن ها در یک طرف بز و چهار تا در طرف دیگر آن است که هر یک از آن ها به اندازه یک درهم هستند.

بعد وقتی مجدداً به راه افتادم برای سومین بار مرا صدا زد و فرمودند:

در این جا هفت یا هفتاد روز اقامت می کنی. اگر هفت روز اقامت کنی آن مصادف است با شب قدر. یعنی بیست و سوم ماه رمضان خواهد بود و اگر هفتاد روز بمانی مطابق با شب بیست و پنجم ذی قعده است که هر دو شب بسیار گرانقدر هستند.

حسن بن مثله می گوید: سپس برگشته و به خانه آمدم و تمام آن شب را در اندیشه آن چه که واقع شده بود به سر بردم. وقتی صبح شد نماز را به جای آوردم و بعد نزد علی بن منذر آمده و ماجرا را به وی بازگو کردم به همراه او به محلی که دیشب مرا به آن جا برده بودند رفتیم.

حسن بن مثله ادامه می دهد:

سوگند به خدا علامت هایی را که حضرت فرموده بودند که از جمله آن، میخ ها و زنجیرهایی بود که با آن ها حدود مسجد را مشخص نموده بودند در آن جا مشاهده کردیم. سپس به همراه علی بن منذر به طرف منزل سید بزرگوار ابوالحسن الرضا راه افتادیم. وقتی به در منزل رسیدیم خدمتکاران او را دیدیم که در کنار در خانه منتظر ما هستند. وقتی ما را دیدند به ما گفتند: آیا شما از اهالی جمکران هستید؟ گفتم آری. گفتند: سید ابوالحسن از اول

صبح در انتظار شماست. وارد خانه شدیم ضمن اظهار تواضع خدمت سید عرض کردم و او به گرمی و احترام کامل جواب سلام را داده و مرا در کنار خود جایداد و پیش از آن که سخنی بگویم خطاب به من گفت:ای حسن بن مثله من خوابیده بودم در خواب شخصی به من گفت: صبح زود مردی از اهالی جمکران که او را حسن بن مثله می نامند نزد تو خواهد آمد آن چه که او به تو گفت آن تصدیق را کن. چرا که سخن او سخن ماست. از خواب بیدار شدم و تا این ساعت منتظرت بودم.

در ادامه حسن بن مثله جریان شب گذشته را به طور مفصل بیان می کند. سید ابوالحسن دستور می دهد تا اسب ها را آماده سازند و بعد سوار شوند و به طرف آن محل حرکت می کنند. در نزدیکی روستای جمکران به گلّه جعفر کاشانی برخورد می کنند حسن بن مثله برای پیدا کردن آن بز ابلق که حضرت فرموده بودند وارد گله می شود و می بینند آن بز در عقب گله است. وقتی بز متوجه حسن بن مثله می شود به سرعت خود را به او می رساند و حسن او را می گیرد و نزد جعفر کاشانی می آورد تا آن را از او بخرد. جعفر کاشانی سوگند یاد می کند که من این بز را هرگز در میان گله ندیده ام. ولی وقتی امروز آن را در عقب گله دیدم خواستم که او را بگیرم ولی هرچه تلاش کردم موفق نشدم. اما حالا شما را دید به نزد شما آمد و این امر بسیار شگفت دیگری است. بعد آن ها بز را به محل مسجد می آورند و در آنجا ذبحش می کنند و همان طور که حضرت دستور داده بود گوشت آن را بین مریض ها تقسیم می کنند. سپس سید ابوالحسن

حسن بن مسلم را احضار می کند و سود چند ساله را از او می گیرد و سود املاک روستای رهق را هم می آورند و مسجد جمکران را بنا می کنند و سقف آن را با چوب می پوشانند.

در ضمن سید ابوالحسن زنجیرها و میخ ها را به منزل خود در قم برد و از آن به بعد هرکس بیمار می شد به آن جا می رفت و به آن زنجیرها تبرک می جست و خداوند تبارک و تعالی تفضلی نموده و به واسطه آن ها ایشان را شفا می داد.

ابوالحسن محمد بن حیدر می گوید: شنیدم که سیدابوالحسن الرضا وقتی وفات یافت او را در محله ای که موسویان نامیده می شود دفن کردند. بعد ها وقتی یکی از فرزندان او مریض می شود به سراغ صندوقی که زنجیر ها و میخ ها در آن نگهداری می شد می رود ولی هنگامی که در صندوق را باز می کند اثری از زنجیر ها و میخ ها در آن نمی بیند.

توجه علما، عرفا، فقها به مسجد مقدس جمکران

۱. حضرت آیت الله مرعشی نجفی

پس از مسجد سهله که شب های چهار شنبه اهالی نجف اشرف به آنجا مشرف می شوند. مسجد مقدس جمکران بهترین مکان هاست که منتسب به حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف می باشد.

حقیر خودم مکرر کراماتی را در آن جا مشاهده کرده ام و چهل شب چهار شنبه مکرر موفق شدم که در آن مسجد بیتوته کنم و

جای تردید نیست که از مکان هایی است که مورد توجه و منزل برکات الهی است. (۱)

۲. حضرت آیت الله گلپایگانی

در اواخر جنگ تحمیلی بین ایران و عراق در حالی که شهرهای ایران بمب باران هوایی می شد مردم به ستوه آمده و به روستا ها می رفتند. آیت الله گلپایگانی برای رفع جنگ مشغول نوشتن عریضه به محضر صاحب الامر می شوند و با جمعی از علما و خویشان به مسجد مقدس جمکران می شتابند و پس از سه روز در اثر توجه و عنایت آن امام مهربان از طرف عراق اعلان آتش بس یک طرفه می شود و جنگ رو به پایان می یابد.

۳. آیت الله محمد تقی بافقی

ایشان بارها محضر امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف مشرف شده اند و سهم به سزایی در رونق دادن مسجد مقدس جمکران داشته اند و مقسم شهریه حضرت آیت الله شیخ عبد الکریم حائری بوده اند.

آیت الله گلپایگانی نقل کرده اند: در زمان حاج شیخ عبدالکریم طلاب حوزه علمیه قم به چهار صد نفر رسیده بود طلاب از شیخ محمد تقی بافقی تقاضای عبای زمستانی می کنند و ایشان از حاج شیخ عبدالکریم حائری خواستند. آیت الله شیخ عبدالکریم حائری فرمودند: چهار صد عبا از کجا بیاورم؟ گفت: از صاحب الزمان بگیر.

۱- نجم الثاقب و موعود نامه تونه ای، ص۶۴۴ و حرف م.

فرمود: راهی نـدارم. شـیخ محمـد تقی بافقی فرمود: من انشاء الله می گیرم و شب جمعه به مسـجد مقدس جمکران روانه شد و روز جمعه آمد و به حاج عبدالکریم گفت: آقا صاحب الزمان وعده دادند فردا که شنبه است چهار صد عبا مرحمت کنند.

روز شنبه به وسیله مردی از تجار چهار صد عبا رسید و بین طلاب تقسیم شد.

۴. آیت الله فاضل لنکرانی

در دوران طلبگی من خیلی به مسـجد مقـدس جمکران می رفتم. شایـد بیشـتر از پانصـد مرتبه باشـد و کرامـات زیـادی در این مسجد مقدس دیده و شنیده ام.

هر وقت برای حضـرت آیت الله بروجردی مشـکلی پیش می آمد مرحوم پدرم که خود از عاشـقان امام زمان و علاقه زیادی به مسجد مقدس جمکران داشت به محضر آقا عرض کردند: یک قربانی برای مسجد جمکران بفرستید تا رفع مشکل شود.

۵. آیت الله صافی گلپایگانی

حقیر از طفولیت که در خدمت مرحوم آیت الله والد مشـرف به قم می شدم به سـعادت تشـرف به مسجد مقدس جمکران نایل می گشـتم مرحوم پـدرم که از ارداتمنـدان به آسـتان حضـرت بقیه الله ارواح العـالمین له الفـدا بودنـد اصـرار داشـتند که حـتی المقدور پیاده به مسجد مقدس جمکران مشرف شوند.

۶. آیت الله بهجت

حجت الاسلام سید صادق شمس می گوید: روزی حدود سال۱۳۶۲ ش در محضر آیت الله بهجت بودم فرمودند: طلبه مبتدی به نام سید حسین یزدی در مسجد جمکران توفیق زیارت حضرت حجت را پیدا کردند. خانه ای از حضرت می خواستند که آن حضرت مرحمت کردند و سفارش کرده بودند:

۱. به مجلس دعای ندبه ای که آن سید طلبه می رفتند ادامه دهند.

۲. مصائب عمه بزرگوارش حضرت زینب را در آن مجلس و مجالس دیگر ذکر کنند.

از آیت الله بهجت سوال شد چه کنیم که به دیدار امام زمان نایل شویم؟

فرمود: صلوات. فراوان بفرستید و به مسجد جمکران بروید و اعمال را به طور کامل انجام دهید و در مسجد اصلی نماز بخوانید که حال و هوای دیگری دارد.

۷. آیت الله بهاء الدینی

بعد از حرم امام رضا علیه السلام در ایران جایی را به معنویت و نورانیت مسجد جمکران نداریم.

۸. آیت الله بروجردی

آن مرجع تقلید شیعیان با درشکه به مسجد مقدس جمکران مشرف شدند و به یکی از علما فرمودند: به مسجد مقدس جمکران

رغبت نمائید. اگر برای من مقدور بود نماز های واجب روزانه را در مسـجد جمکران ادا می کردم و نیز فرمود: اگر موفق بشوم در قم دو کار انجام خواهم داد، یکی راه مسجد جمکران را باز خواهم کرد، دوم بیمارستانی در قم بنا خواهم نمود.

۹. آیت الله سید محمد حجت کوه کمره ای

آن مرجع عظیم الشأن در خشـکسالی ۴۰ نفر از طلاب حوزه علمیه قم را انتخـاب کردنـد و دسـتور دادنـد به مسـجد جمکران بروند و در آنجا بعد از نماز صاحب الزمان زیارت عاشورا بخوانند و دعا کنند تا باران ببارد.

طلاب محترم صبح پیاده عازم مسجد جمکران شدند و بعد از انجام دستورات روانه قم شدند در بین راه چنان بارانی بارید که قابل تحمل نبود و لباس ها و عمامه های آقایان طوری خیس شـده بود که وقتی فشاری می دادی آب جاری شـد و آقا دسـتور داده بود جهت ناهار گوسفندی قربانی و آبگوشتی جهت سربازان امام زمان تهیه کنند.

از برکات مسجد جمکران و عنایت صاحب الزمان به سربازان خود بارندگی مفصلی در آن روز شد.

حواله شهریه طلاب از جمکران

حضـرت آیت الله حجت شـهریه طلاب را مرحمت می کردند. زمانی روز آخر ماه بود برای فردا که اول ماه بود شهریه نداشتند به خادم فرمود:

مرکب را آماده کن تا به مسجد جمکران بروم. به مسجد مشرف می شوند و بعد از نماز و توسل به آقا امام زمان می فرمایند:

آقا امام زمان! این حوزه علمیه مال شماست این طلبه ها سربازهای شما هستند، آبروی ما مربوط به شماست، راجع به شهریه حوزه عنایتی فرمایید.

وقتی معظم له به منزل تشریف می آورند خادم می گوید: دو نفر آمدند و منتظر شما هستند. مقداری پول به عنوان وجوهات شرعیه می پردازند وقتی آقا می شمارند می بینند که درست به اندازه شهریه همان ماه است.

۱۰. آیت الله خوانساری

حضرت آیت الله احمدی میانجی فرمود: از جمله بزرگانی که به مسجد جمکران خیلی علاقه داشت حضرت آیت الله سید محمدتقی خوانساری بود که با حضرت آیت الله اراکی پیاده به مسجد مقدس جمکران مشرف می شدند.

۱۱. آیت الله حاج شیخ مرتضی حائری

آن بزرگوار که خلف صالح آیت الله شیخ عبدالکریم حائری یزدی مؤسس فیضیه قم می باشد می نویسد: مسجد جمکران یکی از آیات باهرات عنایت آن حضرت است و توضیح این مطلب در ضمن چند جهت که شاید خیلی ها از آن غافل باشند ذکر می شود:

۱. داستان مسجد جمکران که در بیداری واقع شده در کتاب تاریخ قم که کتاب معتبری است از صدوق علیه الرحمه نقل شده

است.

مرحوم آقای بروجردی که مردی دقیق و ملایی بود می فرمود: این داستان در زمان صدوق علیه الرحمه واقع شده و او نقل کرده است، دلالت بر کمال صحت آن دارد.

۲. داستان مشتمل بر جریانی است که مربوط به یک نفر نیست، برای این که صبح که مردم بیدار می شوند می بینند که با زنجیر علامت گذاری شده است که مردم باور کنند و این زنجیر مدتی در منزل سید محترمی ظاهراً به نام سید ابولحسن بوده است و مردم استشفاء به آن نموده اند و بعداً بدون هیچ جهت طبیعی مفقود می شود.

۳. جای دور از شهر و در وسط بیابان جایی نیست که مورد جعل یک فرد جمکرانی بشود آن هم تنها در یک شب ماه رمضان.

۴. نوعاً مردم عادی به واسطه خواب یک امام زاده را معین می کنند و مسجد از تصور مردم عادی دور است.

۵. اگر پیدایش این مسجد روی احساسات مذهبی و علاقه مفرط به حضرت صاحب الامر بود می بایست سراسر توسل به آن بزرگوار باشد چنانچه دراین عصر مردم بیشتر زیارت حضرتش را در آن مسجد می خوانند و متوسل به آن حضرت می شوند در صورتی که دراین دستور معنوی اصلاً اسمی از آن حضرت نیست حتی تا به حال هم بیشتر معروف به مسجد جمکران است نه مسجد صاحب الزمان.

۶. متن دستور موافق با ادله دیگر است، برای این که هم نماز تحیت مسجد وارد شده است و هم نماز صدبار ایاک نعبد و ایاک

نستعین و هم تهلیل و تسبیح فاطمه الزهراء علیها السلام

۷. این دو داستان که نقل شده مشهور و یا مثل مشهود خودم بود و داستانهای دیگری هست که فعلًا تمام خصوصیات آن را در نظر ندارم بعداً انشاء الله تحقیق نموده و در این دفتر به اذن خدای تعالی ذکر می کنم.

۸. در آن موقع که زمین آن قدر بی ارزش بوده است فقط یک مساحت کوچکی را مورد این دستور قرار داده اند که ظاهراً حدود سه چشمه از مسجد فعلی است که در زمان ما خیلی بزرگ شده است ظاهراً آن چشمه ای که در آن محراب است و دو چشمه طرفین باشد.

نگارنده که خالی از وسوسه نیست و خیلی به نقلیات مردم خوش بین نبوده ام از این عبارت به صحت این مسجد مبارک قطع دارم والحمد لله علی ذلک و علی غیره من النعم التی لا تحصی.

۱۲. آیت الله خامنه ای

سید حسن نصر الله رهبر حزب الله لبنان می گوید در زمانی که قسمتی از خاک لبنان در اشغال اسرائیل بود و رژیم صهیونیستی مشکلاتی را برای حزب الله لبنان را بیان کردم و ابراز ناراحتی نمودم ایشان به من فرمودند:

برای ما هم مشکلاتی در اداره کشور به وجود می آید و هرگاه این مشکلات زیاد می شود به مسجد مقدس جمکران پناه برده و با حضرت مهدی درد دل می کنیم پس از بازگشت از آن مکان مقدس

مشکلات به طرز عجیبی حل می شود. (۱)

طبق آماری که تولیت مسجد مقدس جمکران سالیان پیش ارائه دادند. سالیانه ۱۵ میلیون زائر از نقاط مختلف ایران و جهان به این مکان مقدس مشرف می شوند این در حالی است که زائران مسجد الحرام حدود ۱۰ میلیون نفر می باشد...

ببوسم خاک پاک جمکران را تجلی خانه پیغمبران را

(آغاسی)

هفدهم ماه رمضان، جنگ بدر و یاد مهدی علیه السلام

شباهت هایی که بین دو لشکر بدر و مهدی علیه السلام در صدر اسلام و آخرالزمان می باشد:

الف. تعداد لشکر اسلام ۳۱۳ نفر بودند و یاران خاص حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف هم ۳۱۳ نفرند.

ب. بخشی از فرشتگانی که برای یاری حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف نازل می شوند همان فرشتگانی هستند که در جنگ بدر نازل شدند.

ج. جنگ بدر، اولین جنگ پیروز مندانه مسلمین بعد از طلوع خورشید اسلام بود. همچنین اولین فتح و پیروزی بعد از ظهور، به دست با کفایت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و یاران با وفایش حاصل می شود.

د. طرف مقابل لشکر اسلام در صدر، مشرک و بی ولایت بودند؛ در زمان ظهور امام زمان علیه السلام هم این گونه خواهد بود.

۱- ماهنامه امام شناسی، شهریور، ۱۳۷۸.

ه. خبر پیروزی جنگ بـدر و قیام حضـرت مهـدی علیه السـلام و فراگیر شدن دین اسـلام، هر دو در قرآن آمده است. در سوره آل عمران آیه ۱۲۳ خبر پیروزی جنگ بدر با صراحت مطرح شده است:

«وَلَقَدْ نَصَرَکُمُ اللّهُ بِبَدْرٍ وَأَنتُمْ أَذِلَّهٌ»؛

همانا خداوند شما را در جنگ بدر درحالی که ناتوان بودید یاری کرد.

خبر جهانی شدن دین اسلام به دست با کفایت حضرت حجت علیه السلام نیز در سوره صف آیه ۹ آمده است:

«هُوَ الَّذِی أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَی وَدِینِ الْحَقِّ لِیُظْهِرَهُ عَلَی الدِّینِ کُلِّهِ وَلَوْ کَرِهَ الْمُشْرِکُونَ».

او خداونـدی است که رسولش را بـا هـدایت و دین حق ارسـال کرد، تـا دینش را بر همه ادیان غلبه دهـد؛ اگرچه مشـرکان بد بدارند.

و. شهدا و ایثارگران در هر دو معرکه دارای اجر عظیم هستند.

ز. جهاد در هر دو صحنه «جهاد ابتدایی» است.

ح. جهاد در هر دو معرکه زیر نظر شخص معصوم است.

ط. هدف از جهاد در هر دو معرکه، منقاد شدن بشر به دین حق و اقامه عدل است، نه کشور گشایی.

ی. در هر دو معرکه، عده قلیل به واسطه مسلح بودن به سلاح ایمان بر عده ای کثیر غالب و پیروزند.

که فرمود: «کَم مِّن فِئَهٍ قَلِیلَهٍ غَلَبَتْ فِئَهً کَثِیرَهً»؛ (۱)

۱- بقره: ۲۴۹.

چه بسا گروهی اندک که با اذن خدا بر گروهی بسیار پیروز شدند.

هفدهم ماه رمضان، قتل عایشه

اشاره

در سال ۵۸ هجری شب هفدهم ماه رمضان در مدینه الرسول عایشه دختر ابو بکر به دست معاویه کشته شد. (۱)

کیفیت قتل: معـاویه چون خواست برای پسـرش یزیـد بیعت بگیرد عـایشه انکـار کرد و معاویه را تهدیـد نمود و گفت: برادرم محمد را کشتی و برای یزید بیعت می گیری؟ معاویه ترسـید که مبادا او ایجاد فتنه کند لذا در خانه خود چاهی کند و آن را پر از آهـک کرد و فرشـی قیمتی بر روی آن پهن نمود و تختی بر آن نهـاد و عـایشه را وقت نماز عشاء به خانه خود خوانـد وقتی عایشه وارد شـد معاویه او را بر آن تخت تعارف کرد. همین که روی آن نشـست، فرو رفت و به چاه افتاد و هلاک شد. معاویه در چاه چندین نیزه مسموم تعبیه کرده بود و هنگامی که عایشه در چاه افتاد فوراً کار او را ساخت.

انتقام مهدی از عایشه

قـال ابو جعفر البـاقر علیه السـلام : امـا لو قـد قـام قائمنـا لردت الیه الحمیراء حتی یجلـدها الحـد و حتی ینتقم لابنه محمـد فاطمه علیهاالسـلام منهـا قلـت: جعلت فـداك و لم یجلـدها الحـد؟ قـال: لفریتهـا علی ام ابراهیم صـلی الله علیه، قلت: و کیـف اخره الله للقائم؟ فقال له: ان

۱- نور الابصار، حایری مازندرانی، ص۴۳۲ و بحار، ج۵۱، ص۳۱۵.

الله بعث محمداً رحمةً و بعث القائم نقمةً. (۱)

امام محمد باقر علیه السلام فرمود: هنگامی که قائم ما قیام کند حمیرا را زنده کرده و اقامه حد بر او کند و انتقام حضرت زهرا علیها السلام را از او بگیرد. راوی عبدالرحیم قصیر عرض کرد: برای چه گناهی بر او اقامه حد می کند؟ امام فرمود: به جهت افترا و تهمتی که به ماریه قبطیه مادر ابراهیم پسر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم زد. عرض کرد: چرا اجرای این حد تا زمان، قائم به تاخیر افتاده است؟ فرمود: زیرا خداوند محمد صلی الله علیه و آله و سلم را برای رحمت فرستاد و قائم را برای عذاب و نقمت. (۲)

شب هجدهم ماه رمضان و مشاهده شیخ محد کوفی شوشتری

حاج شیخ محمد کوفی شوشتری فرمود:

حدود سال ۱۳۳۵ هجری، در شب هیجدهم ماه مبارك رمضان قصد کردم به مسجد کوفه مشرف شوم و شب نوزدهم، یعنی شب ضربت خوردن حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام و شب بیست و یکم که شهادت ایشان است، را در آن جا بیتوته کنم و در این مساله و حادثه بزرگ تفکر نمایم و عزاداری کنم.

۱- نور الابصار، حایری مازندارانی، ص۴۳۲، و بحار، ج۵۱، ص۳۱۵.

۲- البته به گمان بعضی ها برداشت نشود که حضرت مهدی(فقط میر قهرند بلکه با دشمنان با شدت و صلابت و با دوستان با رحمت و عطوفت برخورد می کنند. اساساً آن چیزی که در برنامه الله و رسول الله و اولیاءالله حرف اول را می زند و «قانون» است، رحمت است و نقمت و عذاب به عنوان «تبصره» و آخرالدواء می باشد.

نماز مغرب و عشاء را در مقام مشهور به مقام امیرالمؤمنین علیه السلام به جا آوردم و برخاستم تا به گوشه ای از اطراف مسجد رفته و افطار کنم. افطارم در آن شب نان و خیار بود. به طرف مشرق مسجد به راه افتادم وقتی از طاق اول گذشتم و به طاق دوم رسیدم. دیدم بساطی فرش شده و شخصی عبا به خود پیچیده، بر آن فرش خوابیده است و شخص معمّمی در لباس اهل علم نزد او نشسته است. به او سلام کردم. جواب سلامم را داد و گفت: بنشین نشستم. سپس از حال تک تک علماء و فضلاء سئوال نمود و من در جاب می گفتم: به خیر و عافیت است. شخصی که خوابیده بود کلمه ای به او گفت که من نفهمیدم و او هم دیگر سؤالی نکرد.

پرسیدم: این شخص کیست که خوابیده است؟ گفت: ایشان سَیّد عالَم است. (سَرور تمام مخلوقات است) جمله او را سنگین دانستم و گمان کردم که می خواهد این شخص را بدون جهت بزرگ شمارد. با خود گفتم: سید عالَم، آن حجّت منتظر علیه السلام است، لذا گفتم: این سید عالِم است (این آقا شخص دانشمندی است).

گفت: نه، ایشان سَیّدِ عالَم است. ساکت شدم و از کلام او متحیّر گشتم و ازاین که می دیدم در آن شب تاریک، نور بر دیوارها ساطع است، مثل این که چراغهایی روشن باشد، با این که اول شب بود، در حیرت بودم ولی با وجود این موضوع و همچنین با وجود کلام آن شخص که می گوید: ایشان سَیّدِ عالَم است، باز ملتفت نشدم.

در این هنگام شخصی که خوابیده بود، آب خواست، دیدم مردی در حالی که در دستش کاسه آبی بود، ظاهر شد و به طرف ما آمد

ظرف آب را به او داد و ایشان آشامید و بقیه اش را به من داد گفتم: تشنه نیستم. آن شخص کاسه را گرفت و همین که چند قدمی رفت، غایب شد. من هم برای نماز خواندن در مقام و تفکر در مصیب عظمای امیرالمؤمنین علیه السلام برخاستم که بروم آن شخص از قصد من سئوال کرد من هم جوابش را دادم. او مرا تشویق و اکرام نمود و برایم دعا کرد. به مقام آمدم و چند رکعت نماز خواندم، اما کسالت و خواب بر من غالب شد، لذا خوابیدم و وقتی بیدار شدم که دیدم هوا روشن است. خود را به خاطر فوت شدن عبادت و کسالتم سرزنش نمودم و می گفتم امشب که بایددر مصیبت امیرالمؤمنین علیه السلام محزون باشم، چرا خوابیدم آن هم در چنین حالی که تمام بهره من، در بیداری و در این مقام بود. ولی در آن جا دیدم جمعی دو صف ترتیب داد، و نماز می خواندند و یک امام جماعت فرمود: او دو امتحان در پیش دارد: یکی در سال چهل و دیگری در سال هفتاد. در این جا من برای گرفتن وضو به خارج مسجد رفتم و وقتی برگشتم، دیدم هوا تاریک است و اثری از آن جماعت نیست تازه متوجه شدم که:

۱. آن سیدی که خوابیده بود، همان حجت منتظر امام عصر روحی فداه بوده است.

۲. و نوری که بر دیوارها ساطع می شد، نور امامت بود.

۳. و خود حضرت، امام جماعت آن عدّه بوده اند.

۴. و باز معلوم شد که آن جمعیت، خواص حضرت بود ه اند.

۵. و آب آوردن و برگشت آن شخص، از معجزات حضرت بقیه الله

اوراحنا فداه بوده است. (۱)

۱۸ ماه رمضان نزول زبور بر داود و یاد مهدی

اشاره

۱۸ ماه رمضان نزول زبور بر داود و یاد مهدی (۲)

محدث قمی در کتاب سفینه البحار گوید: کتاب زبور در ماه رمضان به حضرت داوود پیامبر نازل شد که در آن اخبار توحید، تمجید، دعا، و اخبار پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امیرالمؤمنین و امامان معصوم علیهم السلام و همچنین اخبار رجعت، و اخبار قائم آل محمد عجل الله تعالی فرجه الشریف آمده است. (۳)

منجی باوری در زبور داوود

در قرآن کریم آمده است: «وَلَقَدْ کَتَبْنَا فِی الزَّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّکْرِ أَنَّ الأَرْضَ یَرِثُهَا عِبَادِیَ الصَّالِحُونَ» (۴)

«ما علاوه بر ذکر (تورات) در زبور نیز نوشتیم که در آینده بندگان صالح من وارث زمین خواهد شد.

آینده داران زمین

نویدهای زبور درباره موعود فراوان است. در زبور خطی، بیش از ۳۵ بخش از فرامین ۱۵۰ گانه، نویدبخش ظهور موعود و منجی عالم است. (۵)

۱- برکات ولی عصر (ترجمه العبقری الحسان)، ص۲۵۳.

۲- قول دیگر این است که در دهم ماه رمضان زبور نازل شده است.

۳- سفینه البحار، ج۱، ص۵۴۵.

۴- سوره انبیاء، آیه۱۰۵.

۵- ظهور مهدی از دیدگاه اسلام و مذاهب و ملل جهان، ص۳۱۰.

قرآن کریم، از بشـارت تـورات و زبور داوود به «ظهور موعود» و «میراث رسـین زمین به صالحـان» خـبر داده است که عین این نویدها و بشارت ها در زبور فعلی موجود است.

فرازهایی از زبور داوود:

۱. «شـریران منقطع می شونـد و متوکلان به خداونـد وارث زمین خواهنـد شد، شـریر، نیست می شود امّآ متواضـعان زمین را به ارث خواهنـد برد و از کثرت سـلامتی متلـذذ خواهنـد شد، خداوند به او (موعود) متبسّم است، چون که می بیند روز او خواهد آمد». (۱)

۲. «صالحان و صـدیقان، زمین را به ارث خواهنـد برد، و برای ابد در آن ساکن خواهند شد، امّا دشـمنان و ملعونان خدا منقطع خواهند شد... به خداوند پناه بر و راهش را نگه دار که تو را به وراثت زمین بلند خواهد کرد. (۲)

شب های قدر و یاد مهدی علیه السلام

اشاره

بین ماه های سال، ماه رمضان یک وقت طلایی است که شب قـدر، اوج آن است. در شب قـدر می توانیم یاد حضـرت بقیه الله عجل الله تعالی فرجه الشریف را تداعی کنیم؛ زیرا:

الف. شب قدر، قلب ماه رمضان است و حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف هم قلب

۱- به سوی ظهور سال ۸۷ _ کتاب عهد عتیق و جدید، مرموز۳۷، بند ۱۴ و ۲۹.

۲- به سوی ظهور سال ۸۷ _ کتاب عهد عتیق و جدید، مرموز۳۷، بند ۳۸ و ۳۹.

عالم امکان است. (۱)

ب. شب قدر، مخفی و برای هر کسی معلوم نیست. حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف هم غایب و از دیده ها مخفی است.

ج. تعیین سرنوشت و تقدیر ماسوی الله باید به امضای حضرت بقیه الله عجل الله تعالی فرجه الشریف برسد.

«...فیها باذن ربهم من کل امر».

ه. نزول ملائکه و روح در شب قدر، با وجود انسان کامل و ولی الله الاعظم است که همان حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف می باشد.

تَنَزَّلُ الْمَلَائِکَهُ وَالرُّوحُ. (۲)

و. نزول الهامات ربّانی بر «قلب الله الواعیه» می باشد که همان حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف است.

روایات

۱. امام باقر علیه السلام فرمود:

شب قدر بر ما پوشیده نمی ماند، فرشتگان در آن شب گرد ما می چرخند. (۳)

۲. به امام باقر علیه السلام گفته شد: «شب قدر را می شناسید؟» فرمود:

چگونه شب قدر را نشناسیم، در حالی که فرشتگان در آن شب بر

۱- قال الصادق(: «قلب شهر رمضان لیله القدر»؛ کافی.

۲- قدر: ۴.

۳- قال الامام الباقر(: «لاتخفی علینا لیله القدر ان الملائکه یطوفون بنافیها»؛ (بحارالانوار، ج۹۷، ص۱۳).

گرد ما می چرخند. (۱)

۳. ابن بکیر گوید: از امام صادق علیه السلام است که فرمود:

شب قدر، آن چه از خیر و شر، مرگ و زندگی و یا باران در آن سال تا سال بعد خواهد شد، نوشته می شود. آن شب، گروه حاجیان نوشته می شود؛ سپس آن تقدیر به زمینیان رسانده می شود. گفتم: «به چه کسی از زمینیان؟» فرمود: «به کسی که می بینی، (یعنی خود حضرت صادق علیه السلام ». (۲)

۴. داود بن فرقد از قول یعقوب گوید: شنیدم که مردی از امام صادق علیه السلام درباره شب قدر می پرسید که مرا خبر بده آیا شب قدر بوده است یا هر سال خواهد بود امام فرمود:

اگر شب قدر برداشته شود، قرآن هم برداشته می شود. (۳)

۱- قیل لابی جعفر(«تعرفون لیله القدر؟ فقال: و کیف لا نعرف لیله القدر و الملائکه یطوفون بنافیها»؛ (تفسیر القمی)، ج۲، ص۴۲۱.

۲- قال الصادق(: «ان لیله القدر یکتب ما یکون منها فی السنه الی مثلها من خیرا و شر او موت او حیاءٍ، او مطر. و یکتب فیها وفْدُ الحاج ثم فَغضی ذلک الی اهل الأرض فقلت: الی مَن مِن اهل الارض؟ فقال: الی مَن تری؛ بحار الانوار، ج۹۷، ص۲۲).

۳- عن داود بن فرقد من یعقوب سمعت رجلاً یسأل ابا عبدالله(عن لیله القدر فقال: «اخبرنی عن لیله القدر کانت اَوْ تکون فی کل عام؟ فقال له ابو عبد الله(: لو رفعت لیله القدر لرفع القرآن»؛ (کافی، ج۴، ص۱۵۸).

طبق حدیث فوق، وجود نازنین حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ثابت می شود؛ چون:

۱. به نص حدیث ثقلین حضرت مهدی علیه السلام همسنگ و عِـدل قرآن است و شریکی است برای قرآن که از آن جدا نشود، تا حوض کوثر.

۲. قوام و برقراری شب قدر، به وجود انسان کامل و امام زمان هر عصر می باشد. در این زمان، برقراری شب قدر و نزول فرشتگان، به وجود ذی جود بقیه الله الاعظم حجه ابن الحسن العسکری عجل الله تعالی فرجه الشریف می باشد.

در نتیجه الآن که قرآن هست و شب قدر هر ساله ساری و جاری است، پس حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف وجود دارد.

به دیوار دلم نقش جمالت

منقّش شد زلطف بی زوالت

همه فکر شب قدرند، امّا

شب قدرم بود روز وصالت (۱)

***

ای شب قدر نهان فاطمه

مهدی صاحب زمان فاطمه

ای بهار روزه ام از جام تو

عشق بازی می کنم با نام تو (۲)

مشترکات شب قدر با شب نیمه شعبان

۱. هر دو زمان، موقع نزول ملائکه است. (۳)

۱- کافی، ج۴، ص۳۶۹.

۲- سید مهدی خازنی.

۳- .... و المنزَّلُ علیهم ما یَتَنَزَّلُ فی لیله القدر (زیارت نامه امام زمان در شب نیمه شعبان).

۲. در هر دو «تجلّی اعظم» به واسطه بقیه الله الاعظم رخ می دهد.

۳. هر دو شب، هنگام رحمت و تصفیه امت است.

۴. هر دو از عظمت خاصی برخوردارند.

۵. عظمت هر دو شب، به واسطه حضور حضرت بقیه الله در کره خاکی است.

طلب عافیت و یاد مهدی علیه السلام

خدمت حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم عرض شد: «اگر درک کردم شب قدر را از خداوند چه چیزی بخواهم؟ فرمود: «عافیت را». (۱)

پیمبر گفت از حق، عافیت را

شب قدر از خدا بنما تقاضا

مگر ای مونس جان، عافیت چیست؟

به غیر از انس دائم با تو مولا (۲)

دعای فرج در شب قدر و یاد مهدی علیه السلام

محدث قمی در اعمال شب بیست و سوم ماه رمضان گوید:

محمدبن عیسی از معصومان علیهم السلام روایت کرده است که دعای «اللهم کن لولیک...» را در هر حال! قیام، قعود. رکوع، سجود، بعد از حمد خدا و صلوات بر پیامبر بخوان؛ به ترتیب زیر:

۱- مفاتیح الجنان، اعمال شب نوزدهم ماه رمضان، ص۲۲۶.

۲- گردی از رهگذر دوست، ص۳۵۲.

بسم الله الرحمن الرحیم ـ الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین اللهم کن لولیک الحجه ابن الحسن صلواتک علیه و علی آبائه فی هذه السّاعه و فی کلّ ساعه ولیّاً و حافظاً و قائداً و ناصراً و دلیلاً و عیناً حتّی تسکنه ارضک طوعاً و تمتّعه فیها طویلا. (۱)

۲۱ ماه رمضان وفات حضرت موسی و یاد حضرت

اشاره

ابوبصیر می گوید: از امام محمّد باقر علیه السلام شنیدم که فرمودند:

در وجود صاحب این امر (امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف چهار سنّت از چهار پیامبر الهی می باشد. سنّتی از موسی علیه السلام، و سنتی از عیسی علیه السلام، و سنّتی از یوسف علیه السلام، و سنی از محمد صلی الله علیه و آله

اما سنتی که از موسی داود همان «خوف و ترسی» است که از دشمن دارد. و امّا سنتی که از یوسف دارد همان «زندان» است، و امّیا سنّتی که از عیسی دارد این است که می گویند: (مهدی) «مرده» است در حالیکه نمرده است. (۲) و امّا سنّتی که از محمد صلی الله علیه و آله دارد «شمشیر» است. (۳)

۱- بلدالامین، ص۳۰۳.

۲- امام صادق(به حازم بن حبیب فرمود: ای حازم برای صاحب این امر دو غیبت است که در دومین آن ظاهر می شود، اگر کسی به نزد تو آمد و گفت: دست خود را از خاک قبرش تکانیده، او را تصدیق مکن. ترجمه مکیال المکارم، ج۱،ص۲۰۸؛ بحار، ج۵۲، ص۱۵۴.

۳- عن ابی بصیر قال: سمعت اباجعفر(یقول: فی صاحب هذا الامر اربع سنن من اربعه انبیاء سنهٌ من موسی(، و سنه من عیسی(، و سنه من یوسف(، سنه من محمد(، فخائف یترقب، و امّا من یوسف(فالسجن) و امّا من عیسی(فیقال: انّه ات و لم یمُت، و امّا من محمد(فالسّیف

شباهت حضرت مهدی به موسی علیه السلام

در اینجا برخی از شباهت هایی که حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف به حضرت موسی علیه السلام طبق آیات و روایات دارد متذکر می شویم:

۱. حمل

حضرت موسی علیه السلام حملش مخفی بود.

حضرت مهدی علیه السلام نیز ولادتش مخفیانه انجام گرفت.

۳. غیبت

موسی علیه السلام از قومش دو غیبت داشت که یکی از دیگری طولانی تر بود. غیبت اول از مصر بود که طبق روایتی که شیخ صدوق درکمال الدین از امام صادق علیه السلام نقل می کند، بیست و هشت سال طول کشید. (۱)

تأخیر وفات موسی برای تعیین جانشین

محمد بن عماره از پدرش روایت کند که به امام صادق علیه السلام عرض کردم:

مرا از وفات موسی بن عمران علیه السلام آگاه کن، فرمود: چون اجلش فرا رسید و مدت عمرش به پایان آمد و روزیش به پایان رسید، مَلَکُ الموت علیه السلام به نزد او آمد و گفت: سلام بر تو ای کلیم الله! موسی گفت: و علیک السلام تو کیستی؟ گفت: من ملک الموتم، گفت: برای چه آمدی؟

گفت: آمده ام تا تو را قبض روح کنم.

۱- کمال الدین، ۱/۳۴۰.

موسی به او گفت: از کجا روحم را می گیری؟

گفت: از دهانت.

موسی گفت: چگونه چنین می کنی در حالی که با دهان با خدایم تکلم کرده ام؟

ملک الموت گفت: از دست.

موسی گفت: چگونه چنین می کنی در حالی که با آن تورات را برگرفته ام؟

ملک الموت گفت: از پایت.

موسی گفت: چگونه چنین می کنی در حالی که با آن ها بر طور سینا گام نهاد ه ام؟

ملک الموت گفت: از گوشتت.

موسی گفت: چگونه چنین می کنی در حالی که با آنها کلام پروردگار را شنیده ام؟

خدای تعالی به ملک الموت وحی فرمود: جانشین را میگر تا آنچه را می خواهد درخواست نماید و ملک الموت بیرون آمد و موسی تا زمانیکه خداوند اراده فرمود زنده بود و یوشع بن نون را طلبید و به او (به عنوان جانشنین) وصیت کرد و گفت: که امرش را مکتوم بدارد و پس از خود به جانشینش وصیت نماید.

سپس حضرت موسی علیه السلام از میان قوم خود غایب شد و در دوران غیبتش (در سرزمین تیه) مردی را دید که به کندن گودی مشغول بود، به او گفت: آیا می خواهی در این کار کمکت کنم؟

آن مرد گفت: آری، و او را کمک کرد تا گور را کند و لحد را آماده

کرد. سپس موسی در آن خوابید تا بنگرد چگونه است. فکشف الله له الغطاء فرأی مکانه فی الجنّه، پس خدای متعال پرده ها را کنار زد و او جایگاه خود را در بهشت دید.

فقال: یا ربّ اقبضنی الیک. موسی گفت: ای خدای من! مرا قبض روح کن، و ملک الموت جانش را همانجا گرفت و دفنش کرد و خاک برر او ریخت.

آری، آن که به حفر قبر مشغول بود کسی جز ملک الموت نبود که به صورت آدمی در آمده بود و این در صحرای تیه بود، فصاح صائحٌ من السماء: مات موسی کلیم الله، و ایُّ نفس لا تموتُ؟ و فریاد کنند. ای از آسمان ندا در داد که موسای کلیم درگذشت، و کیست که دارفانی را وداع نکند؟

از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم سؤال شد که قبر حضرت موسی علیه السلام کجاست؟ فرمود: هو عند الطّریق الاعظم عند الکتیب الاحمر. آن بر کنار راه بزرگی پهلوی تلّ سرخ است. (۱)

و مدت دومین غیبت چهل شب بود، خداوند فرمود: فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً. (۲) که میقات (وعده گاه) پروردگارش چهل شب به پایان رسید.

حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف نیز دو غیبت داشته که یکی طولانی تر است.

امام سجاد علیه السلام فرمودند: ... و ان للقائم منا غیبتین احدیهما اطول

۱- کمال الدین، ترجمه پهلوانی، ج ۱، ص ۳۰۵ _ ۳۰۳.

۲- سوره اعراف، آیه ۱۴۲.

من الاخری اما الاولی فیسته ایام، او سته اشهر، او سته سنین، و اما الاخری فیطول امدها حتی برجع عن هذا الامر اکثر من یقول به فلا یثبت علیه الا من قوی یقینه، و صحت معرفته، و لم یجد فی نفسه حرجا مما قضینا و سلم لنا اهل البیت و برای قائم ما دو غیبت است که یکی از دیگری طولانی تر است، اما غیبت اول شش روز یا شش ماه یا شش سال به طول می انجامد (۱) و اما دومی مدتش آنقدر طولانی می شود تا اینکه بیشتر آن هایی که معتقد به این امر هستند از آن برگردند پس بر این امر ثابت نمی ماند مگر کسی که یقینش قوی و معرفتش صحیح باشد و در دلش از آنچه ما قضاوت کردیم ناراحتی پیش نیاید و تسلیم ما اهل بیت باشد. (۲)

۴. هم سخن با خدا

موسی علیه السلام خداوند با او سخن گفت و چنین فرمود: « وَبِكَلَامِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُنْ مِنْ الشَّاكِرِينَ » (۳) همانا من به وسیله رسالت ها وکلام خودم

۱- صاحب مکیال المکارم ترجمه حائری، ج۱، ص۱۹۵، توضیحی از علامه ///(آورده از این قرار: «شش روز شاید اشاره به اختلاف احوال حضرتش در زمان غیبتش باشد چه اینک در طول شش روز هیچ کس بر ولادت حضرتش مطلع نشد مگر افراد بسیار مخصوصی از نزدیکان. آنگاه پس از شش ماه دیگرانی از خواص بر این امر مطلع شدند، سپس پس از ۶ سال هنگام وفات پدر بزرگوارش امر حضرت بر بسیاری از خلایق آشکار شد. یا اشاره است به اینکه امامت حضرت تا شش روز تنها یک نفر از ایشان مطلع شد. آنگاه پس از شش ماه امر ایشان منتشر گردید، و بعد از شش سال امر سفراء و نواب خاص ظاهر و آشکار گشت و احتمال قوی تر این است که این عبارت اشاره به /// مختلفی است که برای غیبت حضرت اندازه گیری شده و بداء پذیر است...»

۲- کمال الدین ترجمه پهلوان، ج۱. ص۵۹۳.

۳- سوره اعراف، آیه۱۴۴.

تو را بر مردم برتری دادم پس آنچه به تو دادم بگیر و از سپاسگزاران باش.

حضرت مهدی علیه السلام نیز همین طور، خداوند متعال با او سخن گفت هنگامی آن حضرت را به سرا پرده عرش بالا بردند.

امام حسن عسکری علیه السلام فرمود: هنگامی که پروردگار من، مهدی ایی امّت را به من موهبت فرمود، دو فرشته فرستاد. او را به سرا پرده عرش بردند تا اینکه او را در پیشگاه خداوند عزوجل نگه داشتند، از جانب خداوند خطاب آمد: مرحبا به تو ای بنده من، برای یاری دینم و آشکار نمودن امر و راهنمایی بندگانم برگزیده شده ای.

سوگنده خوردم که به خاطر تو بگیرم و به راه تو بدهم و به تو ببخشایم و به تو عذاب کنم. (۱)

۵. فرج

حضرت موسی علیه السلام، بنی اسرائیل منتظر قیامش بودند چون که به آنها خبر داده شده بود که فَرَج آنها به دست اوست.

امام صادق علیه السلام فرمود: خداوند به ابراهیم علیه السلام وحی فرستادد که: «به زودی صاحب فرزندی خواهی شد» ابراهیم علیه السلام این مطلب را به همسرش ساره فرمود. ساره گفت: «آیا من فرزندی بیاورم، در حالی که پیرزنی بیش نیستم (مطلب به نظرش حتی برای خداوند هم غیرممکن رسید).

۱- مکیال المکارم، ترجمه پهلوان، ج۱، ص۲۹۰؛ بحار، ج۵۱، ص۷۷.

خداونـد فرمود: به زودی فرزندی به دنیا می آورد و فرزندان او (بنی اسـرائیل) تا چهارصد سال مغذّب و گرفتار خواهند شد به خاطر این که کلام مرا رد کرد. «فَلَّما طالَ عَلی بنی اسرائیل العذاب، ضَجّوا و بَکَوا اِلی الله اربعین صباحاً»، وقتی عذاب ها بر بنی اسـرائیل طولانی شد، چهل روز ضـجه و زاری کردند، پس خدای متعال به موسـی و هارون وحی فرسـتاد که «آنها را از دست فرعون رهایی می بخشد». و صد و هفتاد سال از عذاب چهارصد ساله آنها را تخفیف داد.

«فقال ابوعبدالله الصادق علیه السلام : هکذا اَنتم، لو فَعَلتُم لَفَرج الله عَنّا فَامّا اذا لم تکونوا فان الاَمر یَنتَهی الی مُنتَهاه»

همین طور هستید شـما شـیعیان، که اگر این کار را بکشـید (گریه و ضـجه به درگاه الهی) خدای متعال فرج ما را می رساند. و امّا اگر این کار را نکنید، امر غیبت تا آخرین مدت خود به طول خواهد انجامید. (۱)

حضرت مهدی علیه السلام نیز شیعیان منتظرش هستند، زیرا که به آنها خبر داده اند که فَرجَشان بر دست آن حضرت است.

دلیل بر این، عبارتی است که در توقیع شریف مروی در کتاب احتجاج طبرسی آمده که:

اَکثِروا الدُّعاء بتعجیل الفَرَجِ فَاِنَّ ذلک فَرَجَکُم؛ (۲) و بسیار دعا کنید برای تعجیل فرج زیرا که آن فَرَجِ شماست.

و نیز در زیارت روز جمعه می خوانیم: «و هذا یَومٌ الجُمُعَهِ و هُوَ

۱- انتظارات امام زمان، ص۳۲؛ بحار، ج۵۲، ص ۱۳۱.
۲- مکیال المکارم ترجمه حایری، ج۱، ص۲۱۵؛ احتجاج ۲/۲۸۴.

یَومُکَ المُتَوَقَّعُ فیه ظُهُورُک و الفَرجُ فیه للمومنین علی یَدیْک و قَتلُ الکافرین بِسَیغِکَ» (۱)

«و امروز روز جمعه است که آن روز توست و ظهور تو و فرج مومنـان بر دست تو، و کشـته شـدن کافران به شمشـیر تو در این روز انتظار می رود».

۶. عصا

موسی علیه السلام، خداوند متعال او را عصایی عنایت فرمود، و آن را معجزه آن حضرت قرار داد.

حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف به همان عصا اختصاص یافته است.

امام محمد باقر علیه السلام فرمود: عصای موسی از آن آدم بود، سپس به شعیب رسیده بود، و آنگاه به موسی بن عمران رسید، آن عصا نزد ماست و من آن را پیشتر دیده ام سبز رنگ است به همان وضعی که از درخشش گرفته شده، و اگر استنطاق شود سخن می گوید، برای قائم ما آماده شده است، به وسـیله آن همان کارها را انجام دهد که حضـرت موسی انجام می داد، و هر چه مأمور شود انجام می دهد، و هر کجا افکنده شود با زبان خود نیرنگ های دشمنان را بر می گیرد. (۲)

اوصاف عصا

آورده اند که: عصای موسی علیه السلام دو سر داشت که // هر یک از آنها کژی داشت و نیزه آهنینی در انتهایش بود.

۱- مفاتیح الجنان، زیارت روز جمعه.
۲- مکیال المکارم، ج۱، ص۲۹۴؛ کمال الدین ۲/۶۷۳.

۱. هرگـاه موسـی علیه السـلام شب هنگـام به بیابـانی وارد می شـد و مهتـاب نبود و سـر عصـا تـا آن جا که چشم کار می کرد روشنایی می داد.

۲. هرگاه با کمبود آب مواجه می شـد آن را در چاه وارد می کرد که تا ته چاه امتـداد می یافت و از آن سـر آن ماننـد لو آب بیرون می ریخت.

۳. هر وقت به غذا نیاز داشت، با عصای خود به زمین می کوفت و خوردنی ها از آن بیرون می آمد.

۴. هرگاه میوهای اشتها می کرد در آن ظاهر می شد و همان موقع میوه می داد.

۵. هرگاه می خواست از نهری برون کشتی عبور کند، عصا را بر آن می زد و راه وسیعی برایش باز می شد.

۶. هرگاه در راه خسته می شد بر آن می نشست که بر هر کجا که می خواست بدون دویدن و پا زدن او را می رساند.

۷. هرگاه به بوی خوشی نیازمند می شد از آن عصا بوی خوش بیرون می زد تا جایی که لباس های او را خوشبو می کرد.

۸. اگر در راهی بود که دزدانی داشت که مردم از آنها ترس داشـتند، عصا با او تکلم می کرد و به او می گفت: به فلان سمت راهت را تغییر بود و... . (۱)

۷. هلاکت دشمن

موسی علیه السلام، خداوند دشمنش قارون را به زمین فرو برد چنانکه

۱- موعودنامه، ص۴۹۴، از بحار، ج۱۳، ص۶۰.

خداوند می فرماید:

« فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ» (۱) پس او و خانه اش را در زمین فرو بردیم.

حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف نیز خداوند دشمنانش ـ لشکر سفیانی ـ را به زمین فرو خواهد برد.

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: ... و سفیانی گروهی را به مدینه می فرستد پس مهدی علیه السلام از آنجا به سوی مکه فرار می کند به امیر ارتش سفیانی خبر می رسد که مهدی علیه السلام به مکّه رفته، لشکری در تعقیب آن حضرت می فرستد ولی به آن جناب نمی رسند، تا اینکه قائم علیه السلام هراسان و ترسان ـ به روش موسی بن عمران ـ وارد مکّه می شود و امیر ارتش سفیانی در بیابان بَیداء فرود می آید، و جارچی از سوی آسمان به آن بیابان خطاب می کند که: «یا بَیداء اَبْیدی القَومَ» ای صحرای بَیداء این گروه را نابود کن. پس زمین آنها را فرو می برد و فقط سه نفر از آنها باقی می ماند که خداوند چهره هایشان را به پشت باز می گرداند، و آنها از قبیله کعب هستند، (۲) و درباره آنها این آیه نازل شده: « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَى أَدْبَارِهَا»، (۳) ای کسانی که کتاب به ایشان داده شده، به آنچه فرو فرستاده ایم و تصدیق کننده نشانه هایی

۱- سوره قصص، آیه۸۱.

۲- مکیال المکارم، ج۱، ص۲۹۷؛ بحار، ج۵۲، ص۳۲۸.

۳- سوره نساء، آیه۴۷.

است که همراه شماست ایمان آورید پیش از آنکه چهره هایی را محو کنیم آنگاه به پشت سر باز گردانیم.

۸. یَد بَیضا

موسی علیه السلام چون دستش را بر می آورد، می درخشید و سفیدی آن ببیندگان را خیره می ساخت. « وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ». (۱)

حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف نیز نورش می درخشد تا جایی که مردم از نور آفتاب و ماه بی نیاز شوند.

علی بن ابراهیم قمی نَوَّرَ الله مرقده در تفسیر خود مُسنداً از مفضل بن عمر روایت کرده که گفت: از امام صادق علیه السلام شنیدم که درباره آیه « وَأَشْرَقَتْ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا» (۲) و زمین به نور پروردگارش روشنی یافت، می فرمودک رَبُّ الارض یعنی اِمامُ الاَرضِ. پروردگار (مربّی) زمین یعنی امام زمین.

عرض کردم: هرگاه امام ظهور کند چه می شود؟ فرمود: آن هنگام مردم از نور آفتاب و نور ماه بی نیاز می شوند و به نور امام اکتفا می کنند. (۳)

۹. جوشش آب و غذا از سنگ

موسی علیه السلام : دوازده چشمه از سنگ برایش جوشید.

« وَإِذْ اسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا

۱- سوره اعراف، ایه۱۰۸.

۲- سوره زمر، آیه۶۹.

۳- تفسیر قمی، ج۲، ص۳۵۲.

عَشْـرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْـرَبَهُمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ» (۱) و زمانی که موسی برای قوم خود آب طلبید، گفتیم: عصای خود را بر آن سنگ بزن، پس دوازده چشمه از آن جوشید ابرای دوازده بسط از نسل یعقوب).

مهدی علیه السلام : نیز برایش این چنین رخ دهد.

ابی الجارود گوید امام محمد باقر علیه السـلام فرمود: اذا فرج القائم من مکه ینایذ منادیه: اَلا لا یَحیملنّ اَحدٌ طعاماً و لا شراباً، و یحمـل معه حجر موسـی بن عمران و هو وقر بعیر، فلاـ ینزل منزلاًـ اِلّـا بنعت من عیون، خمس کـان جائعـاً شـبع، و من کـان ظآناً روی،و رَوابّهم حتی نیزلوا النجف من ظهر الکوفه. (۲)

هرگاه قائم عجل الله تعالی فرجه الشـریف از مکه خروج کند، منادی آن حضرت ندا دهد: احدی خوردنی و آشامیدنی با خود بر نـدارد، و با خود سـنگ موسـی بن عران را بر می دارد که بار شتری است و هیچ منزلی فرود نیآید مگر آن که از آن سـنگ چشـمه بجوشد، پس هرکس که گرسـنه باشد سیر، و هرکه تشـنه باشد سـیراب خواهد شد، چهارپا نشان هم سیر و سیراب می شود تا به نجف در پشت کوفه فرود آیند.

۱۰. اصلاح امر در یک شب

موسی علیه السلام : خداوند امرش را در یک شب اصلاح فرمود

مهدی علیه السلام : نیز، خداوند امرش را در یک شب اصلاح خواهد فرمود.

۱- سوره بقره، آیه ۶۰.

۲- غیبت نعمانی، ص۲۴۴.

امام جواد علیه السلام فرمودند: ... و ان الله تبارک و تعالی لَیَصلِحُ له امرَه فی لَیلهٍ، کما اَصْلَحَ اَمَر کَلیمه موسی علیه السلام اِذ ذهب لِیَقْتبِسَ لِاَهله ناراً فَرَجَعَ و هو رَسولٌ نَبِیٌّ. (۱)

«خداوند تبارک و تعالی امر او را در یک شب اصلاح خواهد کرد، همانطور که امر کلیم خود موسی را در یک شب اصلاح نمود که برای گرفتن آتش برای خانواده رفت امّا در حالی برگشت که به رسالت و پیامبری مبعوث شده بود.

۱۱. انتظار فرج و رفع غم و غصه

موسی علیه السلام : بنی اسرائیل در اثر جور و ستم فرعونیان به تنگ آمده بودند و منتظر قیام او بودندن زیرا به آنها خبر داده شده بود که فَرَج و گشایش کارشان به دست اوست، مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف : نیز شیعیان منتظرش هستند چرا که به آنها خبر داده شده که فرجَشان بدست با کفایت اوست.

در حدیث آمده: و اَکثروا و الدعا بتعجیل الفَرَج فان ذلک فرجُکم. (۲)

بسیار دعا کنید برای تعجیل فرج زیرا که آن فرج شماست.

ابراهیم کرفی گوید: وارد بر امام صادق علیه السلام شدم در محضرش بودم که حضرت موسی بن جعفر در حالی که خردسال بود وارد شد به احترام او برخاستم و او را بوسیدم و نشستم. حضرت صادق علیه السلام به من فرمود: «یا ابراهیم! اَما اَنّه صاحِبکُ مِن بَعدی، اَما لَیَهلِکَنَّ فیه اَقوام، و

۱- کمال الدین، ج۲، ص ۷۰ (ترجمه پهلوان)

۲- میکال المکارم، ج۲، ص۲۱۵ _ از احتجاج طبرسی، ج۲، ص۲۸۴.

یَسعَدُ آخَرون، فلعن الله قاتلَه و ضاعَفَ عَلی روحهِ العذابَ...»

«ای ابراهیم! آیا می دانی که پس از من او امام توست، بـدان که اقوامی درباره او به هلاکت افتاده (ماند واقفیه) و اقوام دیگری به سعادت رسند (ماننـد شیعه). لعنت خـدا بر قاتل او باد و خـدا عـذاب روحش را دو چنـدان گردانـد... و خداونـد از صـلب فرزندش (امام رضا) امام مهدی را که کامل کننده امامان دوازده گانه است خارج سازد... .

یا ابراهیم هُوَ المَفَّرجُ لِلْکَربِ عن شیعته بَعدَ خَنکٍ شدیدٍ، و بِلاء طویلِ و جَزَعٍ و خَوفٍ فطوبی لِمَن اَدرکَ ذلک الزَّمان.

ای ابراهیم! او (مهـدی) کسـی است که پس از سـختی شدیـد و بلاـی طولاـنی و جزع و خـوف ظـاهر شـده و غم و غصه را از شیعیانش برطرف سازد و خوشا به حال کسی که آن زمان را درک کند. (۱)

۱۲. آزمایش پیروان

موسی علیه السلام : خداونـد به منظور امتحـان و آزمایش قومش، ظهور آن حضـرت را تأخیر انـداخت تا کسانی که «گوساله پرست» شد از کسانی که «خداپرست» شدند جدا شوند.

مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف : نیز به همین جهت ظهور موفورالسرورشان تأخیر افتاده است.

۱۳. فراز از دیار

موسی علیه السلام : با هول و هراس (خائفاً یترقَّب) از مصر فرار کرد، که در قرآن آمـده: «فَفَررتث مِنکُم لَمّا خِفتُکم، پس آنگاه که از شما ترسیدم

۱- کمال الدین، ج۲.ص۵.

از شما فرار کردم.

مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف : نیز از شهرها گریخت و به صحراها و بیابان های آب و علف سکنی گزید.

امام محمد علیه السلام فرمود: سفیانی، گروهی را به مدینه می فرستد پس مهدی علیه السلام از آنجا به مکّه فراری کند به امیر ارتش سفیانی خبر داده می شود که مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف به سوی مکه رفته. لشکری برای تعقیب حضرت می فرستد ولی به آن حضرت نمی رسند. تا اینکه مهدی علیه السلام، ترسان و هراسان _ به روش موسی علیه السلام وارد مکه می شود و امیر ارتش سفیانی در بیابان بیداء فرود می آید.

در این هنگام منادی از طرف خداوند قهّار خطاب به بیابان ندا می دهد: «یا بَیداء اَبیدی القَومَ» ای بیابان بیدا! این گروه را نابود کن. پس زمین آنها را فرو می برد... . (۱)

بیست و یکم. رحلت آیت الله شیخ حُرّ عاملی

شیخ حرّ عاملی صاحب کتاب گران سنگ «وسائل الشیعه» که از علمای برجسته و مراجع عالیقدر شیعه بود و در سال ۱۱۰۴ هجری قمری در مشهد الرضا علیه السلام رحلت کرد و در مدرسه میرزا جعفر جنب صحن رضوی دفن گردید.

ایشان در یکی از تالیفات خود به نام «اثبات الهداه بالنصوص و المعجزات» می فرماید: «ده ساله بودم و به بیماری سختی گرفتار شدم

۱- مکیال المکارم، ج۱، ص۲۹۶. (ترجمه پهلوان)

به گونه ای که دوستان و آشنایان جمع شده و گریه می کردند و آماده عزاداری برای من شدند و یقین کردند که همان شب خواهم مرد.

همان شب در عالم بین خواب و بیداری (مکاشفه) پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ودوازده امام علیهم السلام را زیارت کردم که در کنار بسترم حاضرند، بر ایشان سلام کرد. و با یک یک آنها مصافحه نمودم و میان من و امام صادق علیه السلام سخنی به میان آمد، ولی فراموش کردم جز آنکه یادم هست، آن حضرت برای من دعا کرد. تا اینکه بر حجه بن الحسن العسکری عجل الله تعالی فرجه الشریف سلام کردم و مصافحه نمودم و در حال گریه به حضرتش عرض کردم!ای مولای من! می ترسم که با این بیماری بمیرم و به هدفی که در علم و عمل دارم نرسم. پس به من فرمود: لا تخف فَإِنّكَ لا تَموتُ فی هذا المرض بَل یشفیک الله و تَعْمُرُ عمراً طویلاً- نترس! زیرا که تو نخواهی مرد در این مرض، بلکه خداوند تبارک و تعالی تو را شفا می دهد و عمر طولانی خواهی داشت سپس کاسه ای که در دست مبارک داشت به من داد من از آب آن کاسه آشامیدم در همان لحظه سلامتی و عافیت خود را یافتم و بیماری به طور کلی از من زایل شد. بعد از آن نشستم و خانواده و دوستان و آشنایانم همه تعجب کردند و ایشان را از واقعه نورانی و ملکوتی که مشاهده کرده بودم خبر ندادم مگر بعد از چند روز. (۱)

۱- قال الشیخ الحر العاملی: انی کُنتُ فی عصر الصَّبی و سنّی عشر سنین او نحوُها اَصابنی مرضٌ شدیدُ جدّاً حتی اجتمع اهلی و اَقاربی و بَکَوا وتهیّا ؤا للتّغریه و اَیقنوا اَنّی اَموت تلک الیله، فرأیت النبی(و سلم و الائمه الاثنی عشر(و انا فیما بین النائم والیقظان فسلّمت علیهم صلوات الله علیهم و صافحتّهم واحداً واحداً، و جری بینی و بین الصادق(کلامٌ لَمْ یبقَ فی خاطری، الّا انه دَعالی فلمّا سَلَّمت عَلی صاحب الزمان(وصافحتهُ بکَیتُ و قلتُ: یا مولای اخافُ اَن اَموتَ فی هذا المرض و لم اَقضِ وَ طَری من العلم و العمل، فقال لی: لا تَخَفْ فانک لا تموتُ فی هذا ألمرض بل یشفیک الله و تعمر عُمراً طویلًا، ثم ناولنی قدحاً کان فی یده فشربتُ منه و اَفِقتُ فی الحال و زال عنّی المرض بالکلیّه. و جلستُ، فتعجّب اهلی و اَقاربی و لم اُحدّثهم بما رأیتُ الّا بعد ایّام. اثبات الهداه، شیخ الحر العاملی ج ۳ ص ۷۱۰ نجم الثاقب، محدث نوری ص ۸۵۸ عبقری الحسان نهاوندی، ج۲ ص ۱۶۵

دعای حج و یاد مهدی علیه السلام

در ماه مبارک رمضان در تعقیب هر نماز می خوانیم:

اللهم ارزقنی حجّ بیتک الحرام فی عامی هذا و فی کلّ عام؛ (۱)

خدایا! حج خانه خودت را امسال و هر سال روزی من کن.

بایـد از امـام زمـان عجل الله تعالی فرجه الشـریف که خود روح مناسک حـج است بخواهیم که در شب قـدر «حـج» را برای ما امضا کند.

حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف هر سال موسم حج در مراسم حج حضور دارد و حج بدون زیارت امام و یاد امام زمان علیه السلام کامل نیست.

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: تمام الحج لقاء الامام؛ (۲)

تمامیت حج همان ملاقات با امام است.

۱- مفاتیح الجنان، ص۱۷۶.

۲- وسایل الشیعه، ج۱۰، ص۲۵۵.

ای حریم کعبه محرم بر طواف کوی تو

من به گرد کعبه می گردم به یاد روی تو

گرچه بر محرم بود بوئیدن گل ها حرام

زنده ام من ای گل زهرا ز فیض بوی تو

اشک ها از هجر تو نم نم چو زمزم شد روان

کی رسد این تشنگان را قطره ای از جوی تو

شب بیست و سوم ماه رمضان و صیحه آسمانی

اشاره

یکی از نشانه های حتمی در آستانه ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف «ندای آسمانی» است که با واژه های مختلف در روایات مطرح شده است مانند: نعم و النداء من المحتوم، قبل قیام القائم خمسُ علامات محتومات، و...

امام محمّد باقر علیه السلام می فرماید:

«... الصّیحَهُ لا تکونُ الّا فی شهر رمضان، لان شهرَ رمضان شَهر الله، و الصَّیحَهُ فیه هی صَیْحَه جبرائیل الی هذا الخَلق، ثم قال: ینادی مناءٍ من السماء باسم القائم فیسمعُ مَن بالمشرق و مَن بالمغرب، لا یبقی راقدٌ الّا الستَیقَظَ، و لا قائمٌ اِلّا قَعَدَ، و لا قاعدٌ اِلّا قام عَلی رِجلَیه فَزِعاً مِن ذلک الصّوت، فرحم الله مَن اعتبر بذلک الصّوت فاَجابَ، فانّ الصوت الاوّل هو صوت جبرئیل الروح الامین علیه السلام .

ثمّ قال علیه السلام : یکون الصوت فی شهر رمضان فی لیله جمعه لیله ثلاث و عشرین فلا تشکوّا فی ذلک، و اَسمعوا و اَطیعوا.

و فی آخر النهار صوت الملعون ابلیس اللعین ینادی: اَلا ـ اِنّ فلاناً قُتل مظلوماً لِیُشکک الناس و یفتنهم، فکم فی ذلک الیوم مِن شاکٍ متحیّر قد هوی فی النار، فاذا سمعتُم الصوت فی شهر رمضان فلا تشکوّا فیه انّه صوت جبرئیل. و علامه ذلک اَنّه ینادی

باسم القائم و اسمه ابیه علیهما السلام حتی تسمعه العذرا فی خدرها فتحرّض اباها و اخاها علی الخروج، و قال: لابُدَّ مِن هذین الصوتین قبل خروج القائم علیه السلام : صوت من السماء و هو صوت جبرئیل باسم صاحب هذا الامر و اسم ابیه، و الصوت الثانی فی الارض هو صوت ابلیس اللعین ینادی باسم فلان انّه قُتل مظلوماً، یرید بذلک الفتنه، فاتّبعوا الصوت الاوّل، و ایّاکم و الاخیر ان تفتنوا به» (۱)

«صیحه و ندای آسمانی سر داده نمی شود مگر در ماه رمضان، چراکه ماه رمضان، ماه خداست، و صیحه، صیحه جبرئیل است به سوی خلق. سپس فرمود: ندا کننده ای از آسمان نام قائم علیه السلام را ندا می کند، پس هر کس در شرق و غرب است، آن را می شنود، از وحشت این صدا، خوابیده ها بیدار، ایستادگان نشسته و نشستگان بر دو پای خویش می ایستند. رحمت خدا بر کسی که از این صدا عبرت بگیرد و ندای وی را اجابت کند، زیرا صدای نخست، صدای جبرئیل روح الامین است.

آنگاه می فرماید:

این صدا در بیست و سوم ماه رمضان خواهد بود. در این هیچ شک نکنید و بشنوید و فرمان برید

در آخر روز، شیطان فریاد می زند که «فلانی مظلومانه کشته شد» تا مردم را بفریبد و به شک اندازد. پس چه انسانهای شک کننده حیرت زده که در آن روز اهل آتش است. پس هرگاه صدا را در ماه

۱- الغیبه نعمانی، ص۲۶۲

رمضان شـنیدید شک نکنید که آن صدای جبرئیل است و علامت حقانیت آن این است که به اسم قائم و اسم پدرش ندا می-دهـد. حتی دختـران پرده نشـین پـدران و برادران خـود را تشویق می-کننـد به خروج از منزل تـا بداننـد این صـدای عظیم چه صدایی بود

و فرمود: از شـنیدن دو صدا پیش قیام قائم ناچاریم: صدای از آسمان و آن صدای جبرئیل است که به اسم صاحب الامر و اسم پـدرش (امام حسن عسـکری) نـدا می کند، و صدای دوم از ابلیس ملعون است که از زمین ندا دهد به اسم فلانی که مظلومانه کشته شد، از آن صدا اراده فتنه انگیزی دارد.

پس، صدای اول را تبعیت کنید و از صوت دوم بپرهیزید تا گرفتار فتنه نشوید.»

ویژگیهای ندای آسمانی

۱. شنیدن تمام اهل زمین

(یَسمع جیمع اهل الارض بالدعاء الیه) (۱) همه اهل زمین دعوت به حضرت مهدی را می شنوند

۲. شنیدن اهل شرق و غرب

(فیسمع من بالمشرق و من المغرب) (۲) همه اهل مشرق ومغرب

۱- کمال الدین، ج۲ ص ۶۰، باب ۳۵ حدیث ۵

۲- الغیبه نعمانی، ص۲۶۲

عالم آن ندا را می شنوند

۳. شنیدن تمامی جانداران

(فلایبقی شیءُ خَلَقَ الله فیه الروح اِلّا یسمع الصیحه) (۱)

چیزی از مخلوقات خدا که روح دارد نمی ماند جز اینکه صیحه آسمانی را می شنود.

۴. شنیدن هر قومی به زبان مادری

(زراره می گوید: از امام صادق علیه السلام پرسیدم: النداء حَقّ؟ قال: ابی والله حتی یَسمعه کلُّ قوم بلسانهم) (۲) آیا ندای آسمانی حق است؟ فرمود: بله بخدا سوگند، حتی هر قوم و هر گروهی به زبان خودش می شنوند مانند: زبان عربی، فارسی، هندی و...

۵. یکنواختی صدا برای همگان

امام رضا علیه السلام : «قد نودوا نداءً یسمع مِن بُعدٍ کما یسمع مِن قُرب». (۳)

ندایی داده می شوند که از دور شنیده می شود همان طور که از نزدیک شنیده می شود

۶. غیر منتظره بودن ندای آسمانی

«اذا سمعوا الصوت اصبحوا و کأنما علی رؤوسهم الطّیر» (۴)

۱- الغیبه نعمانی، ص۳۰۱، باب ۱۶، حدیث ۶، از امام صادق(

۲- .الغیبه نعمانی، ص۲۸۲، باب ۱۴، حدیث ۵۴

۳- کمال الدین، ج۲ ص۵۹ باب ۳۵حدیث ۳

۴- الغیبه نعمانی ص ۲۷۰ باب ۱۴ حدیث ۲۳

وقتی ندای آسمانی را می شنوند، مانند کسانی خواهند بود که پرنده ای بر سرشان نشسته باشد.

۷. ایمان آوردن مردم

«فیو من اهل الارض جمیعاً للصوت الاول» (۱)

تمامی اهل زمین به صدای اول (ندای جبرئیل) ایمان می آْورند.

۸. بیرون آمدن دختران پرده¬نشین

«حتی تسمعه العذرا فی خدرها فتحّرض اَباها و اَخاها علی الخروج» (۲)

آن صدا را حتی دختران پشت پرده می شنوند و پدران و برادران خود را به خروج از منزل تشویق می نمایند.

۹. بیدار شدن افراد خواب

«لا یبقی راقدٌ اِلّا استیقَظَ فزعاً من ذلک الصوت» (۳)

هیچ انسان خوابی نمی ماند مگر اینکه از وحشت آن صدا، بیدار می شود.

۱- الغیبه نعمانی ص۲۶۹باب ۱۴ حدیث ۲۰

۲- الغیبه نعمانی ص۲۶۲ باب ۱۴، حدیث ۱۳

۳- الغیبه نعمانی ص۲۶۲ باب ۱۴، حدیث ۱۳

۱۰. وحشت افراد بیدار

«تفزغ الیقظان» (۱) افراد بیدار را به وحشت می اندازد.

۱۱. نشستن افراد ایستاده و ایستادن افراد نشسته

«و لا قائم الّآ قَعَدَ، و لا قاعدٌ الّا قام علی رجلیه فزعاً من ذلک الصوت» (۲)

و نه ایستاده ای مگر می نشیند، و نه نشسته ای مگر بر دو پایش می ایستد از ترس آن صدا.

نتیجه ندای آسمانی

۱. خروج حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

امام صادق علیه السلام فرمود: «و یخرج القائم ممّا یسمع و هی صیحهُ جبرئیل» (۳)

زمانی که حضرت قائم صدای آسمانی را می شنود، ظاهر می شود و آن صدای جبرئیل است.

۲. واکنش مومنان

قال امیر المومنین علیه السلام لحذیفه بن الیمان:... اَلا ذلک یوم فیه

۱- الغیبه نعمانی ص۲۶۲ باب ۱۴، حدیث ۱۷

۲- الغیبه نعمانی ص۲۶۲ باب ۱۴، حدیث ۱۳

۳- الغیبه نعمانی ص ۳۱۰ باب ۱۶،حدیث ۶

سرور وُلد علی علیه السلام و شیعته (۱)

امیرالمؤمنین علیه السلام به حذیفه فرزند یمان فرمود: آگاه باشید! آن روز، روز خوشحالی فرزندان علی علیه السلام و شیعیان اوست.

۳. واکنش معاندان

زمانی که جبرئیل به نام نامی حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ندا داد کفار و معاندان تاب شنیدنش را ندارند لذا با حضرت مقابله می کنند و به همراهی رهبرشان شیطان به سمت حضرت نابود می شوند.

اگر آن ماه نمونه

روی خود را بنمونه

همه گرگهای جهان را

سرجاشون می نشونه

۴. ندای شیطانی

شیطان نیز با شنیدن صدای آسمانی و الهی جبرئیل به تکاپو می افتد تا کسی تسلیم راه حق و امام بر حق نشود.

زراره بن اعین می گوید: قلت لابی عبدالله علیه السلام : عجبت اصلحک الله و انی لاعجب من القائم کیف یقاتل مع ما یرون من العجائب من خسف البیداء بالجیش و من النداء الذی یکون من السماء؟ فقال: ان الشیطان لا یدعهم حتی ینادی کما نادی برسول الله یوم العقبه (۲)

به حضرت صادق علیه السلام گفتم تعجب می نمایم خدا شما را به سلامت

۱- الغیبه نعمانی ص۱۴۴، باب ۱۰، حدیث۳.

۲- الغیبه نعمانی ص۲۷۳، ب۱۴، حدیث۲۹.

بدارد و تعجب من از این است که با وجود عجائبی چون خسف بیداء، سپاه سفیانی و ندای آسمانی، چگونه با امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف می جنگند؟ فرمود: همانا شیطان آن ها را رها نمی کند تا این که ندا دهند همانگونه که بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در روز عقبه دوم ندا داد.

نتیجه ندای شیطان

۱. شک در ندای رحمانی

امام باقر علیه السلام فرمود: فکم من ذلك الیوم شاك متحیر قد هوی فی النار (۱)

چه بسا شک کنندگان سر گردانی که در آن روز به آتش در افتند.

و امام صادق علیه السلام فرمودند: و یرتاب یومئذ الذین فی قلوبهم مرض و المرض و الله عداوتنا (۲)

در آن روز کسانی که در دلهایشان مرض است به شک می افتند و مرض به خدا قسم دشمنی با ماست.

۲. برگشت از ندای رحمانی

امام صادق علیه السلام فرمود: فیرجع من اراداللہ عزوجل بهم سوء و یقولون هذا سحر الشیعه و حتی یتناولونا و یقولون: هو من

۱- الغیبه نعمانی ص۲۶۱، ب۱۴، حدیث۱۳.

۲- الغیبه نعمانی ص۲۶۷، ب۱۴، حدیث۱۹.

سحرهم (۱)

و هو قول الله عزوجل: و ان یروا آیهً یعرضوا و یقولو سحر مستمر (۲)

کسانی که خداوند (به سبب اعمالشان) بدی می خواهد از ندای آسمانی رحمانی بر می گردند و می گویند: آن از جانب شیعه است و حتی جرات می کنند که بگویند: آن از سحر اهلبیت علیهم السلام است و این مصداق کلام خداوند است که می فرماید:

زمانی که معجزه و آیه ای می بینند روی گردان می شوند و اظهار می دارند که این سحر پایدار است.

مژده به اهل ولایت

مؤمنین زمانی که صدای جبرئیل را بشنوند دیگر ندای شیطان در آن ها هیچ اثری ندارد.

امام صادق علیه السلام فرمود: فیثبت الله الذین آمنوا بالقول الثابت علی الحق و هو النداء الاول. (۳)

خدای متعال مومنین را بر قول ثابت بر حق ثابت قدم نگهدارد و آن همان ندای اول است.

۱- الغیبه نعمانی ص۲۶۹، باب۱۴، حدیث۲۰.

۲- سوره ق، آیه۲.

۳- الغیبه نعمانی، ص۲۶۸، باب۱۴، حدیث۱۹.

دعای امام صادق علیه السلام و یاد مهدی علیه السلام

در تعقیب نماز مغرب که معروف است به دعای «طلب حج» می خوانیم:

اللهم انی بِکَ و منکَ اطلُبُ حاجتی...؛ (۱)

ای خدا! من به تو مؤمنم و از تو طلب حاجت می کنم...

و اسئلک ان تجعل وفاتی قتلاً فی سبیلک تحت رایه نبیّک مع اولیائک؛

از تو می خواهم که مرگ ما را شهادت در راه خودت زیر پرچم لا اله الّا الله، محمد رسول الله، علیّ ولی الله در رکاب حضرت بقیه الله عجل الله تعالی فرجه الشریف قرار دهد.

بیست و پنجم ماه رمضان، رحلت صاحب مکیال المکارم

یکی از عنایات حضرات معصومین علیهم السلام به شیعیان این بوده است که مدال افتخاری را به سینه بعضی از آن ها می زده اند به بهانه سرودن شعر یا نوشتن کتابی.

در شعر همانند جریان محتشم کاشانی که وقتی فرزند جوانش می میرد در باره او مرثیه می سراید تا شبی پیامبر عظیم الشان اسلام را در خواب می بیند که می فرماید: چرا در باره پسرت شعر سرودی ولی در باره فرزند من حسین علیه السلام شعر نگفتی؟ محتشم گفته باشد یا رسول الله متحیرم که از کجای کربلا و مصائب فرزندت حسین علیه السلام شعر بگویم؟ حضرت فرموده باشد این گونه بگو:

۱- مفاتیح الجنان، ص ۱۷۷.

باز این چه شورش است که در خلق عالم است

باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است

وقتی بیدار می شود موفق می شود ۱۲ بند را بسراید که در بین شیعیان معروف به ۱۲ بند محتشم است. اگرچه محتشم دیوان بزرگی دارد ولی شهرت او به خاطر این قصیده ولایی کربلایی است.

نمونه دیگر- عنایت به نسیم شمال

نسیم شمال می گوید: در خواب دیدم که به حرم علی موسی الرضا علیه السلام مشرف شده ام تا چشمم به ضریح منور آن حضرت افتاد امام رضا علیه السلام این مصراع را به من تلقین نمود که:

با آل علی هرکه در افتاد بر افتاد

وقتی از خواب بیدار شد قصیده نغز زیر را سرود:

دیشب به سرم باز هوای

دگر افتاددر خواب مرا سوی خراسان گذر افتاد

چشمم به ضریح شه والاگهر افتاد

این شعر همان لحظه مرا در نظر افتاد

با آل علی هر که در افتاد بر افتاد

□□□

اولاد علی شافع یوم عرصاتند

دارای مقامات رفیع الدرجاتند

در روز قیامت همه اسباب نجاتند

ای وای بر آن کس که به این دوده در افتاد

با آل علی هر که در افتاد بر افتاد

این قبر غریب الغربا خسرو طوس

استاین قبر مغیث الضعفا شمس شموس است

خاک در او مرجع ارواح و نفوس است

باید ز ره صدق بر این خاک در افتاد

با آل علی هر که در افتاد بر افتاد

اما کتاب: مانند نگارش کتاب کمال الدین و تمام النعمه

این کتاب دایره المعارف روایی است در باره امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف . شیخ صدوق انگیزه خود را از نگارش این کتاب این گونه اعلام می دارد:

ان الذی دعانی الی تالیف کتابی هذا... انگیزه من از تالیف این کتاب آن بود که چون آرزویم در زیارت علی بن موسی الرضا علیه السلام بر آورده شد به نیشابور برگشتم و در آن جا اقامت گزیدم و دیدم بیشتر شیعیانی که به نزد من می آیند در امر غیبت حیران ا ند و در باره قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف شبهه دارند و از راه راست منحرف گشته و به رای و قیاس روی آورده اند پس با استمداد از اخبار وارده از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه اطهار تلاش خود را در ارشاد ایشان به کار بستم تا آن ها را به حق و صواب دلالت کنم.

تا این که خداوند مرا به ملاقات عالم بزرگی از قم که از بخارا بر ما وارد شد موفق نمود. خدای را شکر نمودم آن عالم خوش فکر و راست کردار جناب شیخ نجم الدین محمد بن حسن ین محمد بن احمد بن علی بن صلت بود.

روزی ایشان کلامی از یکی از فلاسفه بزرگ بخارا نقل کرد که بواسطه آن کلام در باره امام قانم علیه السلام حیران شده و بواسطه طول غیبتش در شک و تردید افتاده بود.

من روایاتی که در اثبات وجود آن حضرت از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه اطهار برایش بیان کردم تا آن که آرام شد و شک و شبهه او برطرف

شـد و از من در خواست کرد که در این موضوع کتـابی برایش تالیف کنم. من نیز به او وعـده دادم که هرگاه خداونـد وسایل مراجعتم به وطنم شهر ری را فراهم کند آن کتاب را بنویسم.

تا این که شبی در باره آن چه در شـهر ری واگذاشته بودم از قبیل خانواده و فرزندان و برادران فکری کردم که ناگاه خواب بر من غلبه کرد و در خواب دیـدم گویـا در مکه هسـتم و به گرد بیت الله الحرام طواف می کنم و در شوط هفتم به حجر الاـسود رسیدم آن را استلام کرده و بوسیده این دعا را می خواندم:

امـانتی اَدّیتُهـا و میثـاقی تعاهـدته لتشـهد لی بالموافاه. این امـانت من است که آن را تـادیه می کنم و پیمان من است که آن را تعاهد می کنم تا به ادای آن گواهی دهی.

آنگـاه مولایمـان صاحب الزمان علیه السـلام را دیـدم که بر در خانه کعبه ایسـتاده است و من با حالی پریشان به ایشان نزدیک شدم آن حضرت در چهره من نگریست و راز درونم را دانست. بر او سلام کردم و او پاسخم را داد. سپس فرمود: لم لا تُصنِّف کتاباً فی الغیبه حتی تکفی ما قد هَمَّک؟ چرا در باب غیبت کتابی تالیف نمی کنی تا اندوهت را زایل سازد؟ عرض کردم یابن رسول الله! در بـاره غیبت پیشتر رسـاله هـایی تـالیف کرده ام. فرمود: لیس علی ذالـک السبیل. آمُرُکَ ان تصـنف الان کتاباً فی الغیبه و اذکر فیه غیبات الانبیاء علیهم السلام .

نه به آن روش اکنون تو را امر می کنم که در بـاره غیبت کتـابی تـالیف کنی و غیبت انبیـاء را در آن بازگویی. سـپس از نظرم غایب شد وقتی از خواب بیدار شدم تا طلوع فجر به گریه و زاری پرداختم،

چون صبح شد به منظور انجام امر ولی الله و حجت خدا شروع به نوشتن این کتاب کردم. (۱)

نمونه دوم– دستور به نوشتن کتاب مکیال المکارم

آیه الله سید محمد تقی موسوی اصفهانی می گوید: چون ما نمی توانیم حقوق حضرت مهدی علیه السلام را اداء کنیم و شکر وجود فیوضاتش را آن طور که شایسته است به جای آوریم. بر ما واجب است آن مقدار از ادای تکلیف حقوق آن حضرت را که از دستمان ساخته است انجام دهیم که اگر اصل دشوار و مشقت بار باشد در صورتی که مقداری از آن میسور آسان است همان مقدار را باید انجام داد.

بهترین امور در زمان غیبت آن حضرت:

۱. انتظار فرج آن بزرگوار

۲. دعا کردن برای تعجیل فرج او

۳. اهتمام به آن چه مایه خشنودی آن جناب و مقرب در آستان او است.

در همین راستا بود که در کتاب ابواب الجنات فی آداب الجمعات هشتاد و چند فایده از فواید دنیوی و اخروی دعا کردن برای فرج آن حضرت صلوات الله علیه را ذکر کردم.

سپس به فکر افتادم کتاب جدا گانه ای در این باره بنگارم ولی

۱– کمال الدین، شیخ صدوق، جلد اول، مقدمه موعودنامه تونه ای، ص۵۹۲.

حوادث زمان واقع شد تا این که کسی را در خواب دیدم که با قلم و سخن نتوان او را توصیف نمود یعنی مولی و حبیب دل شکسته ام و امامی که در انتظارش هستیم او را در خواب دیدم که با بیانی روح انگیز فرمود:

این کتاب را بنویسد و عربی هم بنویس و نام او را بگذار: «مکیال المکارم فی فواید الدعاء للقائم»

همچون تشنه ای از خواب بیدار و در پی اطاعت امرش شدم ولی توفیق یاریم نکرد تا آن که در سال ۱۳۳۰ ه ق به مکه معظمه سفر کردم و چون آن جا را مرض و با گرفت با خداوند عهد بستم که هر گاه مرا از مهلکه ها نجات دهد و باز گشتم را به سوی وطن آسان گرداند تالیف این کتاب را شروع می نمایم. (۱)

سپس خداوند به من منت نهاد و مرا به سلامت به وطن باز گرداند پس به تالیف اقدام نمودم تا به عهدی که با خداوند بسته بودم عمل کرده باشم که خداوند می فرماید:

و اَوْفُوا بعهدالله اذا عاهدتم (۲) و به پیمانی که با خداوند می بندید، وفا کنید.

دعای مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف به دعای فرج خوان

نویسنده همین کتاب «مکیال المکارم فی فواید الدعاء للقائم»

۱- مقدمه مکیال المکارم، ج۱، ص۴۹ و ۴۸.

۲- نحل: ۹۱.

حضرت آیت الله سید محمد تقی موسوی اصفهانی می گوید:

یکی از دوستان صالحم حضرت حجت بن الحسن را در خواب می بیند که فرمود:

«انی لادعو لمؤمن یذکر مصیبه جدی الشهید، ثم یدعو لی بتعجیل الفرج والتأیید.» (۱)

«همانا من برای هر شیعه ای که مصیبت جد شهیدم رایاد کند و سپس برای نزدیک شدن فرج و تأیید امر من دعا کند، دعا خواهم کرد». (۲)

زمان رحلت

در ماه رجب سال ۱۳۴۸ ق برای زیارت به عراق رفت و چون بازگشت شب سه شنبه اواخر ماه شعبان بعد از همان سال بیمار شد و در بستر افتاد و تا در ۲۵ ماه رمضان دو ساعت و نیم بعد از تو مغرب رفت از جهان بر کشید، و در قبرستان تخت فولاد کنار پدر شریفش به خاک سپرده شد.

۲۷ رمضان و یاد امام زمان علیه السلام

بیست و هفتم ماه رمضان علاوه بر آن که شرافت شب قدر و روز آن را دارد متذکر امام زمان هم می شویم از آن جهت که میرزای

۱- مکیال المکارم، ج۲، ص۴۶.

۲- نینوا و انتظار، تأملی نو، ص۶۴.

شیرازی اعلی الله مقاله الشـریف در چنین روزی، با فتوای خود که ملهَم از امام زمان علیه السلام بود مبنی بر لغو امتیاز توتون و تنباکو به انگلیس فرمود: «الیوم، استعمال تنباکو و توتون بایِّ نحوٍ کانَ در حکم محاربه با امام زمان علیه السلام است.» (۱)

پس از انتشار این فتوا در بلاد اسلامی، دولت قاجار، قرارداد را فسخ نمود.

این اقتدار مرجع دینی شیعی نبود، مگر به امر عنایت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف . چرا این گونه نباشد و حال آن که خود امام زمان علیه السلام فرمود:

الف. اما الحوادث الواقعه فارجعوا فیها الی رواه حدیثنا؛ (۲)

در زمان غیبت به مراجع تقلید جامع الشرایط مراجعه کنید.

ب. در توقیع خطاب به شیخ مفید فرمودند: ولا ناسین لذکرکم؛ (۳)

ما همیشه به یاد شما شیعیان هستیم.

ج. خطاب امام زمان به میرزای نائینی

در جریـان جنـگ جهـانی اول و اشـغال ایران توسـط روس و انگلیس و هجمـه بـه ملت ایران شـیعی، مرحـوم میرزای نـائینی به حضـرت بقیه الله عجل الله تعالی فرجه الشـریف متوسل می شود؛ همان شب در عالم خواب می بیند که دیواری به شـکل نقشه ایران در حال سقوط است در حالی که عده ای

۱- شیفتگان حضرت مهدی، ج۲، ص۳۵۵.

۲-

۳- القطره، ج۲، ترجمه ص ۸۳۹.

زن و بچه زیر این دیوار نشسته اند. نائینی در خواب فریاد می زند: خدا یا چه می خواهد بشود؟ در این حال می بیند که حضرت بقیه الله عجل الله تعالی فرجه الشریف تشریف آوردند و با انگشت به دیوار اشاره کردند، دیوار خم شده سرجایش برگشت و سپس فرمودند:

این جا ایران، شیعه خانه ماست، می شکند، خم می شود، خطر هست، ولی ما نمی گذاریم سقوط کند، مانگهش می داریم. (۱)

د. هدایت ها و حمایت های امام زمان علیه السلام از مرجع بزرگ شیعه حضرت امام خمینی رحمه الله در طول انقلاب و جنگ تحمیلی و شکست قدرت پوشالی پهلوی و شرق و غرب، از همین مقوله است.

۲۹ ماه رمضان تولد علامه حلّی و یاد مهدی

ابومنصور حسن بن سدید الدین یوسف بن زین الدین علی بن مطهّر حلی، ملقب به آیت الله جمال الدین و فاضل و معروف به «علّامه» و نیز «علّامه الدّهر» در شب ۲۹ رمضان سال ۶۴۸ قمری از خاندانی پاک سرشت در شهر حلّه در عراق به دنیا آمد.

پس از فراگیری مقدمات، به محضر عالمانی بزرگواری همچون محقق حلی، خواجه نصیر الدین طوسی، کاتبی قزوینی و سید بن طاووس و... راه یافت و به مدارج عالی علمی رسید.

وی پس از درگذشت محقق حلی، در حالی مرجعیت مسلمانان را به عهده گرفت که تنها ۲۸ سال از عمر شریف او می گذشت و این امر

۱- میر مهر، ص۲۵.

حاکی از نبوت و شخصیت والای اوست که در این سنین، تمام دانش ها و فضایل اخلاقی و کرامت های معنوی را کسب کرده و به مقام مرجعیت نایل گشته بود.

مورخان، عصر علامه حلّی را دوره توسعه فقه شیعه و پیشرفت دانش در سراسر جهان اسلام دانسته اند. زیرا وی «اُلجایتو» فرمانروای مغولی را به پذیرش مذهب تشیع تشویق کرد که این امر در رواج مذهب تشیع بسیار موثر بود.

علامه حلّی برای نشر علوم اسلامی، تلاش خستگی ناپذیری انجام داد. او نخستین فقیهی بود که ریاضیات را وارد فقه نمود و فقه استدلالی را تکامل بخشید، کشف المقال فی اموال الرجال، تبصره المتعلّمین، تذکره الفقهاء، الآسرار و ده ها کتاب ارزشمند دیگر از آثار وی می باشد. علامه حلّی در ۲۱ مرحم ۷۲۶ قمری در ۷۸ سالگی بدرود حیات گفت و در نجف اشرف (ایوان طلا) مدفون شد. (۱)

در اینجا دو تشرف علامه حلی را به محضر حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف نقل می نمائیم:

تشرف اول: استفتاءات علامه و جواب امام زمان

در کتاب شریف قصص العلماء آمده است که: علامه حلّی شب جمعه به منظور زیارت سید الشهداء علیه السلام به راه افتاد. او در این سفر تنها و بر الاغی سوار بود و تازیانه ای به دست داشت. در بین راه شخص عرب پیاده دنبال علامه را گرفت و با هم مشغول صحبت شدند. چون

۱- روز شمار قمری. ص۲۶۹. _ هدایه الانام الی وقایع الامامِ محدث قمی، ص۳۱.

قدری با هم سخن گفتند، علامه فهمید که این شخص مرد دانشمندی است. از این رو، در مورد مسائل علمی با هم صحبت کردند. پس از مدتی علامه فهمید که آن شخص صاحب علم و فضیلت بسیار بوده و در تمام علوم متبحر است، پس علامه مشکلاتی که برایش در علوم مختلف پیش آمده بود، یک یک از آن شخص سئوال کرد و او به آنها جواب می داد، مدتی گذشت تا اینکه مساله ای پیش آمد و آن شخص فتوایی داد. علامه منکر آن شد و گفت: حدیث بر طبق این فتوا نداریم. آن مرد گفت: شیخ طوسی در تهذیب حدیثی در این مورد ذکر کرده است شما از اول کتاب تهذیب فلان قدر ورق بشمارید. در فلان صفحه و فلان سطر این حدیث مذکور است. علامه در شگفت ماند که این شخص کیست؟ بدین خاطر، از آن مرد پرسید: آیا در این زمان که غیبت کبری است می توان حضرت صاحب الامر عجل الله تعالی فرجه الشریف را دید؟

در این هنگام تازیانه از دست علامه افتاد، آن حضرت خم شد و تازیانه را از بین برداشت و در میان دست علامه گذاشته، فرمود:

چگونه صاحب الزمان را نمی توان دید، در حالی که دست او در دست توست؟ علامه بی اختیار خود را از الاغ پائی انداخت که پای آن حضرت را ببوسد و غش کرد. چون به هوش آمد، کسی را ندید، وقتی به خانه برگشت و به کتاب تهذیب رجوع کرد و آن حدیث را در همان ورق و همان صفحه و همان سطر که حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف نشان داده بود، یافت. سپس به خط خود در حاشیه کتاب تهذیب نوشت، که این حدیث آن حدیثی است که حضرت صاحب الامر عجل الله تعالی فرجه الشریف جز آن را

به من داد و نشانی آن را با شماره صفحه و سطر کتاب برایم گفت.

آخوند ملاصفر علی می گفت: من همان کتاب را دیدم و در حاشیه آن حدیث خط علامه را ملاحظه کردم. (۱)

تشرف دوم: کمک کردن امام زمان به علامه در نوشتن کتاب

در زمان علامه حلّی علیه الرحمه، یکی از مخالفین و اهل سنت، کتابی در رّد مذهب شیعه نوشته بود و در مجالس عمومی و خصوصی خویش از آن بهره گرفته، افراد زیادی را نسبت به طریقه امامیه بدبین و گمراه می نمود.

از طرفی کتاب را هم در اختیار کسی نمی گذاشته تا در دست دانشمندان شیعه قرار بگیرد و جوابی بر آن ننویسند و ایرادی وارد نکنند.

علامه حلی با آن عظمت قدر و جلالت علمی، به دنبال وسیله ای برای به دست آوردن آن کتاب به مجلس درس آن مخالف می رود و برای حفظ ظاهر خود را شاگرد او می خواند و بعد از مدتی علاقه و رابطه استاد و شاگردی را بهانه می کند و تقاضای دریافت آن کتاب را می نماید.

آن شخص در یک حالت عاطفی قرار می گیرد و چون نمی تواند دست رو به سینه او بزند لاجرم می گوید:

(من نذر کرده ام که کتاب را جز یک شب به کسی واگذار نکنم)

علامه به ناچار می پذیرد و همان یک شب را غنیمت می شمرد آن

۱- مسجد مقدس جمکران تحلیلگاه صاحب الزمان، ص۱۳۶؛ قصص العلماء، ص۲۵۹.

شب بـا یـک دنیا شـعف و خرسـندی به رونویسـی آن کتاب قطور می پردازد. نظر او این بود که هرچه مقـدور از آن کتاب را یادداشت نموده و سپس در فرصتی به پاسخش اقدام نماید.

امّا همین که شب به نیمه می رسـد. او را خواب فرا می گیرد در همین هنگام میهمان جلیل القدری داخل اطاق او می شود و با او هم صحبت می گردد و پس از صحبت هایی می فرماید:

علامه تو بخواب و نوشـتن را به من واگـذارم. علامه بی چون و چرا اطاعت می کنـد و به خواب عمیقی فرو می رود. وقتی از خواب برمی خیزد، از میهمـان خود اثری نمی بینـد! چون به سـراغ نوشـته اش می رود، کتاب را می بینـد که به صورت تمام و کامل نوشته شده است و در پایان آن، نقشی را به عنوان امضاء چنین مشاهده می کند:

«کَتَبَهُ الْحُجَّه»؛ حجت خدا آن را نگاشت. (۱)

شب عید فطر و یاد مهدی

در شب عید فطر که شب پایانی تبلیغی ماه مبارک رمضان می باشد تشـرفی به محضـر حضرت بقیه الله الاعظم حاصل شده اس که یادآور می شویم:

حضرت آیه الله سید مهدی قزوینی می فرماید:

سـالی برای زیـارت فطریّه (شب عیـد فطر) وارد کربلا شـدم و در شب سـی ام، که احتمال شب عیـد در آن می رفت، نزدیک غروب، هنگامی که اگر بنا بود شب عید هم باشد، در آن وقت هلالی دیده

۱- مسجد مقدس جمکران تحلیلگاه صاحب الزمان، ص۱۳۵.

نمی شود، در حرم مطهر بالای سر مقدس امام حسین علیه السلام بودم. شخصی از من سئوال کرد: آیا امشب، شب زیارت می باشد؟ و مقصودش آن بود که آیا امشب شب عید است و ماه ناقص می باشد تا آن که اعمال شب عید را بجا آورد، یا آن که شب آخر ماه رمضان است.

من در جواب گفتم: احتمال دارد امشب شب عید باشد، ولی معلوم نیست که عید ثابت شود. ناگاه دیدم شخص بزرگواری که به هیئت بزرگان عرب بود، با مهابت و جلالت نزد من ایستاده است. ایشان با دو نفر دیگر که در هیبت و جلالت از دیگران ممتاز بودند، در آنجا تشریف داشت، آن شخص به زبان فصیح که از اهل این اعصار و زمان هایی سابقه است، در جواب سئوال کننده فرمود:چ

نَعَمْ هذه اللَّیه لیلهُ الزیاره، یعنی، آری امشب شب عید و شب زیارت است.

وقتی این سخن را از او شنیدم که بدون تزلزل و تردید، عید را اعلام فرمود، به او گفتم: عید بودن امشب را از کجا می گوئید؟ آیا به گفته منجّم و تقویم اعتماد کرده اید یا دلیل دیگری برای آن دارید؟

اعتنای درستی به من نکرد، مگر همین قدر که فرمود: اَقُولُ لَکَ هذه اللَّیلهُ لیلهُ الزیارهِ، یعنی به تو می گویم امشب شب زیارتی است. این را گفت و با آن نفر به سوی در حرم به راه افتاد. وقتی از من جدا شدند گویا الآن به خود آمده باشم، با خود گفتم این جلالت و مهابت معمولاً ـ از کسی دیده نشده است و این طور مکالمه و خبر دادن ها از غیب، از غیر بزرگان دین و اهل اسرار انجام نمی شود. لذا با عجله هرچه تمام تر ایشان را دنبال کردم و بیرون آمدم. امّا آنها را ندیدم. از

خدّامی که کنار در بودند پرسیدم: این سه نفر که فلان لباس و فلان شکل را داشتند و الآن بیرون آمدند کجا رفتند؟ گفتند: ما چنین اشخاصی را که می گویی، ندیده ام. با وجود آن که معمولاً نمی شود کسی از زوار، مخصوصاً اگر امتیازی بر دیگران داشته باشد، داخل صحن یا ایوان یا رواق یا حرم شود و خدّام او را نبینند، بلکه غالباً آنها می دانند که اهل کجا و چکاره اند و از منازل هریک اطلاع دارند و حتی پیش از ورود اشراف و بزرگان به حرم ـ مطلع می شوند و می دانند که چه وقت و از کجا وارد می شوند. چنانچه هرکس بر عادت خدّام اطلاع داشته باشد، اینها را می داند، بعلاوه زمانی نگذشته بود که ایشان رفته بودند.

بالاخره از در خارج شدم و از خدای که در رواق و بین البابین بودند پرسیدم و همان جواب را شنیدم، همچنین در ایوان و کفشداری گشتم، اما اثری دیده نشد، با این که هریک از زوّار ناگزی باید از جلوی کفشداری بگذرد.

باز برگشتم و رواق و حجره ها را گردش نمودم و از ساکنین و ملازمین آنها، یعنی قرّاء قرآن و خدّام و غیره پرسیدم، ولی به همان ترتیب خبری از سه نفر بدست نیامد.

از طرفی اواخر آن شب و روز معلوم شد که شب، شب عید و زیارت بوده است، بنابراین از مشاهده این امور و تصدیق قبلی، تعیین کردم که به غیر از آن بزرگوار، یعنی حضرت بقیه الله عجل الله تعالی فرجه الشریف کسی دیگری

نبوده است. (۱)

عید فطر و یاد امام زمان علیه السلام

اولین روزی که مسلمانان بعد از یک ماه امساک و روزه داری افطار می کنند، جشن و عید بزرگی است.

از تمامیت نماز، فرستادن صلوات بر محمد و آل اوست. از تمامیت همه اعمال ــ از جمله روزه ــ قبول ولایت اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام است.

و از تمامیت حلقه امامت و ولایت، ظهور حضرت بقیه الله عجل الله تعالی فرجه الشریف هست.

و دخول در هر خیر و خروج از هر شری، با آمدن امام زمان علیه السلام محقق می شود که در قنوت نماز عید فطر می خوانیم:

أسألک... ان تدخلنی فی کل خیر ادخلت فیه محمداً و آل محمد و أن تخرجنی من کل سوء اخرجت منه محمداً و آل محمد. (۲) خدایا! از تو می خواهم که مرا داخل کنی در هر خیری که محمد و آل محمد علیهم السلام را داخل می کنی، و مرا خارج کنی از هر شری که محمد و آل محمد علیهم السلام را از آن خارج می کنی.

روز قدس و یاد مهدی علیه السلام

اگر آخرین جمعه ماه رمضان توسط حضرت امام خمینی رحمه الله «روز

۱- برکات ولی عصر (ترجمه العبقری الحسان) ص۱۰۷.

۲- مفاتیح الجنان، ص۲۴۶.

قدس» و حمایت از «مظلومان فلسطین» اعلام شد، آخرین جمعه زمان غیبت اولین جمعه زمان ظهور، نیز توسط انبیا و اوصیا روز حمایت از «مظلومان عالم» اعلام شده.

اگر روزی بیت المقدس توسط یهود و صهیونیست اشغال شد، روزی برسد که قدس شریف به دست با کفایت حضرت بقیه الله عجل الله تعالی فرجه الشریف و یاران با وفایش آزاد شود و نماز جماعت به امامت حضرت مهدی علیه السلام و مأمومیت حضرت عیسای پیامبر علیه السلام برگزار شود.

این نکته شایان ذکر است که هیچ پیامبری در طول تاریخ پشت سر وصی ای نماز نخواند، امّا حضرت عیسی بن مریم با آن که پیامبر اولوالعزم است، به امام زمان ما اقتدا می کند و نماز جماعت می خواند.

قبولی اعمال به واسطه حضرت مهدی علیه السلام

مثمر ثمر واقع شدن اعمال زمانی است که اعمال به قبولی حضرت حق جلّ و جلاله و امضای حضرت بقیه الله عجل الله تعالی فرجه الشریف برسد.

در دعای ندبه می خوانیم:

... و اجعل صلواتنا به مقبولهً؛

خدایا به واسطه امام زمان نمازهای ما را قبول کن.

و ذنوبنا به مغفورهً؛

و به واسطه امام زمان گناهان ما را بیامرز.

و دعائنا به مستجاباً؛

و به واسطه امام زمان دعای ما را مستجاب کن.

و اجعل ارزاقنا به مبسوطهً؛

و به واسطه امام زمان رزق و روزی ما را وسیع قرار ده.

و همومنا به مکفیّهً؛

و به واسطه امام زمان غم و غصّه ما را برطرف کن.

و حوائجنا به مقضیّهً؛ (۱)

و به واسطه امام زمان حاجت های ما را برآور.

این که در خطبه شعبانیه آمده است که:

و عملکم فیه مقبول؛ (۲)

اعمال شما در ماه رمضان قبول می شود، باید بدانیم که قبولی اعمال به واسطه امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف است.

از امیر المؤمنین علیه السلام نقل شده که فرمودند:

کل دعاءٍ محجوبٌ حتی یصلی علی النبی صلی الله علیه و آله و سلم . (۳)

هیچ دعایی به آسمان (قبول) نمی رسد، مگر این که دعا کننده بر محمد و آل محمد صلوات بفرستد.

در نتیجه قبولی همه اعمال و پذیرش دعا و رسیدن به هدف اجابت زمانی است که دل و زبان به ذکر شریف صلوات مترنم گردد و درود های خالصانه خود را نثار کند بر خاتم انبیاء و اهل بیت مطهر او و بر خاتم اوصیاء مهدی موعود که از آل محمد است. اللهم صل علی محمد و آل محمد و عجل فرجهم.

۱- مفاتیح الجنان، ص۵۳۸.
۲- بحارالانوار، ج۹۶، ص۳۵۶.
۳- میزان الحکمه، ج۷، ش۱۰۷۹۴.

منابع

۱.کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، قم، انتشارات اسوه، ۱۳۷۶ ش.

۲.صابری یزدی، علیرضا، الحکم الزاهره، قم، جامعه مدرسین، ۱۳۶۱ش.

۳.ابن قولویه، جعفری محمد، کامل الزیارات، قم، نشر الفقاهه، ۱۴۱۷ق.

۴.مستنبط، احمد، القطره، ترجمه محمد حسین رحیمیان، انتشارات حاذق، ۱۳۸۴ ش.

۵.نوری، میرزا حسین، نجم الثاقب، قم، انشارات مسجد جمکران، ۱۳۸۱ش.

۶.پورسید آقایی، مسعود، میر مهر، قم، انتشارات حضور، ج۳، ۱۳۸۶ش.

۷.مفید، محمد بن محمد، ارشاد، انتشارات اسلامیه، تهران، ۱۳۸۵ش، چاپ ششم.

۸.شیخ صدوق، محمد بن علی حسین بن بابویه، کمال الدین و تمام النعمه، قم، دار الحدیث، ۱۳۸۰ش.

۹.قمی، شیخ عباس، منتهی الامال، قم، انتشارات هجرت، ج۱۳، ۱۳۷۸ ش.

۱۰.بحرانی، سید هاشم، تفسیر برهان، اعلمی، بیروت، ۱۴۱۹ ه.

۱۱.قمی علی بن ابراهیم، تفسیر قمی، اعلمی، بیروت، ۱۴۲۲ه.

۱۲.کفعمی، ابراهیم بن علی، بلدالأمین، بیروت، انتشارات اعلمی، سال۱۴۲۵، چاپ دوم.

۱۳.جویباری، یعسوب الدین، تفسیر البصائر، مولف، قم، ۱۳۷۶ش.

۱۴.موسوی اصفهانی، سید محمد تقی، مکیال المکارم، ایران نگین، قم، ۱۳۸۱ش، چاپ اول.

۱۵.نیشابوری، عبدالحسین، تقویم شیعه، انتشارات دلیل ما، چاپ پنجم، قم، ۱۳۸۵ش.

۱۶.کامل سلیمان، روزگار رهایی ترجمه یوم الخلاص، نوشته علی اکبر مهدی پور، چاپ سوم، ۱۳۷۶، نشر آفاق

۱۷.زمانی، سید حسن، ندای آسمانی، بیناد فرهنگی حضرت مهدی موعود، چاپ اول، قم، ۱۳۸۹.

۱۸.تونه ای، مجتبی، موعود نامه، قم، میراث ماندگار، چاپ سوم، ۱۳۸۵ش.

۱۹.محمدی اشتهاردی، محمد، خدیجه همسر پیامبر.

۲۰.آقامیری، سید کریم، سالنامه تبلیغ، قم، چاپ دوم، سرور، ۱۳۹۰ش.

۲۱.قمی، عباس، مفاتیح الجنان، قم، اسوه،....

۲۲.مجلسی، محمد باقر، بحارالانوار، تهران، مکتبه الاسلامیه، چ۲، ۱۳۹۸ق.

۲۳.مهدی، سید احمد، پرواز ملکوت، قم، انتشارات دارالکتب،

۲۴.قمی، عباس، سفینه البحار، قم، انتشارات کتابخانه سنایی، ۱۳۶۳ش.

۲۵.طباطبایی، محمد حسین، المیزان، قم، انتشارات دار العلم،...

۲۶.یوسفیان، علی اصغر، گردی از رهگذر دوست، قم، جمکران، ۱۳۸۰ ش.

۲۷.حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، بیروت، احیاء التراث العربی، ۱۴۲۱، چاپ ششم.

۲۸.فیض کاشانی، ملامحسن، منهاج النجات، ترجمه محمد باقر ساعدی، انتشارات قیام آزادی، ۱۳۶۳، چاپ چهارم.

۲۹.هندی، علاء االدین علی المتقی بن حسام الدین، کنز العمال، فی سنن الاقوال و الافعال، پنجم، بیروت، موسسه الرساله، ۱۴۰۵ه.

۳۰.نوری طبرسی، میرزاحسین، مستدرک الوسایل، بیروت، مدرسه آل البیت احیاءالتراث، چ۲، ۱۴۰۹ ق.

۳۱.طوسی، محمد بن حسن، مصباح المجتهد، بیروت، مدرسه فقه الشیعه، ۱۴۱۱ق.

۳۲.،، شهید اول، الذکری،، ،،،.

۳۳.ابن طاووس، علی بن موسی، جمال الاسبوع،،، .

۳۴.میر عظیمی، جعفر، مسجد مقدس جمکران، تجلی گاه صاحب الزمان، قم، مشهور، ۱۳۸۳ش.

۳۵.طبرسی، احمد بن علی بن ابی طالب، احتجاج، قم، اسوه، چ۲، ۱۴۱۶ق.

۳۶.قمی، عباس، نفس المهموم، قم، انتشارات ذوی القربی، ۱۳۷۹ش.

۳۷.میرجهانی، محمد حسن، البکاء للحسین، قم، رسالت، ۱۳۸۴ش.

۳۸.مازندرانی، ملا محمد مهدی، معالی السبطین، قم، منشورات شریف رضی، چ۲.

۳۹.ابن طاووس، علی بن موسی، لهوف، ترجمه تحقیق بخشایشی، قم، نوید اسلامی، ۱۳۸۷ش.

۴۰.مازنداران، ملا محمد مهدی، شجره طوبی، قم، منشورات رساله شریف رضی، ۱۴۰۸ ق.

۴۱.مقدم، سید محمد تقی، ختوم و اذکار،،،،،.

۴۲.ابن حجر عسقلانی،، صواعق المحرقه،،،،.

۴۳.عزیزی، عباس، صلوات، قم، انتشارات، معصومین، چ۵، ۱۳۸۵ش.

۴۴.، ، فردوس الاخبار،

۴۵.راوندی، سعید بن عبدالله، الخرایج، مؤسسه النور، بیروت، ۱۴۱۱ه، چاپ دوم

۴۶.حر عاملی، محمد بن حسن، وسایل الشیعه، بیروت، احیاء التراث العربی، سال۱۴۲۱، چاپ ششم.

۴۷.حافظ ابوداوود، سنن ابی داوود، بیروت، دارالفکر،

۴۸.عیاشی سمر قندی، تفسیر عیاشی، محمد بن مسعود، تهران، اسلامیه

۴۹.چهره هایی که در جستجوی قائم پیروز شدند،

۵۰.مجلسی، محمد باقر، مرآه العقول، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۳ش.

۵۱.کفعمی، ابراهیم بن علی، المصباح، قم، انتشارات رضی، چ۲، ۱۴۰۵ ق.

۵۲.زمردیان، احمد، شرح دعا جامعه کبیره مقام ولایت، نشر فرهنگ اسلامی، تهران، ۱۳۷۸ش، چاپ ششم، ص۵۲.

۵۳.حلی، ابن فهد، عده الداعی، قم، انتشارات وجدانی، ۱۳۵۰ش.

۵۴.نهاوندی، علی اکبر، عبقری الحسان، خلاصه، سید جواد معلم، ۱۳۷۸ش، مشهد، انتشارت منتظران ظهور، چاپ دوم.

۵۵.مجلسی، محمد باقر، زاد المعاد، بیروت، اعلمی، ۱۴۲۳ق.

۵۶.محمدی ری شهری، محمد، مراقبات شهر رمضان، قم، دارالحدیث، چ۲، ۱۳۷۹ش.

۵۷.قاضی زاهدی، احمد، شیفتگان حضرت مهدی،

۵۸.محمد باقر حیدری کاشانی، روز شمار به سوی ظهور، قم، موسسه امام خمینی، ۱۳۷۸ش.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ یَسْتَوِی الَّذِینَ یَعْلَمُونَ وَالَّذِینَ لَا یَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه‌ای
قائمیه
اصفهان
WWW
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹